Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 5 NİSAN 1980 10 LİRA

ZARARIN BİLANÇOSU

1) THY için Günde 50 milyon TL zarar 46x50	2 milyar 300 milyon TL
2) Yaz ayları için turizm rezervasyonları kaybı 60 milyon dolar civarında	4 milyar 200 milyon TL
3) Şubat-Mart ayları ve yaz için bilet satışı kaybı	10 milyon TL
4) THY acentalarının 15 günlük devre satışlarının tahsil edilmemesinden doğan kayıp	250 milyon TL
5) Grevden önce satılan biletlerin başka firmalara ödenmesi ile doğan kayıp	10 milyon TL
6) Grev süresince zaman aşımı nedeniyle yabancı şirketlere ödenmesi gereken fatura kaybı 10 milyon dolar	700 milyon TL
7) 3 Boeing 707 uçağı kiralanırken yapılan kontrat hatası sonucu vergi kaybı	100 milyon TL
8) Ray Sigortaya olan prim borcunun kur farkı gerekçesiyle fazla ödenmesi	30 milyon TL
9) İşverenin tedbirsizliği nedeniyle ikram ve personel mutfağında çürüyen malzeme kaybı	30 milyon TL
Toplam zarar	**7 milyar 630 milyon**

Grevdeki Hava-İş üyeleri kasıtlı ve partizanca bir tutum takınan THY Genel Müdürlüğü ve hükümet vetkililerine karşı mücadeleyi kararlı bir şekilde yürütüyorlar.

THY işçilerine 4,5 milyar vermekten kaçındı ama...

Hükümet ekonomiyi 7,5 milyar zarara soktu

■ **Uçsen'in de greve katılması halinde Yeşilköy Havalimanı uluslararası hava trafiğine büyük ölçüde kapanacak**

İŞÇİ SERVİSİ

HÜKÜMETİN 46. gününü dolduran THY grevinde takındığı olumsuz tutumun Türkiye ekonomisini önemli ölçüde baltaladığı ve bugüne kadarki maddi kayıpların Hava-İş Sendikasının toplusözleşme ile istediği 4,5 milyarlık miktarı aştığı bildiriliyor.

THY'nin bütün hat seferlerinin durması sonucu ortaya çıkan günlük 50 milyon liralık zararın yanısıra, yaz ayları için şimdiden belirlenmesi gereken yurt dışı seferlerinin düzenlenememesi sonucu meydana gelen turizm geliri kayıplarının 60 milyon doları aştığı belirtiliyor. Ayrıca 'grev

(Devamı sa. 7. sü. 7'de)

EMEKLİNİN ÇİLESİ BİTMİYOR

"Beklemekten öyle usandık ki, neredeyse maaşı bankada bırakacağız"

AYTEN ERBAY

EMEKLİ olan işçi ve memurlar maaşlarını almak için günlerdir sabahın erken saatlerinde banka önüne geliyorlar. Akşama kadar bekledikten sonra maaşını almadan geri dönen de oluyor.

Bu konuda kendileriyle konuştuğumuz emekli bir vatandaş, çektikleri çilenin sorumlusunun Sosyal Sigortalar Kurumu olduğunu söyledi ve şöyle konuştu:

"Resim çekmek bir şey değiştirmiyor. Çünkü artık herkes alıştı. Esas emekli maaşlarını belli bankalara dağıtan Sosyal Sigortalar Kuru-

(Devamı sayfa 7 sü. 1'de)

Kadro İstihdam Kurulu nedir?

THY Genel Müdürlüğü niçin karşı çıkıyor?

THY'de 7. dönem toplu iş sözleşmesinde yer alan ve iki yıl boyunca uygulanan Kadro İstihdam Kurulu işçi ve işveren temsilcilerinden oluşan ortak bir komisyondur. İş akışı, iş verimi, personel istihdamı gibi konularda ortak çalışma yapmakta ve çalışma barışını amaçlamaktadır.

Ulaştırma Bakanı ve THY Genel Müdürlüğü işyerinde keyfi ve partizanca bir politika gütmek istedikleri için iki yıldan beri yüzlerce işlemi karara bağlayan bu kurulu lağvetmek istiyorlar.

Oleyis Genel Başkanı Aydın:

"İktidar, işçileri sokağa dökme çabası içinde"

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası Genel Başkanı Nusret Aydın dün düzenlediği basın toplantısında hükümetin Kredi ve Yurtlar Kurumunda imzalanan sözleşmeyi tanımama çabalarını kınadı ve hükümetin işçi haklarına karşı giriştiği saldırılar karşısında gerilemeyeceklerini söyledi.

"İktidarın sermaye

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

Süper 42, normal 38, gaz ve motorin 23.50TL.

Akaryakıt zammı, yeni bir zam dalgası getiriyor

■ **Petrol ürünlerine yüzde 13-15 oranında yapılan zammın gerekçesi son devalüasyonlar**

ANKARA (ÖZEL)

IMF ile varılan anlaşmada, Uluslararası Para Fonuna "İthal edilen malların fiyatları dünya piyasasındaki döviz dalgalanmasına bağlı olarak değiştirilecek" taahhüdünde bulunan hükümet dün bütün petrol ürünlerine zam yaptı.

Önceki gece Bakanlar Kurulu toplantısında alınan karar uyarınca, stoklar belirlenene ve yeni fiyatlar açıklanana kadar bütün petrol ürünlerinin satışları durduruldu.

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

«Ne Ecevit'e ne Demirel'e güvenimiz kaldı»

Benzin ve mazota yapılan zam üzerine görüşünü aldığımız şoförler şunları söylediler: "Kardeşim bizim artık bir şey söylememize gerek yok, şu uzun boş araba kuyruğunu görüyorsun. Bazı günler eve 100-150 lira ile döndüğümüz oluyor. AP hükümetinin 3 ay içinde yaptığı üçüncü zam bu. Ne Ecevit'e ne Demirel'e güvenimiz kalmadı. Şoförler Federayonu da haklarımıza sahip çıkmıyor.

Şoförlerden Hulusi Ayışık ise yeni yaptırdığı çamurluğu göstererek "Bak bunu 10 bin liraya yaptırdım. Zaten gelirimizin yüzde 60'ını benzine yatırıyoruz. Geçimimiz iyice güçleşti. Açlıktan simit yiyoruz. Bu gidişle bu simiti de alamayacağız" dedi. Bir Şoför ise dışa bağımlılığın ülkeyi bu hale getirdiğini, sendika kurup örgütleneceklerini söyledi.

Ortadoğu başyazarı Gerçeksöz öldürüldü

■ **Manisa'da olaylar çıktı. Bir polis öldü, beş polis yaralandı**

■ Tirebolu'da da sağ görüşlü bir gencin öldürülmesinden sonra olaylar çıktı

■ **İzmir'de ölen MHP'linin arkadaşları tarafından vurulduğu belirlendi**

HABER MERKEZİ

ORTADOĞU gazetesi Başyazarı İsmail Gerçeksöz dün sabah uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Saldırıda oğlu ağır yaralandı. Saldırganlar olay yerine "30 Mart - 6 Nisan Devrim Şehitlerini Anma Haftası - Dev-Sol" imzalı bir bildiri bıraktılar.

(Devamı sa. 7. sü. 7'de)

KOMANDOLAR KAYSERİ'DE TERÖR ESTİRİYOR

Son üç günde Kayseri'de 2 kişi öldürüldü 10 kişi yaralandı

KAYSERİ (ÖZEL)

Kayseri Fevzi Çakmak Mahallesinde iki komandonun yaralanmasıyla başlayan ve giderek artan komando terörü yurttaşların tepkisine neden oluyor.

2 Nisan akşamı Fatih Mahallesinde bir eve yerleştirilen bombanın infilak etmesi sonucunda biri kadın diğeri gençkız iki kişi ağır biçimde yaralandılar. Olayda 6 yurttaş da hafif yaralandı. Aynı gün Kayseri Akşam Lisesinde öğrenci olan Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez İlçe Yönetim Kurulu üyesi Zeki Ok ile Osman Ağaç,

(Devamı sa. 7, sü. 6'da)

Hasan Erkılıç'ın katili Apocular üç cinayetlerini daha itiraf ettiler

■ Apocular Tunceli'de 1 Halkın Kurtuluşu taraftarını öldürdüler

TUNCELİ (ÖZEL)

TİKP Nazımiye İlçe Başkanı Hasan Erkılıç'ın katledilmesi suçundan geçtiğimiz günlerde yakalanan Haydar Ateş, Hıdır Sarıbıyık ve Celal Yaşar işledikleri birçok suçu itiraf ederek olaylarla ilgili olarak geniş açıklamalarda bulundular. Alınan bilgilere göre Hasan Erkılıç için Apocu şefler tarafından alınan ölüm kararının uzun boylu, siyah bıyıklı, Iraklıya benzeyen, Siverekli biri tarafından cinayeti işle-

(Devamı sayfa 7 sü. 2'de)

Bulunamayan margarine yeniden zam isteniyor

■ **Zamlar artık halkın kullanmak zorunda olduğu mallara yöneldi**

■ **Margarinin fiyatına daha bir ay önce yüksek oranlı zam yapılmıştı**

HABER MERKEZİ

HÜKÜMETİN ekonomik önlem diye uygulamaya koyduğu zam furyasından sonra sofra ve mutfak margarinlerine yüzde 35.3 ile yüzde 46.2 arasında zam yapılmasının üzerinden henüz 1.5 ay geçmeden mutfak margarinlerine yeniden zam yapılması istendi.

Mutfak margarinlerine yeniden zam istenmesinin gerekçesi olarak Ereğli Demir Çelik Fabrikasının şubat ayı ortasında ambalajda kullanılan teneke levhaya yüzde 84.5 oranında zam yapılması ve ilk fiyat belirlemesinde verilen yüzde 35.3'lük zammın yetersiz bulunması ileri sürülüyor. Şu anda ham yağın kilosu 52 liraya satılıyor.

Mutfak margarini üreten sanayiciler ham yağ fiyatlarında yüzde

(Devamı sayfa 7 sü. 2'de)

Demirel'in son günlerde sık sık görüştüğü Doğramacı'yı aday göstereceği ileri sürüldü.

CHP'nin çağırdığı grup başkanvekilleri toplantısına AP katılmadı.

Erbakan, Cumhurbaşkanlığı seçiminin çabuklaştırılması için liderlerle görüşme yaptı.

Korutürk'ün görev süresi yarın 17'de sona eriyor

Temaslar hızlandı

■ **Korutürk dün de Bakanlar Kurulu ve Genelkurmaya veda etti**

ANKARA (ÖZEL)

CUMHURBAŞKANI Fahri Korutürk'ün 7 yıllık görev süresinin bitimine çok az bir süre kala, Cumhurbaşkanlığı seçimini sonuçlandırmak için çalışmalar yoğunlaşıyor.

Soruna bir çözüm bulmak için CHP'nin çağrısı üzerine dün saat 11.00'de yapılması gereken grup başkanvekilleri toplantısına AP katılmadı. Bunun üzerine bir açıklama yapan CHP Grup Başkanvekili Metin Tüzün, çarşamba günkü Danışma Kurulu toplantısında bu önerinin kabul edildiğini, bu nedenle AP'nin neden katılmadığını anlayamadıklarını söyledi. Tüzün, ancak kapıları kapamamak için bu

(Devamı sayfa 7 sü. 4'de)

Yağışlar yeniden şiddetlenince Adana'yı ikinci kez sel bastı. Sular daha çekilmeden binaların ilk katlarını yine lağım ve sel suları doldurdu.

ADANA YENİDEN SULAR ALTINDA

■ **Seyhan Baraj Gölünde su seviyesi 68 metreye çıktı**

HABER MERKEZİ

AKDENİZ Bölgesinin yeniden yağışlı havanın etkisi altına girmesi ve karların erimesi Seyhan Baraj Gölündeki su seviyesini yeniden 68 metreye kadar yükseltti. Adana'yı tekrar basan sel suları kurtarma ve zarar tespit çalışmalarını aksatırken, kanalizasyondan da

(Devamı sa. 7, sü. 3'te)

Döverek adam öldüren karakol komutanı tahliye edildi

BOLU (ÖZEL)

BOLU'nun Yığılca ilçesinde Dursun Duman adlı genci döverek öldüren Jandarma Başçavuşu Durmuş Bakır, 6 Mart tarihinde tutuklandıktan sonra 35 saat içinde Bolu Ağır Ceza Mahkemesine yapılan itiraz sonucu tahliye edildi.

6 Mart 1980 tarihinde tutuklanan

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

içten geldiği gibi

NİMET ARZIK

E yok Vecdi Gönül

Sayın Vecdi Gönül, Ankara Valisidir. Başkentin Valisi, düşünün. Kendisini henüz tanımıyorum: Bilmem, sokaktaki vatandaş tanır mı...

Bir davranışını biliyorum, tutmadığım!...

İktidarlar gelir geçer. Artık, hastanelerin başhekimlerine değin bir alaboradır olur.

O arada yandaşlar taltif edilir. Yandaş olmayanlar, yanar. Hep böyledir, kimse tenhalarda burulmasın!...

Bir de, ayak yere basmaz hop cambazlar vardır. Bunlar, silme CHP'li mi silme AP'limi, MHP'li mi, MSP'li ne olmak gerekiyorsa, "ayak yere basmaz hop cambaz" deyip, nezih ve necip atamalar yaparlar her parti kucağına.

Her devirde de, kauçuktan boruları öter!...

Derken efendim, CHP'nin, romantizm devri bitmiş, AP iktidara gelmişti. O arada da değişiklikler oldu. Olmadı değil.

Değişiklikler arasında, Numune Hastanesinin Başhekim Turhan Temuçin, Başhekimlikten ayrılıp, bölümünün, (Orkomoloji)başına döndü.

İyi bir devreydi, Turhan Temuçin'in başhekimliği. Yöneticiydi doğuştan, o "Onadin" gemicisi doktor, güleçti, Çaktırmadan büyük organizatördü. Tatlıydı. İş yaptı, iş... Yağ çekmedi, kimseye ne zamanın CHP iktidarına, ne zamanın CHP iktidarının yardakçılarına.

Numune Hastanesi, halkın evi oldu. Çok şey aksıyordu, elli yıl aksadıktan sonra birden düzelmez ki... Ama birşeyler yapılıyordu. Bir şeyler oluşuyordu. Başhekimin odası, çatık bir tanrının tapınağı değildi artık. İnsanlar güleçleşiyordu..

– Peki sonra?...

– Sonra, iktidar değişti (değişmesine de karşı değildik), ve Turhan Temuçin söyledik ya, onkolojisinin başına döndü...

Yaptırdığı acil servis de açılmadı. Nedenini sorarsanız kırkbin kulp bulurlar, seksen de testi!... "İslamoğlu" marka!

Tabancamın sapını gülle donatacağım

Başhekimken Temuçin'e bir tabanca ruhsatı vermişlerdi. O ruhsatı bu ayın birinde sonaermişti. Bir zamanlar koruma polisi de vardı. Gerek görülmüştü de ondan.

Ruhsat için, dilekçeyle, Valiliğe başvurdu...

Ve Ankara Valisi, Vecdi Gönül, "cık" dedi, "cık.... Olmaz olmaz, olmaz... Tehlikede değil, önce buraya gelsin"...

Neymiş neymiş neymiş, şakır şakır, Numunenin eski Başhekimi, görücüye çıkar gibi, huzura çıkacakmış... Bu o kadar ufak bir mesele ki! Lafı bile olmaz oysa!

Sayın Valiyi, Başbakan Süleyman Demirel'e şikayet ediyoruz. Bir iktidarı, bu biçimde antipatik yaparsınız da, iktidarın haberi bile olmaz. Haber ediyorum!

Bir doktor, kaç yılda yetişir, sayın Vecdi Gönül?

Bu günlerde herkeslere ne olmuş?... Hatır gönül neden büsbütün unutulmuş?...

– Böyle işlerde hatır gönül olmaz?....

– Peki nasıl işlerde olur?... Sınav açılır hani (Ankara Valisi bu söylediğimin tamamen dışında)... Onbeş kişi kazanır. Ama o arada üstlerden on kişilik yarân listesi gelir... Ve yazık kazanan altıncı memuriyete falan giremez!... Çünkü aralarında kırkıncı olanlar da hatır gönül listesine dahil edilmişlerdir.

Altıncı olan, onaltıncı sıraya düşmüştür.

–Kuzum gene ne geveliyorsun?..

– Ayıbettiniz, ben gevelemem. Takır, takır, davul söylerim

Şu anlattığım öykü... Mars planetine ait... Nereye olacak?

Orta, hatır gönülün dik alası varmış...

Dönelim tabanca ruhsatına.

"Tabancamın sapını da"
"Gülle donatacağım"
"Vali bey de, vali bey de"
"Sana darılacağım".
"Vali bey de, vali bey de"
"Sana darılacağım"...

Devam devam:

"Tabancanın sapı da"
"Senden öksüz kalacak"
"Sana ruhsat veremem de",
"Doktorum. çatlayacak".
"Sana ruhsat veremem de"
"Doktorum çatlayacak"...

Ufak sorunları, mesele etmek... Yok canım...

Ben türkü yakmağa başladım mı... Bir yerde, aksaklık yoğunlaştı demektir... Sevgili okurlarım.

Manisa'da, Mimar Sinan'ın yaptırdığı camiyi biliyor musunuz? O camide de, yapıda görünmez bir aksaklık meydana gelince, iki sütunu, kendiliklerinden dönmeye başlar, aksaklık giderilinceye kadar!...

İşte ben de Türküye başlayınca, bir hafif iç zelzele oluyor demektir.

Gelin biz türkü yakmağa devam edelim:

"Ruhsatı alamadım da"
"Hey gidi yalan dünya"
"Ruhsatı alamadım da"
"Hey gidi yaman dünya"...

Sevgili dostumuz Turhan Temuçin, kendi dilimizce anlattık muradımızı!.... Arif olan anlar!

KONU: ALMANYA'DAKİ TÜRKLER

GÜNÜN KONUĞU

Yüksel Pazarkaya

Konuşan: Erol Şirin

YÜKSEL PAZARKAYA KİMDİR?

Yüksel Pazarkaya 1940 yılında İzmir'de doğdu. İzmir Namık Kemal Lisesini bitirdi ve Almanya'da yüksek kimya eğitimi yaptı. Daha sonra yine Almanya'da edebi bilimler ve felsefe konularında öğrenim gördü. Stuttgart Halk Yüksek Okulunda öğretmenlik de yapan Pazarkaya, bu arada yazarlık-gazetecilik mesleğine atıldı. Almanya'daki Türk işçilerinin sorunlarını yakından inceleyen Yüksel Pazarkaya bu alandaki çalışmalarıyla tanındı.

"İNSAN HER YERDE İNSANDIR"

Hepimizin bildiği bu yurtdışı koşulları, gurbetin çalışma koşulları, bizim insanlarımızı, en yüksek oranda mide illetlerine, ruh hastalıklarına, hatta intiharlara sürüklüyor. Bu sorunlar, hangi siyasi görüşten olursa olsun herkesin sorunu, bütün emekçilerin sorunu

— Sayın Pazarkaya, yıllardan beri Almanya'dasınız ve gerek yaşamınızda, gerekse yazılarınızda Türkiyeli işçilerin sorunları ile yakından ilgilenmektesiniz. Sizi bu alana iten nedenler nelerdir?

— "Almanya'ya okumak için geldikten kısa bir süre sonra, yığınlar halinde Türkiye'nin emekçileri, Anadolunun emekçileri, kırdan kente göçün boyutlarını bir aşama daha genişleterek Batı sanayisine, Batı sermayesine doğru çalışmak, ekmeklerini kazanmak için geldiler. Onların gelmesinden önce, Almanya'da üniversite kentlerinde sayıları 80-100'ü geçmeyen bir öğrenci kitlesiydik. Türkiye'den gelenler olarak. Ama, emekçilerimiz geldikten sonra, yoğun bir dünyanın hiç bir yerinde görülmeyecek kadar yoğun emekçi kitlesi, ortamımızı oluşturmaya başladı. Almanya'ya ekmek için gelenler, gurbete göçenler baştan aşağı emekçi idiler, baştan aşağı işçi idiler. (En az yüzde 95'in üzeri) Bu dediğim gibi başka toplumlar içinde, ulusal toplumlar içinde görülemeyecek bir yoğunluk... Ve aynı yoğunlukta da tabii onların yaşamları, onların yabancı bir toplum içindeki güçlükleri, o topluma alışabilme çabaları, o güçlükleri yenebilme uğraşları, bir yazar olarak beni de etkiledi.

Bir yazar, her şeyden önce yaşadığını, gördüğünü yazar. Bunun ötesi biraz boştur. O bakımdan, başka türlü çevresel koşullar içinde yaşasaydım, düşünce yapım başka türlü çevresel koşullar içinde gelişseydi, ideolojim bugünkünden farklı olabilirdi belki de. Yine, yazdıklarım, olaylara-sorunlara yaklaşımım da başka türlü olurdu kanısındayım.

— "Oturma İzni" adlı bir yazınızda, turist işçilerin sorunlarına değiniyor, onları açıklıyordunuz. Diğer işçilere oranla çok az sayıda olmalarına rağmen, özel olarak turist işçilerin problemlerine değinmenizin, onları yansıtmanızın nedenleri?

— Turist işçi, Alman yasaları karşısında turist işçi olarak değil de, kaçak işçi olarak nitelendiriliyor. Aslında, bu soruya yanıtı biraz daha geriden alarak vermek isterim. Türkiye'nin toplum yapısı, Anadolunun içinde yaşadığı tarihsel süreç, üretim araçları ve üretim ilişkileri açısından, Batı ve Orta Avrupanın içinde yaşadığı tarihsel sürece göre nitelik bakımından çok daha gerilerdedir. Somut olarak açıklamak gerekirse biraz basitleştirerek denilebilir ki; üretim aracı olarak düşünürsek, karasabanın tarihsel süreci bir yanda, bir yanda da yalnız bir sanayi toplumunun üretim süreci değil, o sanayi toplumunu da minik bilgi sayarlar (Mikro Processor) yönünde aşmakta olan bir toplumun tarihsel süreçten diğerinin içine atılıvermiştir, bırakılıvermiştir, salınıvermiştir. Ve orada şaşırmıştır, orada yalnız kalmıştır. Orada, alıştığı geleneklerini, göreneklerini, törelerini bulamaz olmuştur ve bu onda elbette bir çarpılma ve kültür şoku olayı yaratmıştır.

Bu girişten sonra, kaçak işçi olarak nitelendirilen insanlarımız üzerine niçin bu kadar eğildiğimi belki daha kolaylıkla anlatabilirim. Zaten, 'turist işçi', 'kaçak işçi' kavramları bile bu insanları biraz önce açıklamaya çalıştığım yabandaki, gurbetteki yabancılaşmanın da ötesinde, daha fazla yabancılaştıran kavramlar. Ne demek kaçak işçi? İşçiliğin kaçağı olur mu? İnsan emeğini kaçak olarak kullanır mı? Bu, dünyanın hiç bir yerinde görülemeyen bir şey aslında. Ama, ne yazık ki böyle oluyor. Türkiye'de iş bulamayan, güç bulamayan, geçimini sağlayamayan ve son yıllarda resmi kanallardan yurt dışına gidemeyen insanımız, bir takım aracılar, bir takım karanlık şirketler vasıtasıyla, ellerinden son varları yokları borç-harç da edindirilerek alındıktan sonra getirilip Almanya'nın, Belçika'nın, Hollanda'nın ortasına salıveriliyorlar. Ellerinde oturma izinleri, çalışma izinleri yok. Buralarda da bazı firmalar, bazı işverenler tarafından da, en ucuz onlar oldukları için kullanılıyorlar. Onlar için vergi ödemiyor bu işverenler... Onlar için sigorta ödemiyor. Resmi kanaldan gelenler için bunların hepsini ödemek zorunda... Böylece, kişi olarak kendi var, ama adı sanı yok bir varlık olarak ortalıkta kalıyor, çalışıyor. Hasta olduğu zaman doktora gidemiyor, sigortası yok.. Ya hasta hasta çalışıyor, ya da işten atılıyor. İşveren, istediğini yapabiliyor bu insanlara. İstediği kadar çalıştırıyor, iş krizi geldiği, işler azaldığı zaman tutup kulağından dışarı atabiliyor.

Bunların sayıları, resmi kanaldan gelen emekçilerden az da olsa, en büyük horlamayı, en büyük itilmeyi-kakılmayı onlar gördükleri için onların bu insanlık dışı durumuna, özellikle insanlığı kimseye bırakmak istemeyen, Orta Avrupanın içinde parmak basmak, sanırım bir yazarın da görevi olması gerekir.

— Avrupa ülkelerinde, turist ya da kaçak işçi akınını önleme yolundaki birtakım girişimler sonucu, yeni bir akın başladı ülkemizden. Çalışma olanağı bulamayan, ya da kısa zamanda daha çok kazanmayı amaçlayan kişiler, 'siyasi sığınma" için başvuruyorlar. Bunların karşılaştıkları güçlükler, kaçak işçilerinkinden hiç de az değil sanırım. Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

— Bir kere, insanlarımızı resmi yoldan olsun, gayriresmi yoldan olsun (yani kaçak olsun), kendi ülkesi dışında, kendi yurdu dışında, doğup büyüdüğü topraklar dışında ekmek kazanmaya mecbur eden düzen, kahrolası bir düzendir, onu yargılarım her şeyden önce. Bu düzen insanlarımızı, resmi ya da kaçak işçiliğin de ötesinde siyasal mülteci olarak başvurmak mecburiyetinde bırakıyorsa, ekmek parası kazanmak için, o insanlarımı hiç bir şekilde suçlayamam. Ama, onu bu duruma düşüren düzeni suçlarım, onu bu duruma düsüren düzeni yargılarım. Ben bu durumu böyle görüyorum.

Yalnız, bu iltica konusunda bir de şu var: Türkiye'de, özellikle faşist eylemlere katılıp suçlanmış, cinayet işlemiş kişiler de kaçabildikleri oranda kaçıp bu yola başvuruyorlar. Ve Almanya'da böyle kişiler çok. Onları, sırf ekmek parası için bu yola başvuran ya da başvurmak zorunda bırakılanlardan ayırmak, ayrı görmek, ayrı değerlendirmek gerekir. Onların mutlaka, hem bizler açısından düşünce düzeyinde yargılanması, hem de, her iki ülkenin yargı organları tarafından ortaklaşa ele geçirilip yasalar önünde yargılaması zorunludur.

— Yurt dışındaki çocuklarla da yakından ilgileniyor ve yazdığınız çeşitli yazılarda bu çocukların ulusal değerlerden yoksun olarak yetişmemeleri gerektiğini vurguluyorsunuz. İkinci kuşak olarak adlandırılan bu çocuklarımızın milli değerlerden kopmamaları sizce neden gereklidir, bu konuda nelerin yapılması gerekir?

— Önce, ulusal değerlerden niçin kopulmaması gerektiği konusundaki düşüncelerimi kısaca açıklamak isterim. Birinci kuşaktan gelen insanlarımız, bütün saydığımız güçlüklere rağmen, kökleri Anadoluda, kökleri Türkiye'de olan insanlarımız. Onlar, özbenliklerinin bilincindedirler, onlar kendilerini Türkiye'nin insanı olarak bilirler. İkinci kuşakta insanlarımız ise, ya çok küçük yaşta ana babaları ile birlikte, ya da sonradan ana babalarının yanına Türkiye'den gelmişlerdir, ya da hatta yurt dışında -Almanya'da, Hollanda'da, Belçika'da..- doğup orada büyümüşler, orada çocuk yuvalarına, okullara gitmişler ve bir yerde oraların değerleriyle, kültürleriyle yetişmeye başlamışlar. Ora toplumlarının yaşamlarından etkilenerek gelişmeye başlamışlar. Bir taraftan, yabancı ülkelerin değerleriyle yetişirken, diğer taraftan o ülkelerin toplumları tarafından kabul edilmiyorlar, kaynaştırılmıyorlar, yabancı gözüyle görülüyorlar. Ve, böylece ortada kalıyorlar hiç bir yere, kök salamıyorlar. Örneğin ne Türkiye'ye kök salabiliyorlar ne de Almanya'ya.

Denilir ki: insan her yerde insandır. Ana-babaları Türkiye'de doğmuştur ama onlar burada doğmuş ya da burada yetişmiştir. Almanya'nın insanı olarak yetişsin, Almanya'da kök salsın. Bir kere Almanya, kendi ideolojik yapısı bakımından, ne yazık ki yabancıyı benimsemek ve kaynaştırmaktan henüz çok uzak. İkincisi, Almanya onu kaynaştırsa bile, bir ana-baba var orada yanında yaşayan. Ana babadan uzaklaşma, ana babadan yabancılaşma sorunu doğacak ki, bu da bir insan için son derece mutsuz bir görünüm, mutsuz bir yaşam ortaya çıkarabilir. Onun için hangi yönden bakılırsa bakılsın, çocuklarımızın kendi ulusal kültürümüz çerçevesi içinde, kendi gelenek göreneklerimiz çerçevesi içinde yetişmeleri en çıkar yoldur kanısındayım.

Bunun için neler yapılması gerekir? Bunun için ne yazık ki, ana-babaların kendi çabaları dışında ve yurt dışında emekçilerimizin kendilerinin oluşturduğu birtakım derneklerin ufak tefek çabaları dışında -çünkü onların da güçleri yeterli değil- hiç bir şey yapılmadı dense yeridir. Her şeyden önce, Türkçenin ve -isteyenler için elbette- din derslerinin resmen Alman okulunun çerçevesi içine alınması gerekir. Çocuklarımız, ister istemez Alman okullarına gidiyorlar, çünkü başka olanakları yok. Türk okulları kuramayız Almanya'nın her tarafında, bu tamamen olanaksız bir şey. Çünkü, Türk emekçileri, en küçük köyünden en büyük kentine kadar, Almanya'nın her tarafında çeşitli yoğunluklarda çalışıyorlar. Onların çok yoğun oldukları yerlerde Türk okulları kuralım desek, çok yoğun olmayan yerlerdekiler ne yapacaklar?.. Bu olamayacağı için, Alman okulu da zaten kurulu bir düzen olduğu için, Almanya'nın her tarafına kadar serpilmiş bir örgüt olduğu için, en çıkar yol Türkçenin, Almanca yanında ders dili olarak Alman okullarına girmesi.

— Sayın Pazarkaya, Türkiyeli yazarların, şairlerin eserlerini Almanya'da tanıtmak amacıyla çeviriler yapan, yurt dışında yazılar yazan ilk yazarlarımızdan biri olarak, Türkiyeli yazarlara Almanya'da ne gibi şans tanıyorsunuz?

— Ülkemizde, tüm dünyaca benimsenebilecek, kabul edilebilecek çok değerli yazarlar yetişmiş, yetişmekte. Ancak, bunlar ne yazık ki, tanıtılamamış. Bunun en önemli nedeni,Türkçenin az bilinen bir dil olması, biraz Türkçe bilenlerin çeviri yapamamaları ve Türk çevirmenlerinin de bu işe yeterince eğilmemiş olmaları. Tabii ki bu çok büyük bir eksiklik. Hem Türkiye açısından, hem de Almanya'dayaşayan, bir milyon üçyüzbini bulan yurttaşlarımız açısından. Kendi kültür değerlerimizi yazan yazarlarımızı, ozanlarımızı çevirip yaymak, tanıtmak bir zorunluluktur, bir görevdir bugün.. Çünkü onlar ne kadar çok çevrilir, okunurlarsa, Alman toplumunun, burada çalışan insanlarımıza karşı davranışı da onca etkilenir o okumalardan. Bir imaj yaratılmıştır Alman kamuoyunda Türk emekçileri bakımından: Hiç bir şeyden haberi olmayan, hatta okuma yazma bilmeyen yardımcı işçi, çöpçü imajı. Bu imaj daha da gelişir ve kılık kıyafet üzerine bir takım ön yargılara kadar gider. Bunun böyle olmadığı, Anadolu insanının çok köklü bir kökenden geldiği,bugün Türkiye'de geçerli düzenin de üzerinde güçlü kültür verilerinin olduğu ancak sanat yapıtlarının, sanatçıların, bilim adamlarının çalışmalarının dışarıda da tanınmasıyla mümkün olabilir.

Nüfusu Türkiye'den defalarca az olan, yetiştirdiği yazar ve sanatçı potansiyeli hiç bir zaman Türkiye'nin potansiyeli ile boy ölçüşemeyecek olan bir İsrail'i örnek vermek isterim. Ya da, ne bileyim, Doğu Blokundan bir Çekoslovakya'yı, bir Polonya'yı örnek vermek isterim. Bu ülkelerin yazarlarının, şairlerinin Almanca'ya çevrilmesi tanıtılması, değerlendirilmesi, ödüllendirilmesi, Türkiye'ninkinden kat ve kat fazladır.

Bir örnek, İsrailli mizah yazarı Efraim Kishon yalnız yazdıklarıyla milyarder olabilen bir kişidir Almanya'da ve Batı dünyasında... Ben onu da biliyorum, Aziz Nesin'i de çok iyi biliyorum. Ve şunu alnım açık olarak çekinmeden söyleyebilirim ki, bir Aziz Nesin, birkaç tane Efraim Kishon'a bedeldir. Fakat, Aziz Nesin, Almanya'da bilinmez.

Eğer, devletin de bu güç dönemi, bu geçiş dönemini atlatmak konusunda Türk yazar ve sanatçılarına uzatabileceği bir eli varsa, onları dışarıda tanıtmak için elinden gelen şeyler varsa ve bunları yaparsa, bütün bu durumlar değişebilir. Bu şekilde çeşitli Türk yazarları-ki sayıları oldukça çoktur, bir isim vermek istemiyorum- Almanya'da ve tüm dünyada şimdiye kadar olduğundan çok daha fazla tanınır. Onların tanınması, Türkiye'nin tanınması demektir, Türkiye'nin öz değerlerinin tanınması demektir. Onların tanınması siyasal düzeyde yabancı ülke siyasetçilerinin, yöneticilerinin, Türk devlet adamlarıyla görüşmeler yapmak için masa başına oturdukları zaman, davranışlarını etkiler.

Ne kadar çok çevrilirsek, okunursak, tanınırsak, bu etkilerde o kadar büyük olur. Tekrarlamak gibi olacak ama, özellikle Almanya'da çalışan emekçilerimize karşı davranışlarda değişimler, ancak kültür aracılığıyla, edebiyat aracılığıyla sağlanabilir kanısındayım.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

ÖZÜR

Yazarımız Lütfü Oflaz'ın bugünkü yazısı elimize ulaşmadığı için yayınlayamıyoruz.

Okurlarımızdan özür dileriz.

BULMACA

SOLDAN SAĞA – 1) Tahta tozu - TERSİ sözüne güvenilir, sağlam karakterli. 2) İş, uğraş - İlgi - Bir nota. 3) Ünlü bir İllüzyonist 4) TERSİ bir meyva 5) TERSİ asker - Müşterilerin kendi kendilerine servis yaptıkları lokanta 6) TERSİ soyadı, unvan - TERSİ bir erkek ismi 7) Bir ilçemiz - TERSİ marka, işaret 8) Adana'nın bir ilçesi - TERSİ yemek.

YUKARIDAN AŞAĞIYA – 1) TERSİ üstün karşıtı - TERSİ güzel sanat 2) TERSİ Tokat'ın bir ilçesi - TERSİ beyaz 3) Para birimimiz - İçkili eğlence yeri 4) Başkentimiz 5) TERSİ gözleri koruyan bir organımız - Ünlü bir film yönetmenimizin soyadı 6) Bir nota - TERSİ bir erkek adı 7) TERSİ evlerin üstünü kapatır - TERSİ bir kadın ismi 8) Taze olmayan, geçkin 9) Güç, kuvvet (eski dilde) - Mezopotamya'da yaşamış bir devlet 10) TERSİ emir veren 11) Tavır davranış - Bere 12) TERSİ fizikte bir kanun - Kuşlarda ve böceklerde uçmayı sağlayan bir organ.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	A	R	A	B	Ü	K	■	■	■	■	F
2	A	L	■	S	İ	■	A	■	R	A	N	A
3	L	A	■	İ	K	A	■	N	E	M	Ü	S
4	A	B	İ	D	İ	N	D	A	V	E	R	■
5	M	A	D	E	N	K	Ö	M	Ü	R	Ü	■
6	İ	M	A	■	İ	A	N	E	■	İ	T	E
7	Ş	A	M	■	■	R	E	■	D	K	■	L
8	■	■	E	N	T	A	R	İ	■	A	Z	A

HAVATME, IRAK'IN "SAĞA KAYDIĞINI" İDDİA ETMİŞTİ

Irak, Sovyet yanlısı bir Filistin örgütünün Bağdat'taki bürosunu kapattı

■Irak-Güney Yemen ilişkileri de gerginleşiyor

Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin

DIŞ HABERLER SERVİSİ

IRAK hükümeti, Sovyet yanlısı Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi (FDHKC) adlı örgütün Bağdat'taki bürosunun kapatılmasına karar verdi ve büro personelinin 24 saat içinde ülkeyi terketmesi gerektiğini açıkladı.

Nayef Havatme'nin liderliğini yaptığı FDHKC'nin Bağdat'taki temsilciliğinde çalışan beş kişinin Beyrut'a gittiği öğrenildi.

Irak hükümeti, FDHKC adlı örgütün Arap dünyasına karşı aldığı siyasi tutumların zararlı olduğunu belirtti ve son olarak Bağdat'ta yapılan "Arap Halk Kongresinde" Havatme'nin açıkca Arap dünyası içinde birliğe karşı çıktığını belirtti.

Hatırlanacağı üzere mart ayında, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in başkanlığında toplanan ve bütün Arap ülkelerinden temsilcilerin katıldığı "Arap Halk Kongresinde" "Ulusal Birlik Yasası" tartışılmış ve Araplararası ilişkiler ele alınmıştı. Kongreden sonra yayınlanan bildiride, Arap dünyasının her türlü dış müdahaleye karşı çıkması gerektiği kaydedilmişti.

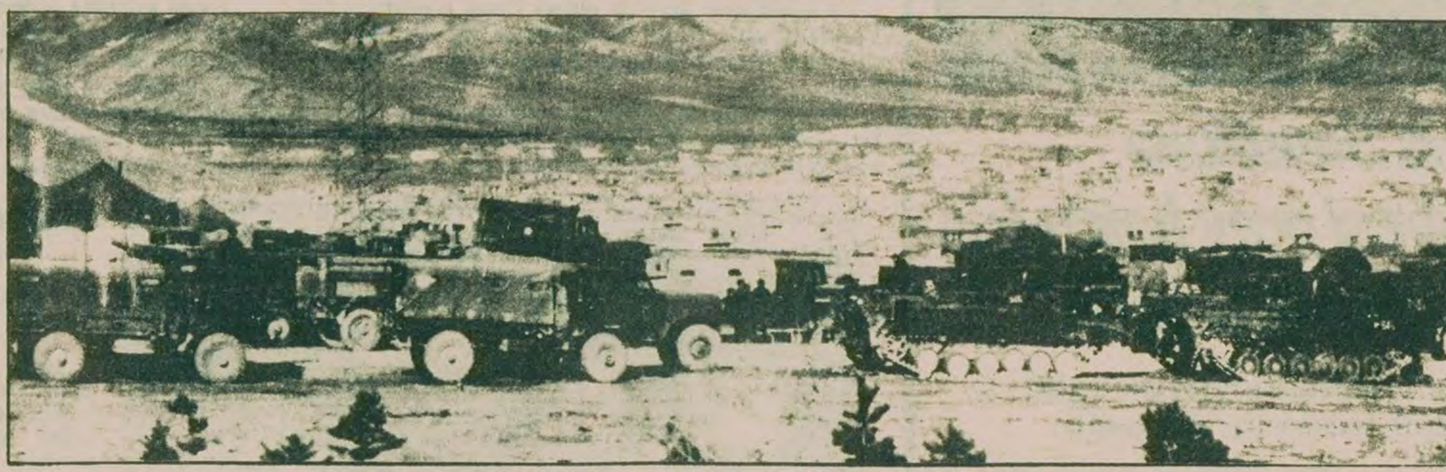
Öte yandan FDHKC'nin Bağdat'taki bir sözcüsü, Irak yönetiminin Suudi Arabistan ile ilişkilerini yoğunlaştırdığını belirterek, Bağdat hükümetinin "Sağa kaydığını" iddia etti.

Filistin Kurtuluş Örgütü içinde yer alan ve Moskova'ya en fazla bağımlı olmakla tanınan Nayef Havatme'nin kurduğu Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi eylem metodu olarak tedhişçiliği benimsemenin yanı sıra, FKÖ lideri Yaser Arafat'ın, "Arap burjuvazisi, Batı Avrupa kapitalistleri hatta Amerikan emperyalistleri ile" ilişkiler içinde olduğunu öne sürerek, FKÖ'nün genel politikasına bir süredir muhalefet ediyor.

IRAK—GÜNEY YEMEN İLİŞKİLERİ

Kudüs Radyosu, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in Güney Yemen'de Sovyet yanlısı yönetime karşı mücadele eden Güney Yemen Ulusal Kurtuluş Cephesi lideri A.Kasım Sellam ile görüştüğünü duyurdu.

Öte yandan AP ajansının Güney Yemen başkenti Aden'den bildirdiğine göre, Sovyet yanlısı iktidar 18 kişiye, Irak hesabına casusluk yaptığı gerekçesiyle 5 yıldan 15 yıla kadar hapis cezası verdi.

Kabil sırtlarında Sovyet askeri araçları

Ziya Ül-Hak, Afganistan'ın bağımsız ve Müslüman bir ülke olmasını istedi

■Babrak Karmel'in rakiplerinden Kişmand Moskova'da

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak, "Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahale etmekle Afgan halkına karşı büyük bir haksızlık ettiğini" söyledi. Pakistan'ın kuzeyinde, Afgan sınır bölgesinde bulunan Chitral'deki Afgan göçmen kamplarında bir konuşma yapan Ziya Ül Hak, Afganistan'ın yeniden bağımsız bir İslam ülkesi olmasını istedi ve bu durum gerçekleşene kadar Pakistan'ın göçmenleri ağırlayacağını söyledi.

TAŞRADA ÇATIŞMA, KABİL'DE SÜKUNET

Ajansların bildirdiğine göre, Afganistan'ın çeşitli bölgelerinde Rus işgalci birlikleri ile Afgan direniş kuvvetleri arasındaki çatışmalar sürerken başkent Kabil'de durum sakinleşti. AP ajansının Kabil'den bildirdiğine göre, başkentteki Rus askeri araçları ve tanklarının sayısında bir azalma kaydedildi. Gözlemciler, taşrada yoğunlaşan çatışmalar nedeniyle Rusların başkentteki birliklerini özellikle kuzeydoğu ve güneybatı bölgelerine gönderdiğini belirtiyorlar.

KİŞMAND MOSKOVA'DA

Sovyet işgalinden sonra iktidara getirilen Babrak Karmel'den sonra ikinci adam olarak bilinen Başkan yardımcısı Sultan Ali Kişmand, Moskova'da Sovyet Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Nikolai Baibakov ile görüştü.

7 Şubattan bu yana Afganistan'da görülmeyen Kişmand, önce Sovyetler Birliği'ne gitmiş, oradan da Doğu Avrupa ülkelerinde ekonomik yardımla ilgili bazı temaslarda bulunmuştu. Doğu Berlin ve Prag'tan sonra yeniden Moskova'ya dönen Sultan Ali Kişmand'ın 7 Şubatta Kabil'de Halk Sarayında bir çatışmada yaralandığı öne sürülmüştü. Batılı kaynaklar, Sultan Ali Kişmand'ı Babrak Karmel'den sonra Rusların başkan adayı olarak değerlendiriyorlardı.

DOST BEYRUT'A GİTMEK İSTİYOR

Sovyet işgalinden sonra Kabil'de iktidara getirilen Babrak Karmel yönetiminin Dışişleri Bakanı Şah Muhammed Dost'un önümüzdeki hafta Lübnan'a gitmek istediği öğrenildi. Beyrut'ta yayınlanan ve Libya yönetimine yakınlığı ile tanınan "As Sefir" gazetesinin Kabil çıkışlı bir haberinde, Dost'un Lübnan'dan sonra Suriye, Libya ve Cezayir'e gitmek istediği yazıldı.

Gözlemciler, Dost'un FKÖ yetkilileri ile hem İran ile Afganistan arasında arabuluculuk yapması hem de içinde bulunduğumuz ayda İslamabad'ta yapılacak İslam Konferansında Sovyet müdahalesinin bir kez daha kınanmasının engellenmesi sorunlarını görüşeceğini belirtiyorlar.

Waldheim'ın Kıbrıs raporu açıklandı

Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmeleri başlatma çabaları başarısızlıkla sonuçlandı

■Erkmen görüşmelerin başlamaması konusunda Kıbrıs Rum yönetimini suçladı

■Rum tarafı, Waldheim'ın yeni girişimlerini destekleyeceklerini açıkladı

ANKARA(ÖZEL)

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna sunduğu raporda "Toplumlararası görüşmeler, Kıbrıs sorununun çözümü için en iyi yoldur" dedi.

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen ise Waldheim'in raporu konusunda Kıbrıs Rum yönetimini, olumsuz tutum aldığı için eleştirdi.

Bu arada Kıbrıs Türk yönetimi Waldheim'in önerisi çerçevesinde hiç bir ön şart ileri sürmeksizin görüşmelere hazır olduğunu açıkladı.

WALDHEİM'IN RAPORU

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in Genel Kurulun 20 Aralık 1979'da aldığı karar uyarınca, hazırladığı Kıbrıs raporu 2 Nisan akşamı New York'ta açıklandı. Raporunda toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılması için harcanan çabaların bugüne kadar bir sonuç vermediğini kaydeden Waldheim, sorunun çözümü için toplumlararası görüşmelerin en iyi yöntem olduğunu belirterek, güvenlik konseyinin bu amaçla kendisine verdiği görevi sürdüreceğini bildirdi.

Raporun sonuç bölümü şöyle:

"Bu koşullar altında tarafların farklı ve kesin tutumları nedeniyle toplumlar arasındaki görüşmelerin 19 Mayıs 1979 anlaşmasına dayalı olarak yeniden başlatılması çabalarının bugüne kadar sonuçsuz kaldığını Genel Kurulun bilgisine sunmak isterim.

"Ancak, gereğince kullanılması kaydıyla toplumlararası görüşmelerin, Kıbrıs sorununa iki toplumun yasal haklarına dayalı adil ve kalıcı bir siyasal çözüm bulunabilmesi için en iyi yöntem olduğu görüşünü koruyorum. Dolayısıyla, Güvenlik Konseyinin bana bu amaçla verdiği iyi niyetle çözüme yardımcı olma görevimi sürdüreceğim. Kıbrıs sorununun çözümü için etkin ve somut bir görüşme sürecinin geliştirilmesini kolaylaştırmak amacıyla sürdürdüğüm çabaların sonuçları hakkında Genel Kurula bilgi vermeye devam edeceğim."

ERKMEN'İN AÇIKLAMASI

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen, Kıbrıs Rum yönetiminin, toplumlararası görüşmeleri başlatmak yerine, konuyu bazı uzun vadeli hedefler yönünde istismar etmek biçimindeki eski tutumunu sürdürdüğünü söyledi.

Dışişleri Bakanı Erkmen, TRT muhabirinin sorusu üzerine Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in Kıbrıs konusundaki son raporuna ilişkin görüşlerini açıkladı. Erkmen, Waldheim'in, toplumlararası görüşmeler için ortak bir zemin oluşturmak amacıyla 28 Martta taraflara bir metin önerdiğini hatırlattı.

Kıbrıs Türk yönetiminin bu metni kayıtsız şartsız kabul ettiğini belirten Erkmen, sözlerine şöyle devam etti:

"Rum tarafının ise, bu öneriyi kabul etmeyerek, ortak bir zemine varılmasını engelleyici çeşitli manevralara başvurduğu görülmüştür. Ulaşılan nokta budur. Görüşmelerin başlamasını engelleyen taraf, 28 Mart tarihli Waldheim önerilerini kabule yanaşmayan Rum tarafıdır."

KIBRIS TÜRK YÖNETİMİ

Waldheim'in Kıbrıs raporu, Kıbrıs Türk yönetimince olumlu karşılandı.

TRT muhabirinin rapora ilişkin sorularını cevaplandıran Kıbrıs Türk yönetimi Dışişleri, Savunma ve Turizm Bakanı Kenan Atakol, Waldheim'ın, sorunun çözümü için en iyi yöntemin toplumlararası görüşmeler olduğu yolundaki görüşüne Türk tarafının da katıldığını belirtti.

Atakol, raporda, Waldheim'ın son önerilerinin Türk tarafınca aynen kabul edildiğinin belirtilmesinin, memnunluk verici olduğunu kaydederek,

"Rumlar da bu önerileri kabul etmiş olsalardı, görüşmeler başlamış olacaktı." dedi.

RUM TARAFININ GÖRÜŞLERİ

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın toplumlararası görüşmelerle ilgili olarak dün yayınlanan raporunu yorumlayan Rum hükümet sözcüsü raporun görüşmelerin yeniden başlaması için harcanan çabaları ve Rum tarafının izlediği olumlu tutumu gerçekçi bir şekilde yansıttığını söyledi. Rum sözcü, Türk tarafının uzlaşmaz tutumu nedeniyle şimdiye kadar bir sonuç alınamamasına rağmen Rum tarafının görüşmelerin Kıbrıs sorununa adil ve barışçı bir çözüm için en iyi yol olduğuna inandığını, bu nedenle Waldheim'in toplumlararası görüşmelerle ilgili yeni girişimlerini destekleyeceklerini açıkladı.

Öte yandan Rum Toplumu Lideri Kipriyanu toplumlararası görüşmelerin başlamasıyla ilgili çabaların sonuç vermemesine Türk tarafının kabul edilmez şartlarda direnmesi ve olumsuz tutumuna devam etmesinin yol açtığını belirtti. Kipriyanu Türkiye'nin Kıbrıs konusundaki tutumunu değiştirdiğine dair ortada hiç bir belirti bulunmadığını, sorunun çözümü için Rum tarafının iki bölgeli federasyonu kabul ettiğini, ancak karşı tarafınsa federasyon değil taksim istediğini sözlerine ekledi.

İtalya'da Francisco Cossiga yeniden Başbakanlığa atandı.

İtalya'da 3'lü koalisyon

ROMA(THA)

İtalya'da yeni hükümeti oluşturacak üç parti, Hıristiyan Demokratlar, Sosyalistler ve Cumhuriyetçi Parti, hükümet programını sonuçlandırmak ve onaylamak üzere dün biraraya geldiler.

Üç partinin, ekonomi, savunma ve dış politika konularında anlaştıklarını, ancak kabineyi oluşturmada sorunlar çıktığı bildirilirken, Devlet Başkanı Sandro Pertini, Başbakanlığa atadığı Francisco Cossiga'dan, bakanlıklara yalnızca "namuslu ve yetenekli" kişileri seçmesini isteyerek kendisini sert bir biçimde uyardı.

Yeni koalisyon hükümetindeki 28 bakanlığın 16'sını Hıristiyan Demokratlar, 9'unu Sosyalistler ve 3'ünü Cumhuriyetçiler aldı. Dışişleri Bakanlığına Hıristiyan Demokrat Emilio Colombo, Savunma Bakanlığına Sosyalist Partiden Lelio Lagario getirildi.

Bu arada siyasi gözlemciler, yeni hükümetin İtalyan Komünist Partisi ile diyaloğu artıracağını ileri sürdüler.

Doğu Avrupa'dan haberler

MACARİSTAN

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçenlerde Kongresini toplayan iktidardaki Macaristan Sosyalist İşçi Partisinin resmi yayın organı "Nepsza Badsag" gazetesi, Beşinci 5 yıllık kalkınma planında tespit edilen hedeflere ulaşılmakta büyük güçlükler çekildiğini yazdı. Parti Başkanı Kadar'ın konu ile ilgili konuşmasına da yer veren gazete, Macaristan'ın önümüzdeki dönemde uluslararası alanda iktisadi ve ticari rekabette daha başarılı olması gerektiğini yazdı.

DOĞU ALMANYA

Doğu Berlin yönetimi, Frankfurt/Loder Mahkemesinde yargılanan ve adı açıklanmayan bir Batı Alman vatandaşını 12 yıl ağır hapis cezasına çarptırdı. Batı Alman vatandaşı mahkeme tarafından, "Demokratik Alman Cumhuriyeti'nden Batı Almanya'ya gizli olarak adam kaçırmakla" suçlandı. Bu cezanın 1980 yılı içinde Doğu Alman makamları tarafından aynı gerekçe ile verilen 6. mahkumiyet olduğu bildirildi.

POLONYA

İktidardaki Polonya Birleşik İşçi Partisinin geçtiğimiz ay yapılan Kongresinden sonra kurulan yeni hükümette bir değişiklik yapıldı. Altı yeni Bakan kabineye girerken, Devlet Başkanı Edward Gierek, Polonya halkının yaşam koşulları açısından "Yeni bir çetin döneme" girmesi gerektiğini söyledi.

Polonya Başbakanı Edward Babiuch parlamentonun hükümet değişikliği kararının alındığı oturumunda yaptığı konuşmada, Polonya'nın Batıya ağır bir borç yükü bulunduğunu, tarımdaki verimliliğin yetersiz olduğunu ve ülkenin hammadde, petrol ve elektrik enerjisi sıkıntısı çektiğini söyledi. Babiuch, kiralarda, elektrik, gaz ve kömür fiyatlarında artış olacağını sözlerine ekledi.

Öte yandan Varşova'da yayınlanan "Politika" dergisi, iki hafta önce yapılan genel seçimlerin resmi sonuçlarını açıkladı. Seçilen 450 milletvekilinden, 49'unun bağımsız adaylar olduğu belirtilirken, bağımsızların 19'unun Katolik örgütlere mensup olduğu öğrenildi.

SOVYET YANLISI PARTİLER

SOVYET YANLISI PARTİLER

Polonya Birleşik İşçi Partisi ile Fransız Komünist Partisinin, 1980 yılı sonunda Paris'te "Avrupa Komünist Partileri Barış ve Yumuşama Konferansı" toplamak istedikleri öğrenildi. Ancak, şimdiye dek çağrılan İtalyan, Yugoslav ve İspanyol Komünist Partilerinin bu konferansa katılmayacakları açıklandı. Buna rağmen, Sovyetler Birliği Komünist Partisi yayın organı "Pravda", Fransız ve Polonya Partilerinin "Bu başarılı girişimini kutladı."

İRAN, ABD'NİN NİYETLERİNİN AÇIKLIĞA KAVUŞMASINI İSTİYOR

TAHRAN(AJANSLAR)

İran Devrim Konseyinin, ABD'nin niyetlerini açıklıkla öğrenene kadar Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinde rehine tutulan 50 Amerikalı konusunda kesin bir karar vermeyeceği bildirildi.

Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, "ABD'yle İran'a karşı ne gibi önlemler almayı düşündüklerini öğrenmek için temasa geçeceğim. Devrim Konseyi bana bu görevi verdi. ABD'nin yanıtlarını derhal alırsak ve bunları tatminkar bulursak, Devrim Konseyi, rehinelerin kendi sorumluluğuna devredilmesini pazar günü yeniden gözden geçirebilecek." dedi.

Önceki akşam yapılan İran Devrim Konseyi toplantısında birçok üye ABD'nin tutumunun açıklık kazanmaması nedeniyle rehineler konusunda kesin bir karara varmanın doğru olmayacağını bildirdiler.

Öte yandan Şam'da Suriye Dışişleri Bakanı Abdülhalim Kaddam ile Afganistan, Filistin sorunu ve Filistin-Libya ilişkilerini görüşen İran İslam Devrim Mahkemeleri üyesi Ayetullah Halhali, rehinelerin Devrim Konseyine devredilmesine karşı çıktı.

Son gelişmeler üzerine bir açıklama yapan ABD Beyaz Saray basın sözcüsü Jody Powell ise ABD hükümetinin de rehineler konusunda ilk girişimin İran'dan gelmesini beklediğini ve bu konuda yeni girişimde bulunmayacağını bildirdi.

KÜRDİSTAN'DA ÇARPIŞMALAR

Kürt kaynaklarının verdiği bilgiye göre, Kürt Peşmergeler, önceki gün Güney Kürdistan'daki Kamyaran'da günboyu süren çarpışmalar sırasında, hükümet kuvvetlerinden 16 kişiyi kaçırdılar.

Öte yandan, Tahran Radyosu, güvenlik nedeniyle, bölgenin kuzeyindeki Urumiyeh ile Mahabad arasındaki karayolu bağlantısının ikinci bir emre kadar hükümet kuvvetleri tarafından kesildiğini bildirdi.

Kolombiya'da 2 rehine daha serbest bırakıldı

BOGOTA(AP)

Kolombiya'daki Dominik Büyükelçiliğini işgal altında tutan M-19 örgütüne bağlı işgalciler, biri Kolombiya protokol yetkilisi, diğeri de Dominik yurttaşı olmak üzere, iki rehineyi daha serbest bıraktılar. Elçilikte halen 25 kişinin rehin tutulduğu bildirildi.

İşgali sürdüren M-19 örgütü ile hükümet yetkilileri arasındaki pazarlığın yeniden başlamasının beklendiği öğrenildi. Diplomat olmayan rehineleri serbest bırakacaklarını açıklayan işgalcilerin elinde halen diplomat olmayan altı kişinin bulunduğu gelen haberler arasında. Fotoğrafta işgalcilerin temsilcisiyle görüşen bir hükümet yetkilisi görülüyor.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

ABD'de Başkanlık yarışı

Carter, Kennedy, Reagan ve Bush arasında kasım ayında yapılacak Başkanlık seçimi için yarış kızışırken, ünlü gazeteci James Reston şöyle bir değerlendirme yapmış: "Bu, sürprizlerle, gaflarla ve hiç bir adayın denetleyemediği dış olaylarla dolu bir Başkanlık seçimi" diye yazıyor. Reston, seçim kampanyasının son aylarında ortaya çıkabilecek beklenmedik gelişmeler dikkate alınmadan, bugünden delege sayısına göre yapılacak bazı tahminlerin yanıltıcı olabileceğine de dikkat çekiyor.

Şu anda Cumhuriyetçi Parti içinde Reagan'ın adaylığı kesinleşmiş gibi görünüyor. Carter ise siyaset alanında çizdiği zinzaglara benzer bir gelişme çizgisi izliyor. Carter, ön seçimler başlamadan önce gelmiş geçmiş en sevilmeyen ABD Başkanı olarak nitelendiriliyordu. İran ve Afganistan olayları patlak verdikten sonra popülaritesi birden arttı. Ne var ki son günlerde açıkladığı iktisadi önlemler ve bütçede kısıntı yapma önerileri özellikle azınlıklar ve siyahlar arasında hoşnutsuzluk yarattı. ABD'li seçmen yüzde 18'e varan enflasyon, işsizlik ve enerji buhranından büyük kaygı duyuyor. Bunlara rağmen Carter, Demokrat Parti içinde Kennedy'e karşı önemli bir üstünlük sağlamış durumda. Kennedy'nin Carter'i altetmesi için geriye kalan delege seçimlerinin yüzde 62'sini kazanması gerekiyor ki bu da şimdilik mümkün görünmüyor.

Reagan'la Kennedy'nin en büyük zaafı, Carter'in eleştirdikleri siyasetlerine karşı kendilerinin bir siyaset ve alternatif oluşturamamaları, Ağır iç sorunlar ve özellikle İran, Afganistan ve Filistin gibi karmaşık dış sorunlarda Carter'den daha tutarlı bir siyaset izleyecekleri konusunda güven vermemeleri.

Kennedy, Carter'i Sovyetler Birliği'ne karşı uzun vadeli bir siyasete sahip olmamakla suçluyor. Buna karşılık kendisi bir siyaset getirmediği gibi Carter'in almaya çalıştığı önlemlere karşı çıkıyor ve Afganistan sorununun görüşmeler yoluyla çözülmesini öneriyor.

Cumhuriyetçilerin adayı Reagan ise bugüne kadar SALT anlaşmasını reddediyordu. Ne var ki son günlerde yaptığı bir seçim konuşmasında o da SALT anlaşmasının silah indirimi yoluyla sürdürülebileceğini savundu. Ayrıca Carter'i B—1 bombardıman uçaklarının yapımını durdurmakla suçlayan Reagan MX füzelerinin yapılmasına karşı çıktı.

Reagan görünüşe göre Sovyetler Birliği'ne karşı Carter'in izlediği siyasetten daha sert bir çizgi izlenmesini savunuyor. Ne var ki Reagan'ın son derece tutucu görüşleri Amerikan seçmeninde ürküntü yaratıyor. Bundan kısa bir süre önce Amerikan basınında yapılan bir değerlendirmede, Reagan'ın Cumhuriyetçi Parti içinde rakipsiz bir aday olabileceği, delege seçimlerini önde götürebileceği, ne var ki Başkanlık seçimlerinde kaybedeceği, çünkü seçmenin böyle tutucu bir adaya oy vermeyeceği belirtilmişti.

Reagan'ın Ortadoğu ve İran konusundaki siyasetleri gericiliğinin uç noktasını oluşturuyor. Reagan, İsrail'in tüm dünyada tepki yaratan yeni yerleşim yerleri kurma siyasetini onaylayan bir politikacı. İsrail'in işgalci ve ilhakçı siyasetleriyle tam bir görüş birliği içinde. İran konusunda ise baştan beri İran'a karşı bir askeri müdahaleye girişilmesini savundu.

Reagan sözde ne kadar Sovyet yayılmasına karşı çıkarsa çıksın, Ortadoğu ve İran konusunda savunduğu siyasetler fiiliyatta bölgeyi daha büyük bir kargaşalık içine sürükleyecek ve dolayısıyla Sovyet nüfuzunun artmasına yol açacak siyasetlerdir.

Ne var ki, bugün ABD öyle bir durumdadır ki ABD Başkanlarının ne yapıp ne yapamayacağını esas olarak onların kişisel görüşleri değil, ABD'nin gücü ve dünyada oluşan yeni güç dengesi belirlemektedir. ABD artık 1950'lerde olduğu gibi dünyayı kontrol altında tutamamaktadır. James Reston bu gerçeği "Hiç bir adayın denetleyemediği dış olaylar" şeklinde ifade etmiştir. Carter'ın boyuna zigzaglar çizmesinin nedeni de budur. ABD Başkanlarının istedikleri zaman sağa sola müdahale ettikleri ve kendileri açısından "istikrarlı" siyasetler uyguladıkları günler geride kalmaktadır.

Eskiden Amerika'nın gücü emperyalist emellerini yerine getirmeye yetiyordu. Bugün yetmiyor. Ortaya çıkan boşluk zigzaglara yol açıyor. Bunun yanısıra ABD yönetimi her alanda rakibi Sovyet sosyal emperyalizmini gözönüne alarak davranmak zorunda kalıyor. Reagan'la Kennedy'nin Carter'ı şiddetle eleştirmelerine rağmen alternatif oluşturamamalarının ve ABD kamuoyunun, onlar da iktidarda olsa daha farklı davranamayacakları görüşünde olmasının nedeni de budur.

SOVYETLER, KAMBOÇYA'DAKİ DENİZ ÜSSÜNÜ KULLANACAK

BANGKOK(AP)

Demokratik Kamboçya yönetimi, Heng Samrin yönetiminin Kompong Som deniz üssünü Sovyetler Birliği'nin askeri üs olarak kullanmasına izin verdiğini açıkladı.

"Demokratik Kamboçya'nın Sesi" radyosunun verdiği haberde, son görüşmelerde varılan bu anlaşma, Vietnam'ın eski ABD üsleri olan Cam Ranh Bay ve Danang'ın Sovyetler Birliği'nce kullanılmasına izin verilmesine benzetildi.

Radyonun haberinde ayrıca, bu anlaşmanın Hindiçini Yarımadası ve Güneydoğu Asya'ya yayılmak isteyen Sovyetler Birliği ve Vietnam'ın "yeni oyunu" olduğu belirtildi.

konuklarımız

Mensucat Santral direnişi ve sonuçları

Abdullah Ergün

Ağustos 1979 ve şubat-mart 1980 direnişlerinden sonra Mensucat Santral işçileri yeniden işbaşı yaptılar. Bugün Mensucat Santral işçileri için direnişten dersler çıkarmak en hayati mesele haline gelmiştir. Yüzlerce işçinin tazminatsız olarak işten çıkarılması bu olaydan ders çıkarılmasını bir zorunluluk haline getirmiştir.

Ağustos direnişi hem zamanı hem de hedefi açısından yanlış bir eylemdi. İşyerinde ambülans bulundurulması için başlatılan direniş toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin olduğu bir döneme rastlıyordu. Temsilcilerin ve sendikanın denetlenmesi ile toplusözleşme görüşmelerinden olumlu sonuçlar alınabilirdi. Ama, kendilerine "DSM"ci diyen bazı grupların amacı, Zeytinburnu'nu kurtarılmış bölge yapmak olduğundan toplu iş sözleşmesinin işçi lehine sonuçlanması onları ilgilendirmiyordu. Maceracı grupların amacı işçileri güvenlik kuvvetleriyle karşı karşıya getirip karışıklık çıkarmaktı. Bu anlayışla hareket ettiklerinden dolayı Teksif Yedikule Şubesini tanımadıklarını ilan ettiler. İşçileri, sendika şubesini basmaya götürerek sendikanın camlarını kırdılar. Haksız bir zemine kayan direniş jandarmanın müdahalesi, birçok işçinin dipçiklenmesi ve gözaltına alınması ile sonuçlandı.

İlk direnişin bu şekilde sonuçlanmasından sonra yapılması gereken şey, yeni mücadeleler için güç toplamak üzere bir adım geri çekilmek, işçilerin birliğini gerçekleştirmeye çalışmak, sendikayı da denetleyerek sözleşmenin işçi lehine sonuçlanması için aktif tutum almaktı. Ama maceracı gruplar, tam tersini yaptılar. Mensucat Santral Fabrikasının iplikhane ve merkez bölümüne dışardaki militanlarını yığdılar, önlerine gelene sopa sallamaya başladılar. Birçok işçiyi tehdit edip bir teknisyeni dövdüler. Bu durumdan yararlanan işveren iki işçiyi attı ve 90 kişilik bir çıkış listesi hazırladı. Bunun üzerine ikinci direniş başladı.

Başlangıçta işçilerin çoğunluğunun desteğini alan direniş giderek işçilerin desteğini kaybetti.

Direnişin bir an önce makul bir uzlaşmayla bitirilmesini, büyük kayıpların önlenmesini isteyen işçiler zorbalar tarafından tehdit edildi. Baskıya maruz kaldı. Sonuçta doğal önder durumunda olan yüzlerce işçi direniş yerini terketti. Mensucat Santral direnişi, Teksif'in örgütlü olduğu diğer büyük fabrikaların desteğinden de yoksundu. Sendika ve işçi desteğinden yoksun olan direniş jandarmanın müdahalesi ile kırıldı.

Üretime yeniden geçen Mensucat Santral Fabrikasında bugün yüzlerce işçinin iş akdi feshedilmiş durumda. İşçiler yenilginin getirdiği karamsarlık içindedir. Demirel hükümetinin işçi kıyımı politikasından cesaret alan ve sahte solun tahribatından yararlanan işveren ise işçilerin tepesinde sopa sallamaktadır. Bu arada, yeni tertiplerin peşinde olan bazı gruplar, fabrikanın duvarlarına "Mensucat Santral Bezmen'lere mezar olacak". "Direnişı kıranlar ölümle cezalandırılacak" gibi sloganlar yazmaktadırlar. Onların, Mensucat Santral işçileri üzerindeki tertipleri yeni değildir. Bilindiği gibi, 1979'un yaz aylarında da servis otobüsünü tarayarak Mensucat Santral Fabrikasından üç işçiyi öldürmüşlerdi.

Gerek Mensucat Santral işçileri, gerekse Kazlıçeşme deri işçileri, sahte solun gerçek amacını geç kavramışlardır. MC döneminde Türkeş'in komandolarının terörü bölgede derin izler bırakılmıştır. Bu yüzden, MHP'yi hedeflediklerini söyleyen maceracı gruplar gerçek yüzlerini Zeytinburnu halkından uzun süre gizleyebilmişlerdir. Ama şimdi takke düşmüş kel görünmüştür. Bir müsibet bin nasihattan daha etkili olmuştur. Mensucat Santral'da yaşanan olaylar, başıbozuk grupların işçi düşmanı yüzünü bir kere daha ortaya koymuştur.

Erdemir'deki yetki davası 14 Nisana kaldı

EREĞLİ (ÖZEL) Erdemir'deki yetki ihtilafı duruşması 3 Nisan günü Ankara 2. İş Mahkemesinde yapıldı.

Mahkeme dosyanın bilirkişiye gönderilip gönderilmemesi için dosyayı incelemek üzere duruşmayı 24 Nisan 1980'e bıraktı.

Bilindiği gibi Ereğli İş Mahkemesi yetki davasının dosya üzerinden belirlenmesinin imza yaşının tespit edilememesi nedeniyle mümkün olmadığına karar vererek işyerinde "isticvap" yapılması kararı almış ve davaya bakmaktan çekilmişti. Bunun üzerine Erdemir'deki yetki davası Ankara'ya gönderilmişti.

İLAN
İSTANBUL ADLİYESİ
3. TİCARET MAHKEMESİNDEN
2. İSTİCVAP DAVETİYESİ İLANI
978/732

Davacı Kepta-Kimya Elektrik Plastik Sanayii ve Ticaret A.Ş. namına vekili tarafından Vale Önengül aleyhine açılan alacak davasının yapılan duruşmasında verilen karar gereğince:

İstanbul Yeşilbağ Sitesi Etiler'de mukim davalı Vala Önengüt'e adresi tespit edilemediğinden dava arzuhali ile günlü davetiye ve gıyap kararı evvelce ilanen tebliğ edilmiş olduğundan bu defa dava arzuhalinde yazılı vakılar ile dosyaya ibraz edilmiş bulunan 3.8.1977 tarihli 9722 nolu 3.8.1977 tarihli 0723 nolu anbar teslim fişi 26.9.1977 tarihli sipariş fişi 0739 nolu anbar teslim fişi, 3.8.1977 tarihli 093 nolu fatura 23.12.1977 tarihli 0575 nolu fatura muhteviyatları bakımından isticvap edilmek üzere duruşmanın bırakıldığı 13.3.1980 tarihinde gelmediğinizden ikinci isticvap davetiyesi tebliğine karar verilmiştir.

Bu defa duruşmanın bırakıldığı 24.4.1980 günü saat 14.00'de mahkeme salonunda hazır bulunmanız aksi halde yukarıda yazılı bütün vakıaları aynen ikrar ve kabul etmiş sayılacağı ve kesinleşeceğine dair işbu ikinci isticvap davetiyesi tarafınıza tebliğ olunur. 3.4.1980

(Basın: 2481-346)

Anayasa Mahkemesinin iptal kararı yürürlüğe giriyor

Kıdem tazminatını sınırlandıran yasanın geçerliliği, 15 Nisanda sona eriyor

● Yeni tasarı Meclislerden henüz geçmediği için kıdem tazminatlarındaki sınırlama sona eriyor

ANKARA (AA) Anayasa Mahkemesinin "1475 sayılı İş Yasasının 1927 sayılı yasayla değişik 14. maddesinde yer alan kıdem tazminatındaki tavanın iptaline ilişkin kararı 15 Nisan Salı gününden itibaren yürürlüğe girecek. Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kıdem tazminatına sınırlama getiren yeni tasarı henüz yasalaşmadığı için Anayasa Mahkemesinin iptal kararı geçerli olacak.

Bilindiği gibi İstanbul 10. İş Mahkemesi, İş Yasasının kıdem tazminatlarını düzenleyen 14. maddesinin uygulamasından doğan bir davayı incelerken sözkonusu 14. maddeyi Anayasaya aykırı bulunduğundan iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuştu.

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu da kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl nazara alınarak miktarının 1475 sayılı İş Yasasına göre tespit edilmiş olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının 7,5 katından fazla olmayacağı hükmünü getiren 14. maddesini Anayasaya aykırı bularak iptal etmişti.

YASA BİR YIL İÇİNDE ELE ALINMADI

Anayasa Mahkemesi İş Yasasının 14. maddesinin iptaline ilişkin kararın bir yıl sonra yürürlüğe girmesini kararlaştırmakla bu süre içinde Parlamentoda yasanın yeniden ele alınması imkanını tanımıştı. Yasa Parlamentoya 1,5 ay önce sunulmasına rağmen bugüne kadar Parlamentoda ele alınamadı

Hükümet tarafından Parlamentoya sunulan vergi yasası tasarılarında kıdem tazminatına ilişkin hükümler de bulunmaktadır. Ancak Parlamentonun gündeminde Cumhurbaşkanlığı seçimi olduğu için her iki yasa tasarısının 15 Nisandan önce yasalaşması da mümkün görülmüyor.

İş Yasasının iptal edilen 14. maddesinin uygulanmasıyla işçilerin kıdem tazminatları ödenirken yürürlükteki günlük 180 liralık asgari ücret 30 ile çarpılıyor, elde edilen sonucun da 7,5 katı alınıyordu. Böylece kıdem tazminatı olarak ödenecek yıllık tutar 40 bin 500 lirayı aşamıyordu.

Çalışma Bakanlığı yetkilileri Anadolu Ajansı muhabirinin konuya ilişkin sorularını cevaplandırırken "Kıdem tazminatındaki tavanın kalkmasıyla kamu kesiminde özellikle KİT'lerde vahim sonuçların doğacağını" savundular.

Tavanın kalkmasıyla toplusözleşme görüşmelerinde KİT'lerin ve özel kesimin büyük zarara uğrayacaklarını belirten yetkililer özetle şunları söylediler:

"KİT'ler ve özel teşebbüsler işçilerin isteklerini ödeyememek gibi bir durumla karşı karşıya kalacaklardır. Toplu iş sözleşmesi görüşmeleri yapılmayacak ve kolay bir şekilde anlaşma sağlanamayacaktır. Böylelikle iş ve çalışma huzuru bozulabilir."

Öte yandan Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide de Türk-İş'e bağlı sendikaların icra kurullarının 9 Nisan Çarşamba günü bir araya geleceklerini, çeşitli konuların yanı sıra kıdem tazminatı konusunun da bu toplantıda ele alınacağını söyledi. Şide toplantıdan önce konuya ilişkin bir görüş bildirmenin sakıncalar yaratacağını sözlerine ekledi.

Samandağ Çukobirlik Kooperatifinden 33 işçi atıldı

SAMANDAĞ (ÖZEL) Samandağ Çukobirlik Kooperatifinden mevsimlik işçilerin dışında 33 kadrolu işçi atıldı. Mevsimlik işçilerin ise tümü atıldı. Daha önce Çukobirlik Denetleme Kurulundan olan bir yetkili 'Hatay civarında bizim dönemimizde alınanların sayısı 600 kişi idi bunların tümü atıldı" dedi.

Sağlık işçileri grev hakkı istiyor

Sağlık-İş Sendikası Zonguldak Şubesi grev hakkı için imza kampanyası açtı

● Revizyonist Tüm-Has-İş' in yöneticileri grev için açılan imza kampanyasına çeşitli karalamalar yöneltiyorlar

ZONGULDAK (ÖZEL) Sağlık İş Sendikası Zonguldak Şubesi basına bir açıklama yaparak Sağlık İşkolunda grev hakkının kazanılması için bir mücadele başlattıklarını bildirdi. Basına açıklama şöyle: Türkiye'de greve hakkı olmayan pek az sendikalardan biri de Sağlık-İş'tir. Grev hakkı olmayan sendikalar üyeleri ile birlikte bu haklarını almak için mücadele ediyorlar. Bu sendikalardan biri de gene sendikamızdır. Geçmişte işçi sınıfımız sendikal hakları olmadığı zaman bu hakları almak için çeşitli mücadeleler verdiği sırada sendikal hakların karşısına dikilenler olmuştur. Gümümüzde ise sendikal hakkını alan işçi sınıfımızın belli kesimlerde grev haklarının olmaması çağımızın yüz karasıdır. İş kollarının aciliyeti öne sürülerek hiç bir sendikanın grev hakkı saklanamaz. Aşağıda imzaları bulunan biz sağlık işçileri bu hakkımızı da mücadelemiz sonucu alacağımızı biliyoruz. Önümüzdeki toplu iş sözleşmesi döneminde yeniden gündeme gelecek bu konuyu Sağlık İş Genel Merkezinin önemle ele almasını istiyoruz. Ayrıca bütün sendikaları amacımızı tanıyan kuruluşları mücadelemizi desteklemeye çağırıyoruz.

Öte yandan Zonguldak'ta temsilcilik açan Tüm Has İş'in yöneticileri ise grev hakkı için kampanyamızın yaklaşan müdürler kurulu üyeleği seçimleri için alındığı yönünde yalan yaymaya çalışıyorlar."

Sağlık İş yöneticileri bu grev kampanyasının Türkiye çapında da diğer şubelere yaygınlaştırılmasını istediler

YÖNETİM KURULU ÜYESİ SALDIRIYA UĞRADI

Sağlık-İş Şube Yönetim Kurulu, ayrıca, Şube Yönetim Kurulu üyesi Yener Perçinel'in evinin önünde meçhul kişilerin saldırısına uğrayarak çeşitli yerlerinden yaralandığını açıkladı. Bu saldırının "sendikanın demokratik çizgisine karşı yapılmış olduğunu" belirten Şube Yönetim Kurulu saldırıyı kınadı ve suçluların bulunmasını istedi.

Santral Dikiş Fabrikasında greve başlandı

Bursa'da Maden-İş' in grevdeki işyeri sayısı 3' e yükseldi

DİSK'e üye Tekstil Sendikası, Santral Dikiş Fabrikasında da grev uygulamasına başladı. Organize sanayi bölgesindeki Santral Dikiş Fabrikasında başlayan grev 850 işçiyi kapsıyor.

Bilindiği gibi Tekstil Sendikası Bursa Şubesi bir müddet önce Gisaş İplik Fabrikasında da grev uygulamasına başlamıştı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Tekstil Sendikası Bursa Şubesinden Günay Onayman iş şartları alınıncaya kadar grevler birbirini izleyecek dedi. Santral Dikiş grevi ile birlikte Tekstil Sendikasının yurt çapında grev uyguladığı işyeri Sendikası 41'e ulastı.

Bursa'da daha önce greve başlayan Bisaş Fabrikası işçileri grev davulu çalıyor.

BURSA'DA MADEN-İŞ'İN GREV UYGULADIĞI FABRİKA SAYISI 3'E YÜKSELDİ

DİSK'e üye Maden-İş Sendikası Centtaş ve Karsan'da sonra Bertan Fabrikasında da grev uygulamasına başladı. Organize sanayi bölgesinde kurulu Bersan Fabrikasında dün başlayan greve 100 işçi katılıyor.

Bursa'da Maden-İş'in grev uygulamasına geçtiği üç fabrikada toplam 1200 işçi greve katılıyor. Bertan Fabrikası ile birlikte Maden-İş'in yurt çapında grev uygulamasına başladığı işyeri sayısı 70'e yükseldi.

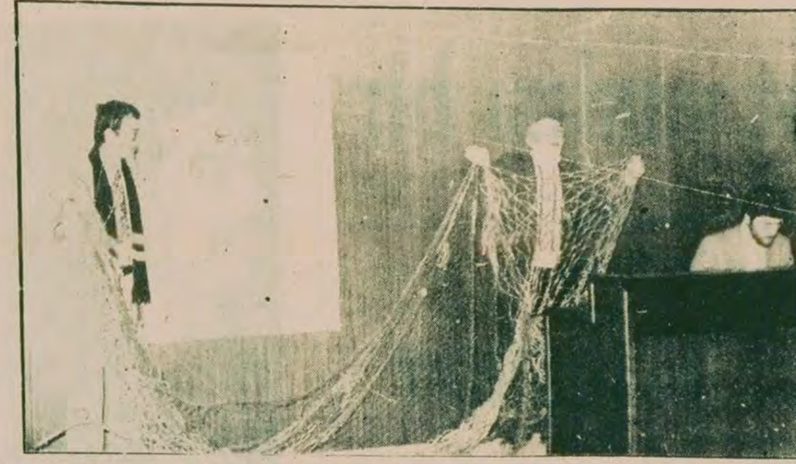
Bunun yanında Mudanya'daki Siemens Fabrikası ile Orhangazi'de kurulu Elba fabrikası da Maden-İş'in grev kararı aldığı işyerleri arasında bulunuyor.

İzmir İES Körting'den 182 işçi çıkarıldı

İZMİR (THA) İzmir'de bir televizyon fabrikasında iş darlığı gerekçesiyle 182 işçinin işine son verildi.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre Çiğli yolu üzerinde kurulu televizyon fabrikasında Türk İş'e bağlı Türk Metal Sendikası üyesi olan 182 işçi iş yasasının 13. maddesi uyarınca işten çıkarıldı.

Fabrika ilgilileri yedek parça darlığı ve döviz transferlerinin yapılamayışı nedeniyle üretim yapılamaz hale geldiğini öne sürdüler. 61 ekran televizyon imalatının ise tümüyle durduğu açıklandı

Dernek İkinci Başkanı Eyüp Yoldaş (büyük resim ortada) trolün parçaladığı bir balıkçı ağını göstererek trolün zararları üzerinde duruyor. Küçük resimde ise Dernek Başkanı Atilla Derler balıkçıların sorunlarını anlatırken görülüyor.

Kumkapı Balıkçıları Dayanışma Derneği Başkanı Atilla Derler:

"Geçimini balıkçılıktan sağlayan 47 bin 800 balık emekçisinin sosyal güvencesi yoktur"

İSTANBUL (ÖZEL) Kumkapı Balıkçıları Dayanışma Derneği Başkanı Atilla Derler, basına yaptığı açıklamada, 47 bin 800 balık emekçisinin ücretsiz olarak Esnaf Hastanesinden yararlanmasını, Sosyal Sigorta ya da Bağ-Kur güvencesine alınmalarını ve Balıkçılık Bakanlığı kurulmasını istedi.

Bir tekne ya da yerli motor alabilmek için aracı ve tefecilerin eline düştüklerini belirterek, kendilerine kredi sağlanmasını isteyen Derler, avlanma araç ve gereçlerinin ülkemizde yapılarak balıkçılara ucuz temin edilebileceğini belirtti.

Yasak avlanma türlerinden olan trol, çekme, bomba ve lambanın balık neslinin tükenmesine neden olduğu üzerinde duran Derler, barınak, çekek, soğuk depo ve tanzim satış yerleri sağlanması konusunda Belediyeye yaptıkları başvurulara olumsuz cevap aldıklarını söyleyerek balık halinin içinde bulunduğu durum ve calısma seklini elestirdi

Yugoslav rektörlerinden oluşan heyet İstanbul Valisini ziyaret etti

İSTANBUL (ÖZEL) Yugoslavya'nın çeşitli üniversitelerinin rektörlerinden oluşan 19 kişilik bir heyet, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Servet Bilir'le birlikte İstanbul Valisi Nevzat Ayaz'ı ziyaret etti.

Türk Üniversiteleri Rektörleri Konseyinin davetlisi olarak 27 Martta ülkemize gelen heyet, Ankara'da yaptıkları toplantıdan sonra İstanbul'a geldi. Vilayette yapılan ziyaret sırasında, Ankara'daki toplantıyla ilgili memnuniyetlerini ileten Shopya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Branko Trpenovski, "Sizlerin başlattığı bizlerin de arzusuyla sağlanan ilişkilerin süreceğine inanıyoruz" dedi. Daha sonra konuşan Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Servet Bilir, iki ülkenin üniversiteleri arasında gelişecek işbirliğinin üniversitelerin ilerlemesi ve yükselmesine hizmet edeceği üzerinde durarak, İstanbul Valisinin heyete gösterdiği ilgiden dolayı Türk Rektörleri adına teşekkürlerini iletti.

İstanbul Teknik Üniversitesinde "Bilim ve Teknoloji Tarihi Enstitüsü" kuruldu

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesinde bilim ve teknolojinin gelişimiyle ilgili belge, yayın derlemek, bu alanda inceleme ve araştırma yapmak amacıyla "Bilim ve Teknoloji Tarihi Enstitüsü" kuruldu.

Konuyla ilgili olarak bir açıklamada bulunan Enstitü Müdürü Prof. Dr. Kazım Çeçen, ülkemizde Türk-İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi araştırmalarının bugüne kadar yabancı uzmanlarca yürütüldüğünü, enstitülerinin bu görevi üstlendiğini belirtti.

Prof. Çeçen'in açıklamasında şöyle deniyor:

"Enstitümüzün amacı Türk-İslam uygarlığındaki bilim ve teknoloji başta olmak üzere, bilim ve teknoloji ile ilgili yayın, veri ve belgeleri toplamak, incelemeler, araştırmalar yapmak, bunları yaymak ve öğretmektir."

Yapılan açıklamada;

Enstitünün amaçlarına ulaşabilmesi için ilgili kurum ve kişiler malzeme, kitap ve bilgi fişi bağışına çağrılıyor.

«Dur dedi. Niçin, neden?»

Ve onların kahramanlıklarını pekiştirmek amacıyla, sürüsüne bereket baldırı çıplağın ok yağmuruna tutulması, keskin kılıçtan geçirilmesi gerekir. Ey tarih, sana hamdolsun! Sen, gerek bizler gibi ölmüş eşek-atların gerek albay kuşağından çıkma başbuğların, gerekse pusulasını şaşırmış yazarların haklayıp haklattıkları leşlerle dolusun!

BANA KARŞI— Öyle olsun! dedi. Şu seninkini anlayalım, nasıl biri bu kahraman?

BEN— (Kurnaz kurnaz gülümsedim.) Beş yaşında bir oğlan! Adına gelince, ya CILK KAMBER ya HIRTOĞLAN! dedim.

BANA KARŞI— (İçimde çöreklenmiş terini kurularken birden hoplayıp havalandı.) Ne, ne? Bir daha söyle! diye bağırdı.

Dedim ki:

—Beş yaşında bir oğlan!

Dedi ki:

—Hiç olur mu?

Dedim ki:

—Keman-piyano çalan, resim çizen, şiir yazan, topa iyi tekme atan harika çocuklarımız var mı-yok mu?

Dedi ki:

—Vardır ve hepsi övünç kaynağımız, medar-ı iftiharımızdır.

Dedim ki:

—Politikada tornistan eden, edip de canımıza yeten harika memleket evlâtlarımız var mı-yok mu?

Dedi ki:

—Vardır ve yerleri başımızın üstündedir.

BEN— (Artık patladım.) Onlar bunlar varsa, sağsa, aramızdaysa, beş yaşında polis hafiyeliği, dedektiflik yapan harika bir çocuğumuz neden olmasın? Ha, neden olmasın?

BANA KARŞI— (Hâlâ inadım inat, kuştaki iki kanat gibilerden direndi.) Olmaz ki kardeşim, olmaz ki aslanım, olmaz ki. . Anlayamıyorum bu nasıl roman, nasıl kahraman? Neresinden varsan baksan beş yaşında bir oğlan!

BEN— Bense, yadırganacak bir şey göremiyorum bunda. . dedim. Kahramanın başına değil, yaşına takılıp kaldı aklın. Bana güçlük çıkarmak, beni yokuşa sürmek derdin günün. Ev mübarek adam, bir de, çocukcağızın anasının karnından hafiye olarak doğduğunu düşün! Bu konuda beş yıllık birikimi, gelişimi, görgüsü var demektir. Yetmez mi? Bu görgü, gelişim, birikim sonucu, çorbadan çıkan saç kılına usulen bakan, "Hım. Evet. Tamam. Katil bulundu!" diyemez mi? Elbette der. Sen olsan, sen de dersin. Katili eliyle koymuşçasına şipşak enseler ki, sen olsan, sen de enselersin!

BANA KARŞI— (Umarsızlıkla ensesini, çenesini kaşıdı.) İnsanlar kendilerini, yazarlarsa hem kendilerini hem de kahramanlarını azıcık şişirirler, buna bir şey diyemem ya, şu senin romanda çorbayı neden, niçin, nasıl pişirirler?

BEN— Tövbeler olsun, kahramanımı hiç bir zaman şişirmiyorum, azıcık ve birazcık olayı şişiriyorum. Dolayısıyla, çorbayı da kendim pişiriyorum! dedim. İçine kılı bile ben, kendim atıyorum. Bunun ardında çeşitli olanaklar sıralanıyor: Çorbanın kâsesini sonradan bir tekliğe satabilirim, açıktan para kazanmanın tatlı düşlerine yatabilirim. Neyse, şimdilik durum şu: Çorbası benden, kılı benden, katili bulmak ondan!

BANA KARŞI— (Harekete geçirdi ablak suratının en anlamlı yerini. Diyeceğim, fincan tabağı gibi yuvarlak yuvarlak açtı şaşı gözlerini.) E, aşkolsun! dedi. Oğlan, katil diye bula bula sonunda seni buluyor ve sarmaş dolaş olup birbirinize kavuşuyorsunuz, öyle mi?

BEN— (İçimden mutlu, mutmain, müftehir, mütekellim ve müteverrim gülümsedim.) Hayır, bilemedin! dedim. İşin aslı bambaşka. Kızıl saçlı bakire Pakize şarap mahzeninde kıtır kıtır doğranmıştır. Onu doğrayan azılı canavar sen ve ben olmadığımıza göre, kim olsa beğenirsin?

BANA KARŞI— Kim olsa beğenmem! demeğe yeltendi, hani bayağı diklendi.

BEN— (Yazdıklarımı önüne doğru fırlatarak.) Al, oku, beğeneceksin! diye dayattım. (Derken dayanamayıp, yazdıklarının eleştirmenlerce üstünkörü okunduğuna, hakkı olan hakkının yenilip içildiğine öldüm Allah inanmış her yazar gibi tomarı elinden öfkeyle kaparak, gene kendim anlattım.) Aç kulaklarını, dinle! Değil mi ki ortada bir ölen bir öldüren vardır, kördüğüm yavaş yavaş çözülecek, esrar perdesi ağır ağır kalkacaktır. Son perdeyi indirecek düğümü nice geç çözersen romanda o denli başarı sağlamış, sevilip sivrilmiş olursun. Sayfalar arasına serpiştirdiğin alangirli sözlerinse, ileride kilidi açmağa, düğümü çözmeğe yaradığı görülecektir. Okuyucuyu durmadan şaşırtacak, geriye kalan zihnini şaşırtacak, suçlunun kimliğini kişiliğini sezdirmeyeceksin ona. Bunun tersine bir yöntem tutturdun mu, "Herif kitabını aldırmakla beni alık yerine koydu!" deyip kızar, küser, darılır sana. Şimdi, gelelim benim romana.. (Yalancıktan öksürdüm ve aksırdım.) İçindeki açmazlarla çıkmazları daha başka hiç bir romanda bulamazsın. Aç kulaklarını, iyi dinle! Benim beşlik oğlançişini edince, komşunun bıcırık kızıyla birlikte şarap mahzenine iner.

—Dur! dedi. Niçin iner?

—Çünkü şarap mahzende yıllanır. . dedim.

—O alaturka, eski bir şarkıdır. . dedi.

—Varsın şarkı olsun, işime karışamazsın! dedim. Biz, çarpık eğilimlerinin başlangıç nedenlerini belirtmeye yeltenen çarpık yazarlardan değiliz. Mahzene inilecekse, düz merdivenden ineriz. Ne oğlanda, ne kızda kötü niyet, ard düşünce arama! Ya fıçılar arasında saklambaç oynayacaklar, ya büyüklerine kendilerini aratacaklar, ya da, en temizi, birbirlerinin oralarını buralarını elleyip yoklayacaklardır. Sen de bilirsin ki bunlar çocuklukta olağan şeyler.

(Devam edecek)

Ankara'da ilk elçilik açılıyordu

Atatürk, Afgan Elçiliğinin bayrağını kendi elleriyle çekiyordu

Kurtuluş Savaşımızda Türk-Afgan ilişkileri 6

ZEKİ SARIHAN

● **Afgan Elçisi Sultan Ahmet Han. «Anadolu milli hareketi, Afganistan' da pek derin bir etki bırakmıştır»**

● **Hakimiyeti Milliye gazetesi, "Türkiye Avrupa' nın istilacı zihniyetine Doğudan aldığı güçle karşı koyacaktır"**

Türkiye-Afganistan Antlaşmasının başında tek cümlelik uzun bir giriş vardır. Bunda, Türkiye ve Afganistan'ın birbirine içten gelen samimi bağlarla bağlı olduğu, iki devletten birinin mutluluk ve felaketinin diğerinin de mutluluk ve felaketine sebep olacağı, Doğu dünyasının uyanış ve kurtuluş devrinin başladığı şu anda eskisi gibi irtibatsız kalınamayacağı, iki devletin üzerine tarihsel sorumluluklar düştüğü, iki devletin bir vücudun organları gibi olduğu, birinin incinmesinden diğer tarafın da etkileneceği ve incineceği, aralarında eskidenberi varolan manevi birlik ve uyuşmayı siyasi alana nakletmeye karar verdikleri, bütün Doğunun mutlu geleceği adına hayırlı bir başlangıç olmak üzere aralarında bir ittifak antlaşması yapmaya karar verdikleri anlatılmaktadır.

TARAFLARDAN BİRİNE SALDIRI OLURSA DİĞERİ ONU DEFETMEYE ÇALIŞACAK

Antlaşmanın maddeleri ise bugünkü dille şöyledir:

1. Bir bağımsız hayat süren Türkiye devleti, en samimi ve vicdani bağlarla bağlı bulunduğu yüce Afgan devletini tam ve gerçek anlamıyla bağımsız tanımayı bir farz bilir.

2. Taraflar, bütün Doğu milletlerinin tam serbestlik ve özgürlük ve bağımsızlık hakkına sahip olduklarını, istediği hükümet biçimi ile kendilerini yönetmekte özgür olduklarını, Buhara ve Hiyve devletlerinin bağımsızlığını onaylarlar.

3. Yüce Afganistan devleti, yüzyıllardan beri, İslamlığa rehberlik ve seçkin hizmetler yapmış olan ve halifelik dünyasını elinde tutan Türkiye'nin bu konuda örnek olduğunu bu münasebetle de onaylar.

4. Taraflardan biri Doğuyu istila ve sömürme siyaseti güden herhangi bir emperyalist tarafından diğerine yöneltilecek saldırıyı bizzat kendine yönelmiş sayarak mevcut ve mümkün araçlarla defeylemeyi kabul eder.

5. Taraflardan biri, diğerinin ihtilaf halinde bulunduğu üçüncü bir devletin çıkarlarına uygun veya diğer tarafın çıkarlarına aykırı hiç bir devlet anlaşması ve sözleşmesi yapmamayı ve herhangi bir devlete anlaşma yapacağı zaman önceden diğer tarafı haberder eylemeyi yükümlenir.

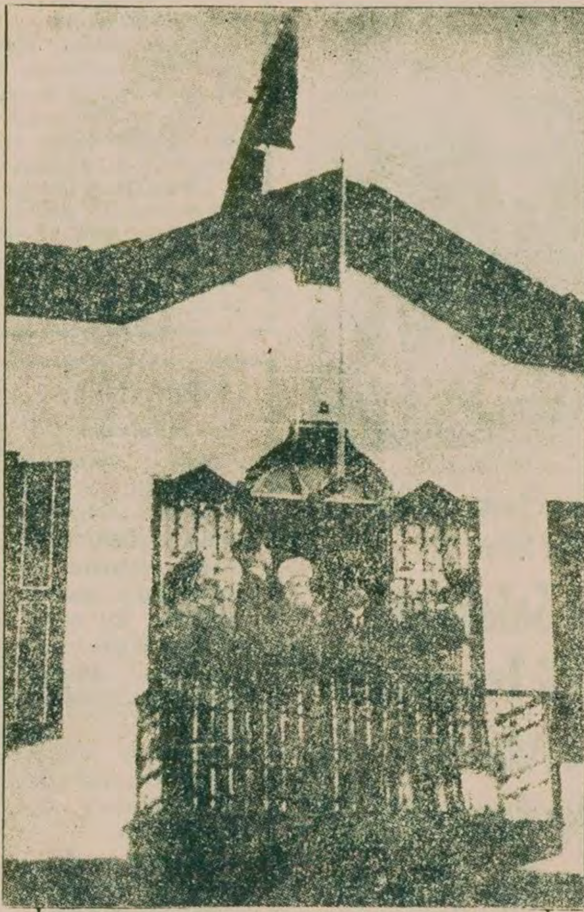
6. Taraflar, aralarındaki iktisadi ve ticari ilişkileri ve konsolosluk işlemlerinin düzenlenmesi için gereken sözleşmeleri ayrıca yapacaklar ve şimdiden merkezlerine elçi göndereceklerdir

7. Taraflar, iki ülke arasında düzenli ve özel postalar kurarak siyasi durumlarıyla eğitim, ticaret ve diğer durumlardan her çeşit ihtiyaç ve isteklerinden karşılıklı olarak ve en hızlı bir biçimde birbirlerine bilgi vereceklerdir.

8. Türkiye Afganistan'a kültürel yardım, öğretmen ve subay göndermeyi, bu öğretmen ve subay kurulunun beş yıl hizmette kalmasını ve bu sürenin bitiminde Afganistan istediği takdirde yeniden bir öğretmen kurulu göndermeyi yükümlenir.

9. Bu antlaşma asgari bir yıl içinde onaylanacak ve ondan başlanarak yürürlüğe girecektir.

10. Bu antlaşma iki örnek olarak Moskova'da düzenlenmiş ve tarafların temsilcileri tarafından imza edilmiş ve alıp verilmiştir. 1 Mart 1921 (30)

10 haziranda Ankara'da Afgan Elçiliğine ilk defa bayrak çekilme töreni yapılmıştır. Törende Mustafa Kemal, Bakanlar Kurulu üyeleri, mebuslar ve bazı ileri gelen kişiler hazır bulunmuştur. Bir çay ziyafeti verilmiş ve Afgan Elçisiyle Mustafa Kemal karşılıklı söylevler vermişlerdir. Mustafa Kemal, Afganistan'a bir elçilik kurulu gönderileceğini söylemiştir. 13 Haziran 1921 tarihli ve 293 sayılı Açıksöz bu haberi birinci sayfasında "Kardeşlik Gösterisi" başlığı ile vermektedir. (Türk Tarih Kurumu arşivinden)

TÜRKİYE KUVVETİNİ DOĞUDAN ALIYOR

Antlaşma Türkiye basınında gerektiği gibi yankı buldu. Yusuf Kemal, Moskova'dan gönderdiği raporlarda, antlaşmanın özetini bildirmişti. (31) Bu sebeple ilk yayınlar antlaşmanın neye dair olduğunu ve özetini veriş biçimindeydi.

Hakimiyeti Milliye diyordu ki:

"Bugünlerin ne dikkat çekici tecellisidir, Türkiye'nin Londra'ya gönderdiği delegeler kurulu Avrupa'nın emperyalist devletleriyle uzlaşmak imkanı bulamayarak geri dönerken diğer yandan Asya'nın iki büyük devletiyle dostluk antlaşmaları yapıldığının müjdesi geliyor. Bu antlaşma ile Türkiye şimdiye kadar meşgul olamadığı Asya politikası ile ilgilenmeye başlıyor demektir. Türkiye diğer Doğu milletleri gibi kuvvetini Doğudan aldıkça Avrupa'nın istilacı zihniyetine karşı ancak bu kuvvetle karşı koyabilecektir." (32) Açıksöz de antlaşma haberini, birinci sayfasında iki sütun üzerinden yayınladı. (33) Daha sonra metni yayınlandı. O, "İki Müslüman ve kardeş milleti birbirine bağlayan mükemmel ittifak antlaşması" diyordu. (34). Hakimiyeti Milliye'de de antlaşmanın tamamı basıldı. (35)

"Afganlılar Türk heyeti üyelerine son derece yakınlık ve dostluk göstermişler ve Türk milli mücadelesine duydukları ilgiyi açıkça ve samimiyetle anlatmışlardır" diyen Sabahattin Selek, antlaşmanın önemi konusunda şunları yazıyordu:

"Türkiye-Afganistan antlaşması ilk bakışta önemsiz gibi görülebilir. Ortak sınırı ve birbirine yardım edecek güçleri bulunmayan iki memlekete böyle bir antlaşmanın ne gibi faydalar sağlayacağı gerçekten üzerinde durulacak bir husustur. Gerçi bağımsızlığına yeni kavuşmuş olan Müslüman Afganistan'ın İslam Halifesinin memleketi Türkiye tarafından tanınması az çok bir değer taşımaktadır. Henüz hiç bir devlet tarafından tanınmadığı için bu iyi bir başlangıçtı. İngiltere ve Çarlık Rusya arasında emperyalist emellerin çatıştığı ve yarıştığı bir ülke olan Afganistan, Emanullah Han'ın liderliğinde, İngilizlere karşı savaştıktan sonra varlığını ancak birkaç ay önce kabul ettirebilmişti. İngilizlerle mütareke yapılmıştı, fakat barış görüşmeleri sonuçlanmamıştı. (...) Batı emperyalizmine karşı bağımsızlık savaşı yapan iki memleket arasındaki kader birliği Türkiye'nin Afganistan ile ilgilenmesini gerektiriyordu. İngiltere'yi Mısır'da, Hindistan'da, Ortadoğu ve Orta Asya'da rahatsız edecek her teşebbüs Türkiye'nin lehine idi.

Anadolu milli hükümetinin İslam memleketleriyle ve bu arada Afganistan ile ilgilenmesi ve bir yardım antlaşması yapması, yalnız dış politika yönünden değil, aynı zamanda ihtilalin İstanbul'a karşı durumu bakımından da önemli idi. Milli hareket din açısından da itibar kazanıyordu." (36)

AFGAN ELÇİSİNİN TÜRKİYE TOPRAĞINA AYAK BASMASI

Türkiye'ye gönderilen Afgan Elçilik Kurulunun başında Sultan Ahmet Han bulunmaktadır. Onun Hopa'dan Türkiye'ye girdiği günlerde Türk ordusu İkinci İnönü zaferini kazanmıştı. (31 Mart/1 Nisan) Ahmet Han hem Türkiye'ye girişinden, hem de bu zaferden duyduğu sevinci bildirmek için Mustafa Kemal'e bir telgraf çekti. "Elhamdülillah, kutsal İslam toprağına adım koydum" dedi. Tebrik ve selamlarının ordumuza iletilmesini istedi. (37)

Mustafa Kemal bu telgrafa hemen verdiği cevapta "Kahraman askerimizin kazandığı başarı ne kadar hoşumuza gitmişse, Afganistan'ın dostluk selamını bize getiren Yüce Kurulunuzu vatan toprağında kabul etmek o kadar öğünç ve memnuniyetimize sebep olmuştur. Tebriklerinizi Batı ve Güney Cephesi kumandanları İsmet ve Rafet Paşalara bildirdim" dedi. (38)

Mustafa Kemal'in Ahmet Han'a bu telgrafı yazdığı gün, Anadolu Ajansı, Ahmet Han'ın Trabzon'da yayınlanan İstikbal gazetesine verdiği bir demecin özetini yayıyordu. Ahmet Han bu demecinde diyordu ki:

"Anadolu milli hareketi, Afganistan'da pek derin ve iyi bir etki bırakmıştır. Afganlılar, hareketi, İslam dünyasının kurtuluşunu sağlayacak nitelikte görüyorlar. Afganistan Türkiye'yi öncü tanıyor..." (39)

Afgan Elçilik Kurulunun Ankara'ya gelmekte olduğu Hakimiyeti Milliye'nin manşetindeydi. "Afgan Elçisi Sultan Ahmet Han, bu akşam saat 6.00'da Ankara'ya geliyor. Hakimiyeti Milliye, Elçi Hazretlerine Ankara adına beyanı hoş amedi eder." (40)

Hükümet, Yahşihan'a kadar bir karşılayıcılar kurulu göndermiştir. Afgan Elçisini yalnız hükümet değil, halk da karşılamaya hazırlanmaktadır. Ankara halkı bu mutlu gelişten duydukları sevinci birbirlerine anlatmaktadır. O, Ankara tarafından yalnızca siyasi bir elçi olarak değil, Afganistan'daki din ve kan kardeşlerinin saygıdeğer bir temsilcisi olarak da karşılanmaktadır. Böyle yazmaktadır Hakimiyeti Milliye. "Elçi Hazretlerini, kalbimizin en samimi duygularıyla büyük bir sevinç ve özlemle beklerken mutlu devrimimizin devamına ait çalışmalarında başarılar dileriz" demektedir. (41)

AFGAN ELÇİSİNİ BİNLERCE ANKARALI SEVİNÇ VE ALKIŞLARLA KARŞILADI

57 günlük uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra Afgan Elçilik Kurulu Ankara'ya ulaşmıştır. Tarih 21 Nisan 1921. İki gün sonra Büyük Millet Meclisinin açılışının birinci yıldönümü kutlanacaktır. Afgan Elçisi, ne yapıp yapıp bu mutlu günde Ankara'ya ulaşmaya çalışmış ve bu büyük amacına ulaşmıştır. O daha, uzaktan Ankara'yı görünce ayağa kalkmış ve "İşte İslam merkezi" demiştir. Trenden ininceye kadar da oturmamıştır. Halk akın akın istasyona doluşmuştur. Mızıka çalmaktadır. İki bölük asker, polisler, talimgah efendileri, Giresun gönüllüleri de karşılayıcı olarak çıkmışlardır. Hükümet ileri gelenlerinden de Dışişleri Bakanı Ahmet Muhtar, Ankara Kumandanı, Basın Müdürü, Polis Müdürü ve daha başka kişiler vardır. Dışişleri Bakanı ve Basın Müdürü Kurula hoş geldiniz demişlerdir. Elçi, saygı duruşunda bulunan askeri selamlamış, önlerinden geçmiş, sonra geri dönerek asker dizisinin ortasında durmuş, bir konuşma yapmıştır.

DEVAM EDECEK

DİPNOTLAR

30. Zabıt Cenderesi C. 11 S. 318; Hakimiyeti Milliye 25 Nisan 1921.
31. Yusuf Kemal Tengirşek, Vatan Hizmetinde.
32. Hakimiyeti Milliye Sayı:141, 24 Mart 1921.
33. Açıksöz (AS) Sayı: 142, 25 Mart 1921.
34. AS, Sayı: 148, 1 Nisan 1921; Sayı 173, 1 Mayıs 1921.
35. HM, 25 Nisan 1921.
36. S. Selek, Anadolu İhtilali, Burçak Yayınevi, S. 552, 553.
37. HM, Sayı:155, 10 Nisan 1921.
38. HM, Sayı:158, 13 Nisan 1921; Atatürk'ün Tamim, Telgraf ve Beyannameleri, S. 379
39. HM, Sayı 158; Açıksöz, Sayı: 158, 13 Nisan 1921.
40. HM, Sayı:165, 21 Nisan 1921.
41. Aynı yerde.

Dörtnala giden enflasyonun önlemlerden sonra vardığı nokta: Artık mal satılamıyor

● Satışlarda yarı yarıya düşüş var Ancak halkın gelirlerinde hiç bir kıpırdanma yok

● Fiyat yükselişleri halkın satınalma gücünün çok üstüne çıktı.

HABER MERKEZİ

Türkiye'de 1979 yılı şubat ayından, 1980 yılı şubat ayına kadar geçen süre içinde dörtnala tırmanan ve yüzde 103.7 düzeyine varan hayat pahalılığını önlemek için alınan ekonomik tedbirler bu kez de mal satışlarının yarı yarıya düşmesine yol açtı. Şu anda üretim güçlerinin ancak yüzde 30'u kadar bir payla üretim faaliyetini sürdüren imalatçı firmalar ellerindeki malları satabilme sıkıntısı çekiyorlar. Fiyat artışları öyle seviyelere vardı ki, artık halkın bu malları satın alabilmesi mümkün değil. Çünkü halkın satın alma gücü birdenbire tırmanan fiyatları yakalamaya elvermiyor. Üstelik bir bardak suda kopartılan fırtına niteliğinden öteye geçemeyen asgari ücretin yükseltilmesi, asgari geçim indiriminin asgari ücret seviyesine çıkartılması gibi halkın gelirlerinde kıpırdanmalara yol açabilecek yasa tasarıları da Meclis raflarında tozlanmaya terkedildi.

Satışların büyük ölçülerde düşmesi zaten hammadde yokluğu, fuel-oil sıkıntısı ve elektrik kısıntıları yüzünden az üreten sanayinin üretim seviyelerinde yeni kısıtlamalar yapması sonucunu doğurmaya başladı. Hükümetin piyasadan para çekmesi ve kredileri sınırlama politikası da işletme sermayesi darlığı çeken sanayicileri üretimi azaltmaya sevketti.

SIKIYÖNETİM HAKİMLERİNİN GENELKURMAY BAŞKANININ GÖRÜŞÜ ALINARAK ATANMASI TEKLİFİ KOMİSYONDA REDDEDİLDİ

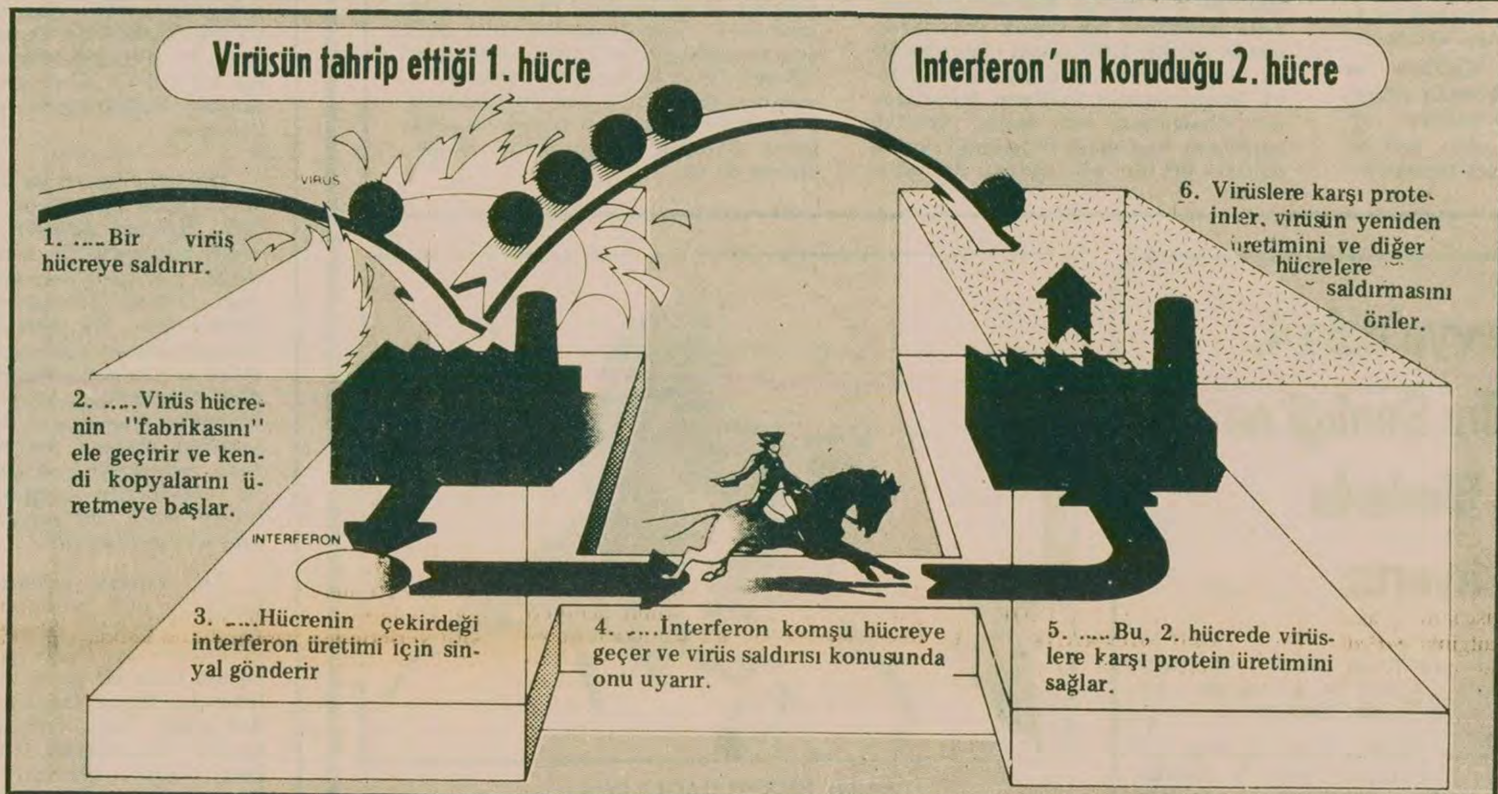
ANKARA (ÖZEL)

1402 sayılı Sıkıyönetim Yasasında değişiklik öngören yasa tasarısı dün Millet Meclisi Plan Komisyonunda görüşüldü. Tasarının görüşülmesi sırasında konuşan Milli Savunma Bakanı Ahmet İhsan Birincioğlu, tasarıyı Ecevit hükümetinin hazırladığını belirterek, kendilerinin katkıları olmadığını söyledi. Birincioğlu, "Bu kanun doğrudan komutanlar tarafından teklif edilmiştir. Başkaca herhangi bir siyasinin rolü yoktur. Komutanlar uygulamada görülen aksaklıkları gidermeye yönelmişlerdir" dedi.

Yasa tasarısının 1. maddesi görüşülürken, hükümet ile komisyon üyeleri arasında çıkan tartışma üzerine Başkan, Nurettin Ok, zaman zaman araya girmek zorunda kaldı. Tasarının 1. maddesinin (c) fıkrasında yer alan: "Dağıtım maksadıyla bulundurulması veya taşınması" cümlesinin uygulamada büyük yanlışlıklara sebep olacağını ifade eden CHP'li Ertuğrul Günay ve Ali Nejat Ölçen, bu cümlenin "Dağıtım maksadıyla bulundurulması veya bu maksatla taşınması şeklinde değiştirilmesini" önerdiler. AP'li Sebati Ataman'ın da değişiklik önergesine katıldığı açıklamasından sonra yapılan oylamada değişiklik önergesi oy çokluğuyla reddedildi. Böylece kitapların taşınmasının komutanların kısıtlamasına bağlı olması benimsendi.

Komisyon daha sonra tasarının 2. maddesinde yer alan, Sıkıyönetim Mahkemelerinin kuruluşu ve üyelerinin atanmasına ilişkin değişiklik maddesini görüştü. Maddede yer alan atamaların, Genelkurmay Başkanının görüşü alınarak yapılacağı ibaresi bazı üyelerin eleştirisine yol açtı. Madde oy çokluğuyla reddedildi.

Kanserle mücadelede yeni bir deneme

INTERFERON'UN SAGLIKLI BİR HÜCREYİ NASIL KORUDUĞUNU GÖSTEREN ŞEMA

Kanseri yenmek için 1950'lerde bulunan bir ilaca umut bağlandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kanser Haftasıyla ilgili çalışmalar sürerken dünyada da kanser konusu tekrar güncellik kazandı. Buna bağlı olarak kanserin tedavisi için 1950'lerde bulunan IF adı verilen ilacın yeniden denenmesi hızlandı.

KANSER NASIL OLUŞUYOR

Aşağıdaki olay insanın vücudundaki milyarlarca hücreden birinde olabilir. Bir miktar radyasyon, azcık zehirli bir kimyasal madde, belki bir mikrop, ya da hücrenin genetik mesajındaki bir hata söz konusu olaya yol açabilir. Hücredeki olay uzun yıllar meydana gelmeyebilir. Bazen de birdenbire saldırıya geçer. Artık normal çalışmayan hücrede şu gelişmeler olur: Hücre ikiye bölünür ve yeni bir anormal hücre oluşur. Hücrenin alışılmış genetik sınırlamaları bozulur. Hüçrelerdeki yabancı bir nesnenin varlığına uyanık olan vücudun bağışıklık sağlayan sistemi tepki göstermez. Bağışıklık sisteminin mükemmel savunma birimi harekete geçmez ve istilacıyı yok etmez. Zararı onardıktan ve normal büyümeyi sağladıktan sonra duran sağlıklı hücrelerin tersine, hastalıklı hücreler sınır tanımaz. Hastalıklı hücre büyümeye devam eder. Bir tümör oluşturur. En nihayet yağmacı hücreler hayati organları yer bitirir. Kişinin ölümüne neden olur. Kanser yeni bir kurban daha almıştır.

YENİ UMUT: IF

Hâlâ nedenleri konusunda kesin bilgiye kavuşulmamış olan kanser, her yıl milyonlarca canı alıyor. Ne varki bugüne kadar üzerinde bunca çalışma yapılmasına rağmen, kansere karşı uygun bir tedavi yöntemi bulunamadı. Şimdi ise, kanserle mücadelede yeni bir umut belirdi. Bilim adamları, 1960 ve 1970'lerde füzeler, elektronik ve bilgisayar teknolojisinde kaydedilen gelişmelerin, 1980'lerde de kimya, moleküler kimya ve genetik mühendisliği alanlarında görüleceğini bildiriyorlar. Bu da kanserle mücadelede yeni imkanlar açacak.

Bu alanda çalışan bilim adamlarının son zamanlarda önüne yeni bir imkan açıldı. İlk kez 1950'lerin ortasında keşfedilen fakat o zaman pek kimsenin yüz vermediği ilacın adı İNTERFERON. Amerikalı bilim adamları buna kısaca IF diyorlar. IF İngilizce'de "eğer" demek. Bir bakıma bilim adamları "ya tutarsa" demeye getiriyorlar.

BİLİM ADAMLARI DENEYLERİ ARTIRDI

Ne varki, IF üretiminin son derece sınırlı oluşu bilim adamlarını kara kara düşündürüyor. IF şu anda kandaki akyuvarlardan elde ediliyor. 1979 yılında 45 bin litre kandan ancak 400 miligram IF elde edilebilmiş. Saf İnterferon elde etmek o kadar güç ki, yarım kilosunun 10-20 milyar dolara mal olduğu tahmin ediliyor. Evet, yanlış anlamadınız. Yarım kilosu 10-20 milyar dolar.

Bu yüzden, kansere karşı tedavide kullanma deneyleri çok sınırlı bir şekilde yürütülebiliyor. Az miktarda da bulunsa, şu anda IF bazı kanser türlerinde iyileşme belirtileri göstermiş durumda. IF tedavisi uygulanan göğüs, kemik iliği, lenf ve deri kanserine yakalanmış hastalarda belli bir iyileşme gözlemleniyor.

Şimdi bilim adamlarının önündeki hedef, deney sayısını artırabilmek için bol ve ucuz interferon elde etmek. Bu gelecek vadeden iş için büyük firmalar dünyanın dört bir yanında milyonlarca dolarlık yatırıma girmiş durumdalar.

Bilim adamları depremi önceden tespit etmeye çalışıyor

AYTEN ERBAY

UNESCO'nun Avrupa Konseyi Parlamenterler Birliğinin gözlem ve yardımıyla gerçekleştirilen "Dünyada Depremin Önceden Tespit Edilmesi" konusundaki konferans devam ediyor.

31 Mart -5 Nisan arasında İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinin Jeofizik bölümünde yapılan konferansa Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa, Federal Almanya ve Japonya katıldı.

Konferansa katılan ülkelerin bilim adamları ülkelerinde yapılan depremin tespiti ile ilgili çalışmaları anlattılar.

Dr. Naci Orbay İstanbul Üniversitesi Yerbilimleri Fakültesi Jeofizik Mühendisliği bölümünün yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verdi. Dr. Naci Orbay şunları söyledi: "Türkiye bilindiği gibi depremden zarar gören ülkelerden biri. Bu nedenle üniversitemiz çalışmalar yapmaktadır." dedi. Orbay kongreye sundukları raporda yer alan araştırmalar hakkında da kısaca şunları söyledi. "Depremin tespit edilmesi konusunda yaptığımız araştırmalar şunlardır:

Yer manyetik alan ölçülerinin tespit edilmesi ve yer kabuğundaki eğim ölçülerinin değerlendirilmesi yoluyla depremin tespiti.

Ayrıca eski deprem izlerinin katalog olarak hazırlanması ve verilerin yorumu üzerinde çalışmalar hakkında konferansa bilgi veriliyor" dedi.

Depremin önceden tespit edilmesi ile ilgili konferans 5 Nisan günü sona erecek.

UNESCO ve İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinin ortaklaşa düzenlediği "Depremin Önceden Tespit Edilmesi" konulu konferans İstanbul'da yapılıyor.

1960 yılından beri bedava kullanıyorlardı

Sinop Belediyesi ABD Radar Üssünden artık su parası alacak

SİNOP (ÖZEL)

Sinop Belediyesi, Amerikan Radar Üssünde 20 yıldır bedava olarak kullanılan günlük 345 ton sudan bundan böyle para alacak.

Sinop Belediye Başkanı Haydar Yılmaz tarafından yapılan açıklamada, 28 Nisan 1960 tarihinde zamanın Inkilap Valisi ve Belediye Başkanı olan Şevket Hesen ile ABD üssündeki Amerikalı yetkililer arasında imzalanan anlaşmayla çeşitli yardımlar karşılığı radara parasız su verilmesi öngörüldüğü belirtiliyor. Radar üssüne verilmesi öngörülen 345 ton su, Sinop'un günlük su ihtiyacının üçte birini teşkil ediyordu.

Sinop Belediye Başkanı Haydar Yılmaz konuya ilişkin açıklamasında şöyle diyor:

"Aynı zamanda 300 kişinin bulunduğu radara verilen suyun miktarı Sinop'un suyunun tamamının 3'te birini kapsıyordu. Geri kalan 3'te 2'lik bölümü ise 20 bin nüfuslu şehire veriliyordu. 1970 yılında Belediye Başkanı Sıtkı Velen ile Amerikalılar arasında yapılan ek protokolle radara verilen günlük 345 ton su 984 tona çıkarıldı. 25 Haziran 1979 günü 1960'da yapılan anlaşma Sinop Belediyesince tek taraflı olarak feshedildi ve radara verilen su kesildi. Ancak Genelkurmay Başkanlığının araya girmesiyle az miktarda su verilmeye başlandı. Belediye radara bir yazı yazarak bundan sonra suyu parayla vereceklerini bildirdi. Amerikalılar kendilerinin geçici statü ile bulunduğunu, anlaşmalar imzalanmadan para ödeyemeyeceklerini söylediler.

Bir süre önce ABD ile Türk hükümeti arasında imzalanan ikili anlaşmalar gereği, Amerika'dan gelen bir heyet ile Sinop Belediyesi arasında yapılan görüşmeler sonucunda prensip olarak anlaşmaya varıldı. Bu anlaşmaya göre, belediyenin istekleri doğrultusunda 1960 yılında yapılan 9 yıllık anlaşma karşılıklı olarak feshedilecek. Evlere 1 tonu 7.5 liraya verilen su, radara 30 liraya verilecek; ödemeler aylık ve dolar olarak yapılacak. Önümüzdeki günlerde imzalanması beklenen bu anlaşmaya göre Belediye ayda 500 bin lira gelir sağlayacak.

cemal süreya PAÇAL

Best-seller

Best-Seller'in sözcük anlamı: "en çok satan". Burdan alınırsa, her türlü kitap best-seller olabilir. Ama best-seller olgusunun iyice ortaya çıktığı 1920'lerden bu yana dünya pazarlarında en çok satan kitapların niteliklerine baktığımızda, bunların genellikle kitle romanları, polis romanları ve bilimkurgu (science-fiction) yapıtları arasından çıktığını görüyoruz. Birçok kitap"astronomik" baskı sayılarına ulaşmakta, bu arada birçok dile çevrilmekte, ama bunların çoğu kısa bir süre içinde okurun belleğinden silinmekte, yitip gitmektedir. Bir iki yıl önce ülkemizde de yayımlanan "Tanrıların Arabaları"nı düşünelim. Bir süre ortalığı kırıp geçiren, üst üste birçok baskı yapan bu kitaptan pek söz eden yok şimdilerde. Henri Charrière'in "Kelebek"i, Mario Puzo'nun "Baba"sı da öyle. "Kelebek" bir ara, Fransa'da haftada 40 bin satılıyordu. Toplam baskı sayısı bir milyonu coktan geride bırakmıştı. Türkiye'de de "Kelebek" ve "Baba" gerçek birer best-seller örneği oldu. Ama özellikle "Kelebek" aynı hızla unutuldu. Yok oldu. Ben bu tür kitapları açık fıkralara benzetiyorum: O fıkralar da tatlı tatlı dinlenir ve hemen unutulur. Elbette, kimi zaman tersi de oluyor, best-seller olmuş bir kitap, edebiyatın ölmez yapıtları arasında kendine sarsılmaz bir yer sağlayabiliyor. Gelgelelim, çok seyrek raslanan bir durumdur bu.

İkinci derecede bir edebiyat sayılan kitle romanının bir tanımı var mıdır acaba? Niçin bir Steinbeck, bir Caldwell, "ağırbaşlı" yazarlar sayılıyor da, bir James Cain'in, bir Charles Williams'ın yapıtları genellikle gar kitapçılarının tezgahlarını dolduruyor? Önceleri "ağırbaşlı" sayılan yazarlar arasında olup sonradan kitle romanı yazmağa geçmiş yazarlar da var. Refik Halit Karay'ın "Bir Sürgün" gibi derli toplu yapıtlardan sonra "Nilgün"leri yazmaya geçmesi gibi. Refik Halit'in bu tür yapıtları bir ara best-seller olmuştu.

Şöyle deniyor: Kitle romancısı için amaç her şeyden önce kağıt satmaktan ibarettir. Tek amacı bu değildir kuşkusuz, ama ilk amacı budur. Bunu yapmak için belli, önceden hazırlanmış bir şemaya göre çalışır. Dikkat edersek, Esat Mahmut Karakurt, Kerime Nadir gibi kitle romancılarının, yerli filmlerde olduğu gibi belli bir planları vardır. Kitle romanının temel biçimi yarım yüzyıldır hemen hiç değişmemiştir: Cinsellik ve para. Son yıllarda buna bir de kıyıcılık öğesi ekleniyor.

Böylesi ikinci sıradan yazarların her şeyden önce satışı düşündükleri doğruysa da, bu onların dünya görüşlerini, bakış açılarını ortaya koymalarına engel değil. Çok okunmaları da çağdaş duyarlığın büyük bir kesimini karşıladıklarını ortaya koyuyor. Sözgelimi casus romanlarının birdenbire gelişme göstermesi dünyanın iki bloka ayrılmasının bir sonucudur. Bütünüyle alırsak, kitle edebiyatı, en büyük dayanağını yüzde yüz bir kitle sanatı olan sinemada bulmuştur. Birçok yapıtın yaygınlık kazanmasında bunların filme alınmış olmalarının rolü vardır. Nitelikli yapıtların best-seller oluşlarında ise ödüllerin bir itici rolü olduğu düşünülebilir. Camus'nün bütün yapıtları bugüne dek 16 milyon satmış. Bunun çok büyük bir bölümü yazara Nobel ödülü verilmesinden hemen sonraya rastlar.

"Kara Dizi" deyimini bulan ve ilk kullanan yazar Fransız şairi Jacques Prévert'dir. Polis romanlarının elli yıllık bir geçmişi var. Son yılların gözde polis romanı yazarlarından Frédéric Dard'ın yapıtlarının bugüne dek 14 milyon kadar satış yaptığını söylersek, bu alandaki sayısal gerçeğin nerde durduğunu belirtmiş oluruz. Bazı yayımcıların başka yayın dizilerini kurtarmak için polis romanı basmaya gittikleri doğrudur. Denebilirse, eski kitle romanı geleneği şimdilerde kendini bunlarla sürdürüyor. Fransa'da polis romanlarının ortalama baskı sayısı 40 bini bulmaktadır. Bazı best-seller'ler ise 250 bin kadar basılmakta. Bu tür üstüne bir araştırma yapan J.M.Dubley şöyle diyor: "Yalnız polis romanı okumaya alışmış büyük bir kitle var, bugün: Bu kitle, bu yapıtlarda berbat bir kültüre koşullanıyor. Kitaplardan okura yansıyan siyasal düşünceler genellikle faşist eğilimli şeyler oluyor; böyle olmadığı zaman da, çağımız düşüncesinin çok altında, ilkel ve kalık birtakım siyasal bildiriler taşıyor.

Ülkemizde polis romanlarının ortalama baskı sayıları 3-5 bin arasında değişmekte. Ama sürekli dönen bir satış çarkı olduğu da bir gerçek.

Polis romanındaki kişi az çok iyimser bir kişidir; suçla kirlenmiş bir dünyayı arındırması, onarması söz konusudur onun. Casusluk romanındaki kişinin varoluşu ise bambaşka; o, yalnızca düşmanlarla savaşmakta; siyasanın içinde devinmekte, ama o siyasa üstüne pek bir şey bilmemektedir. Böyle casusluk romanı hem 19. yüzyılda ve 20. yüzyılın başında ortada dönen kitle romanındaki, hem de ağabeyi olan polis romanındaki güven verici duyguları bir köşeye itmiş bulunuyor. Casusluk romanının günümüzün sınai toplumundaki gerçeklerin lirik bir yansıtıcısı olduğunu söyleyen toplumbilimci eleştirmenler de var.

Yugoslavya'daki 4. Balkan Film Şenliği'ne eski filmlerle katılıyoruz

Üçüncüsü geçen yıl İstanbul'da yapılan Balkan Film Şenliği bu yıl 9-14 Nisan tarihlerinde Yugoslavya'nın Ljubljana ve Celje kentlerinde yapılacak.

Kültür Bakanlığının saptadığı filmlerle katıldığımız şenliğe bu yıl daha önce çeşitli şenliklere gönderilen ve yapım yılı eski olan 3 uzun filmin gönderildiği açıklandı. Bunlar Atıf Yılmaz'ın "Selvi Boylum, Al Yazmalım", Zeki Ökten'in "Kapıcılar Kralı" ve Ergin Orbey'in birkaç yıl önce Taşkent'te gösterilen "Bizim Aile" filmleri.

Kültür Bakanlığından bildirildiğine göre 4. Balkan Film Şenliğine 5 de kısa metrajlı film gönderildi. Bu filmler de şunlar: Lütfi Akad'ın "Pembe İncili Kaftan" ve "Ferman", Metin Erksan'ın "Hanende Melek" ve "Sazlık", Suha Arın'ın da "Safranbolu'da Zaman".

Şenlikte ayrıca bir "Türk Filmleri Haftası" düzenleneceği bildiriliyor.

Ankara'da "Almanya Acı Vatan" filmi üzerine düzenlenen açık oturumdan bir görüntü.

"Almanya Acı Vatan" filmi Ankara'daki açık oturumda tartışıldı

SBF Basın-Yayın Yüksek Okulunda geçtiğimiz hafta içinde ölen Prof. Dr. Yılmaz Günal'ın anısına düzenlenen "Almanya Acı Vatan" filmiyle ilgili açık oturum yapıldı. Açık oturumda konuşan filmin kadın sanatçısı Hülya Koçyiğit, Almanya sorununa iyiniyetli bir yaklaşım getirmeye çalıştıklarını, eksikliklerin olabileceğini söyledi.

Hülya Koçyiğit'in yanı sıra oturuma Ankara Radyosu yapımcılarından Filiz Ercan, yazar Murathan Mungan ve araştırmacı Kurtuluş Kayalı katıldılar.

Hülya Koçyiğit "Filmde sadece sorunlara belgesel bir bakış açısı getirmek istedim" diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü: "Çözüm vermedik. Bence zaten bir sinemacının amacı sorunları deşmek olmalıdır. Çözüm getirmek değil. Ben başarılı olduğumuza inanıyorum."

Konuşmacılardan Filiz Ercan ise Koçyiğit'in ince yapısı ve doğal sayılmayacak giysisiyle Almanya'daki işçi kadın tipini başarıyla çizemediğini savundu. Murathan Mungan da konuşmasında politik konularda bıktırıcılık düzeyine varan filmler yapıldığını, ancak bu filmin Almanya sorununa doğrudan bir çözüm getirme iddasında olmaması nedeniyle başarılı bir yapıt olarak değerlendirilmesi gerektiğini söyledi.

Son konuşmacı Kurtuluş Kayalı ise filmin bütününün soruna gerçekçi bir yaklaşım getirdiğini, bu yüzden övgüyle karşılanması gerektiğini belirtti.

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA

Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiirleri İsveç'te yayınlandı

Yavuz Çekirge (Stockholm)

Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiirleri, İskandinavya'nın en yüksek tirajlı şiir dergisi "Lirikvennen" -Şiir Dostları- ve "Radix" kültür dergilerinde İsveççe olarak yayınlandı. Dağlarca'nın "Af Akşamı", "Horoz", "Kainatın Akşam Yoklaması", "Hasta Çocuk", "Balon Yarışması", "Bu Ellerin miydi?" adlı şiirlerini İsveççeye otuz yıldır İsveç'te yaşamakta olan şair ve portre fotoğrafçısı Lütfi Özkök ve karısı Ann-Marie Özkök çevirdiler.

Dağlarca'nın kısa yaşam öyküsünün ve şiirinin Türk edebiyatındaki yerinin anlatıldığı bir tanıtma yazısının yer aldığı "Lirikvennen" şiir dergisinde daha önce de Nazım Hikmet, Melih Cevdet Anday, Oktay Rıfat, Orhan Veli gibi şairlerimizin şiirlerine yer verilmişti. Ann-Marie ve Lütfi Özkök'ün uzun süredir üzerinde çalıştıkları Dağlarca şiirlerinin yakında bir kitap halinde yayınlanacağını da şimdiden söyleyebiliriz.

Böylelikle İskandinavya'da Türk şiirinin 5 ustası yayınlanmış oluyor. 1976 yılında yayınlanan "Ekmek ve Sevda-Brödet och Karleken" adlı şiir çevirileri kitabında İsveçli türkolog Lars Johansson'un bir önsözü de bulunuyor. Lars Johansson, Türk edebiyatına ve şiirine yaptığı yaklaşımlarda beş şiir ustasının şiirini inceliyor. Kitaptaki şiir çevirileri yine Özköklerin.

TFİS, Sine-Sen'e katılma kararı aldı

Sinema alanında çalışma gösteren iki sendikadan bağımsız Türkiye Film İşçileri Sendikası (TFİS), 31 Mart günü olağanüstü bir Genel Kurul toplayarak kendini feshetti ve Sine-Sen'e katılma kararı aldı.

Geçtiğimiz yıl DİSK'e bağlanmış olan Sine-Sen'in (Sinema Emekçileri Sendikası) Yürütme Kurulu tarafından yapılan açıklamada "Tüm sinema emekçileri bu katılma kararını sevinç ve coşku içinde karşılamışlardır" dendi. Açıklamada sinema emekçilerinin artık tek bir çatı altında mücadelelerini sürdürecekleri belirtildi.

"Sabahattin Ali'nin Gerçekçilik Anlayışı" konulu açık oturum bugün

İstanbul, Tünel Kültür-Sanat Evinde bugün, Sabahattin Ali üzerine haftanın üçüncü açık oturumu yapılıyor.

"Sabahattin Ali'nin Gerçekçilik Anlayışı"nın tartışılacağı oturuma konuşmacı olarak Konur Ertop, Atilla Özkırımlı ve Kemal Sülker katılıyorlar.

Bilindiği gibi geçtiğimiz çarşamba günü Ankara Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinde, perşembe günü de Ankara Sanat Sevenler Derneğinde 1948'de öldürülen yazar Sabahattin Ali üzerine anma toplantıları düzenlenmişti.

DİKKAT!

Rakibini veya seyirciyi tahrik eden futbolcular Ceza Kuruluna verilecek

■ Tahrikçilerin başında Galatasaraylı Güngör geliyor

Galatasaraylı Güngör en hırçın futbolcuların başında geliyor

ANKARA

Rakibine veya seyirciye tahrik edici hareketlerde bulunan futbolcuların Futbol Federasyonu tarafından Ceza Kuruluna verilecekleri açıklandı. Konuyla ilgili karar Galatasaraylı Güngör'ün Eskişehirspor maçında yaptığı hareketlerden sonra alındı.

Galatasaraylı Güngör'ün başında geldiği tahrikçi ve hırçın futbolcuların bazıları şöyle: Cengiz, Serdar, Tuncay (Trabzonspor), Nezihi, Bahtiyar (Bursaspor), Erhan, İrfan, Doğan (Göztepe), Hüseyin (A.Demirspor), İhsan, Oktay, Vehbi, Ergun (Diyarbakırspor), B.Mustafa, K.Mustafa (Altay), Önder (Fenerbahçe), Turgut, Volkan (Zonguldakspor), Necdet (Beşiktaş), Mahmut (Orduspor)

Öte yandan sağlık kurulunun gerekli çalışmaları tamamladığını belirten Federasyon Başkanı İbrahim İskeçe, kritik maçlardaki doping kontroluna önümüzdeki haftadan itibaren başlanacağını söyledi. İskeçe'nin verdiği bilgiye göre doping kontrolları her üç ligde de uygulanacak.

Okçuluk Federasyonu Başkanı

Fazıl Özok, Danıştay Kararı ile görevine döndü

ANKARA

Geçen hafta görevinden alınan Okçuluk Federasyonu Başkanı Fazıl Özok, üç saat içinde Danıştay'a yaptığı "göreve iade müracaatı"nı sonuçlandırarak yeniden göreve döndü. Türkiye'de ilk kez meydana gelen bir durumla görevine iade edilen Fazıl Özok şimdi yeniden Federasyon Başkanlığına getirilmesini bekliyor.

Danıştay kararı ile ilgili bir açıklama yapan Fazıl Özok, şunları söyledi: "Göreve gelirken, benim için kadro çıkmıştı. Bu kadro herkesin dediği gibi Genel Sekreterlik kadrosu değil, bizzat Federasyon Başkanlığı kadrosuydu. Bu nedenle görevden alınınca hemen Danıştaya müracaat ettim ve yeniden görevime iade edildim. Şimdi Genel Müdürlük yetkililerinden Federasyon Başkanlığına yeniden atanma kararını bekliyorum. Senelerdir çok dar bir kadro ile yürüttüğüm okçuluk sporunu bugün belirli bir seviyeye çıkardığım için mutluyum."

Öte yandan başlarına ilk kez böyle bir olay geldiğini ifade eden Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yetkilileri ise, Federasyon Başkanlığının fahri bir görev olduğunu belirterek, "Sayın Özok'un Danıştay'dan aldığı karar çok enteresandır. Çünkü federasyon başkanlıkları fahri birer görevdir" şeklinde konuştular.

Osman Solakoğlu

Yaşlarının büyük olduğunu kabul etmeyen

Osman Solakoğlu, Genç Milli Takımdaki iki oyuncuyu dedikodulardan çekindiği için kadrodan çıkarttı

İSTANBUL(ÖZEL)

Basketbol Federasyonu Başkanı Osman Solakoğlu Genç Milli Takım aday kadrosundaki Galatasaraylı Hüseyin ile Beşiktaşlı Mehmet'i, yaşlarının büyük olduğunu kabul etmemesine rağmen dedikodulardan çekindiği için Milli Takım kadrosundan çıkarttı.

Federasyon Başkanı Solakoğlu geçen yıl 1961 doğumluların oynadığı turnuvada milli formayı giyen Galatasaraylı Hüseyin ile Beşiktaşlı Mehmet'i kadroya aldıktan sonra basında çıkan yazıları değerlendirerek bu iki oyuncunun durumunu yeniden gözden geçirdi. Genç Milli Takımın Mersinli Ahmet Tesislerindeki üç günlük kampı süresince bu iki oyuncuyu takımda tutan Solakoğlu, basının tepkilerini daha çok çekmemek için kampın dün sona ermesi ile beraber bu iki oyuncuyu da kadrodan çıkarttı.

Öte yandan alınan bilgiye göre Solakoğlu'nun dün kadrodan çıkarttığı iki oyuncuyu ağustos ayında İstanbul'da yapılacak Balkan Gençler Şampiyonası için yeniden kadroya çağıracağı öğrenildi.

Orman Bakanlığı amatör spora yardım yapılmasını istedi

ANKARA(AA)

Orman Bakanlığınca Türk Spor Şurasına sunulan raporda amatör spor dallarında maddi ve manevi gerekli her türlü yardımın yapılması istendi.

Ülkemizi yurt dışında başarı ile temsil eden şampiyon sporcuların devletçe maddi ve manevi her türlü en üst düzeyde teşvik ve ödüllendirilmesi gerektiği savunulan Orman Bakanlığı raporunda ayrıca spor potansiyelinin artmasında büyük yararları olan basketbolda ikinci ligin kaldırılmaması ve daha da yaygınlaştırılması istemiyor

Bakanlık raporunda ata sporumuz güreşin eski seviyesine getirilmesi için kamu kuruluşları ile kulüpler, askeri güçler ve üniversitelerin iştirakiyle Türkiye Kulüplerarası Güreş Liginin kurulması ve tüm spor faaliyetlerinde sporcu sağlığına önem verilip bu konunun üzerine gerçekçi bir şekilde eğilinmesi gerektiği öneriliyor.

Spor Şurasını çok olumlu bulmuş!

Orhan Bilgin:"İstifalarla ilgili ne bilgim, ne de ilişkim var"

ANKARA

Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Orhan Bilgin, Bakanlıkta meydana gelen üst düzeydeki bürokratların istifası ile ilgili bir açıklama yaparak, istifalarla ilgili ne bilgisi ne de ilişkisi olmadığını söyledi. Müsteşar Bilgin, basında büyük eleştirilere uğrayan Spor Şurası hakkında da bilgi vererek Şuranın olumlu sonuçlar getireceğine inandığını söyledi.

Müsteşar Orhan Bilgin, istifalarla ilgili şu açıklamayı yaptı: "Bakanlığımızın Başmüşaviri Talat Akgül, Gençlik Sorunları Genel Müdürü Mehmet Sağlamtunç, Eğitim Genel Müdürü Bedrettin Temiz ve Bakan Özel Kalem Müdürü Sabahattin Ladikli'nin istifa ettikleri ve benimle olan sürtüşmeleri sonucu böyle davrandıkları doğru değildir. Benim istifa olayları konusunda hiç bir bilgim yoktur. Ayrıca sayın Ladikli dışında hiç kimse istifa etmemiştir. Sadece Talat Akgül bir süre izinli olarak ayrılmıştır."

Bilgin, basında yer alan Şuranın fiyasko olduğu yolundaki haberlerin çok ağır ve haksız bir suçlama olduğunu belirterek şöyle konuştu:

"Ben şahsen Spor Şurasını çok olumlu buldum. Birçok spor adamı ile yaşlı ve genç kuşak biraraya gelip, birbirleri ile tanışma, fikirlerini tartışma imkanı buldular. En azından boşalıp deşarj oldular. Yapılan konuşmalardan olumlu öneriler çıktı. Şimdi Şuraya sunulan önerilerin deşifrasyonu başladı. Tümü bitmediği halde benim intibam, ortaya çok yararlı olacak yeni ve değişik fikirlerin çıkacağıdır."

Müsteşar Bilgin sözlerini şöyle tamamladı: "Tüm bildirilerin incelenmesinden sonra hemen yapılacak işlerle, yasaların elverdiği oranda uzun dönemde yapılacak işler belirlenecek. Ancak bazı uygulamalar için yasalarla ilgili konuların Parlamentodan çıkması gerekiyor."

Nottingham Forest-Ajax maçını yayınlayacak TV naklen

ANKARA

9 Nisan Çarşamba günü Nottingham Forest ile Ajax arasında oynanacak Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası yarı final ilk maçını televizyon naklen yayınlayacak. İngiltere'nin Nottingham kentinde yapılacak karşılaşmanın naklen yayını saat 22.30'da başlayacak ve maçın tamamını kapsayacak.

Öte yandan 23 Nisanda oynanacak Şampiyon Kulüpler Kupası yarı final rövanş maçlarının naklen yayını konusundaki görüşmeler sürüyor.

Adanaspor-Trabzonspor maçı 16 Nisanda oynanacak

ANKARA

Futbol Federasyonu Başkanı İbrahim İskeçe, sel baskını nedeni ile ertelenen Adanaspor-Trabzonspor Türkiye ligi maçının 16 Nisan çarşamba günü oynanacağını açıkladı.

İskeçe ayrıca elverişsiz hava şartları nedeni ile ileri bir tarihe alınan Düzcespor-Antalyaspor ve Altınordu-Tekirdağspor İkinci Türkiye ligi maçlarının da 9 Nisan tarihinde Düzce ve İzmir'de yapılmasının kararlaştırıldığını bildirdi.

Orduspor maçına hazırlanan Fenerbahçe dünkü antrenmana üç eksikle çıktı.

Ziya Şengül: Lig ikinciliğimiz çok güç görünüyorsa da imkansız değil

İSTANBUL (ÖZEL)

Fenerbahçe pazar günü Orduspor ile oynayacağı lig maçının hazırlıklarını sürdürüyor. Çalışmalara Müjdat, Mustafa ve Önder dışında bütün futbolcular katıldı.

Teknik Direktör Ziya Şengül, Orduspor maçının çok önemli olduğunu belirterek "Hedefimiz ikincilik, ama bu hedefe oluşmak kolay değil" dedi.

Türkiye Kupasından sonra yapacakları tek işin lig ikinciliğine ulaşmak olduğunu belirten Şengül şu açıklamayı yaptı:

"Bundan sonra yapacağımız maçlarda hiç kaybetmemiz gerekiyor. İkinci yarı başında söylediğim gibi 35-36 puanı toplamak güçleşti. Çünkü bazı sürpriz puanlar almak zorundayız. Lig ikinciliğimiz çok güç görünüyorsa da imkansız değil."

Görevimiz tehlike

Milli takımları partizanlığa kaptırdık. Genel Müdür yüzünden teşkilat tehlikede. Parasızlıktan temeli atılan tesisler tehlikede. Bu tehlikeli durumları yaratanlar mı? Onların da koltukları tehlikede.

Şimdi de Avrupa Güreş Şampiyonasına katılmamız tehlikeye girmiş.

Desenize Türk Sporu "Görevimiz Tehlike"yi oynuyor.

CİCE

GÜNÜN PROGRAMI

İstanbul Anadolu Spor Sitesi Salonu:
13.30 Fenerbahçe-Efes Pilsen,
15.00 Beşiktaş-Taçspor,
İzmir Atatürk Spor Salonu:
17.00 Karşıyaka-İTÜ,
Bursa Atatürk Spor Sarayı:
16.00 Tofaş SAS-Kolejliler,
Ankara Atatürk Spor Sarayı:
13.00 Ormanspor ODTÜ,
14.30 Ankaragücü-MTA,
16.00 Yenişehir İB Galatasaray,
Mersin Edip Buran Spor Salonu:
16.00 Schweppes-Güney Sanayi

VOLEYBOL

İstanbul Anadolu Spor Sitesi:
11.00 Eczacıbaşı-Güney Sanayi,
12.00 B.Boronkay-SSK,

1979 Artistik Patinaj Şampiyonu Amerikalı çift profesyonel oldu

LOS ANGELES

1979 Artistik Patinaj Dünya Şampiyonu Amerikalı Tai Babilonia-Randy Gardner çifti bir açıklama yaparak profesyonel olduklarını duyurdu.

Gardner'in sakatlığı nedeni ile 1980 Kış Olimpiyatlarına katılamayan Amerikalı çift, "Ice Capades" buz revüsünde çalışmak üzere bir yılı aşkın süreli anlaşma imzaladı. Amerikalı Dünya Şampiyonu çift, Ice Capades revüsü ile yapacağı profesyonel gösterilere bu ay içinde Los Angeles'te başlayacak.

Paskalya Bayramı yüzünden YUNANİSTAN AKDENİZ TURUNA KATILAMIYOR

■ Tura katılacak ülke sayısı yediye indi

ANKARA

Yunanistan 9-21 Nisan tarihleri arasında yapılacak olan Uluslararası Akdeniz Bisiklet Turuna aynı tarihlere rastlayan Paskalya Bayramı nedeni ile katılamayacak.

Daha önce beş etap üzerinden yapılacak Akdeniz Bisiklet Turuna katılacağını bildiren Yunanistan, Bisiklet Federasyonuna bir telgraf çekerek aynı tarihlerde Yunanistan'da Paskalya Bayramı olması ve bu bayramda hiç bir araç sağlanamayacağı nedeni ile Türkiye'de yapılacak tura katılamayacağını bildirdi.

Böylelikle Uluslararası Akdeniz Bisiklet Turuna katılacak yabancı ülke sayısı yediye indi.

MEVLANA TURU ULUSLARARASI HALE GETİRİLDİ

Öte yandan her yıl Konya'da düzenlenen Geleneksel Mevlana Turu uluslararası hale getirildi ve tura katılacak ülkelerin bazıları belli oldu. Tura katılmak istediklerini belirten ülkeler arasında Fas, Tunus, Libya, Bulgaristan, Doğu Almanya, Federal Almanya ve Romanya bulunuyor. 15 Nisan salı günü başlayacak Uluslararası Mevlana Turu için organizasyon çalışmaları yoğunlaştı.

Futbol Federasyonu Romanya'yı UEFA'ya şikayet edecek

ANKARA(THA)

Futbol Federasyonu, Avrupa Şampiyonası Grup Eleme Maçı oynamak üzere Bükreş'e giden Genç Milli Takımımızı çeşitli şehirlerde gezdiren Romanya'yı UEFA'ya şikayet etmeye karar verdi.

Genç Milli Takımımızın kafile Başkanı Kemal Kaya'dan alınan bilgiye göre 31 Martta İstanbul'dan hareket ederek Bükreş'e giden takımımız, Bükreş'te bir süre bekletildikten sonra uçağa bindirilerek Macaristan hududu yakınındaki Sibiu kentine götürüldü. Daha önce maçın Sibiu'da yapılacağının bildirilmesine rağmen kafilemiz burada gece yarısına kadar bekletildikten sonra üç saatlik bir otobüs yolculuğu ile Humedeane'ye gitmek üzere yola çıktı. Dolayısı ile gününü, beklemek ve yolculuk yapmakla geçiren Milli Takımımız bir gün sonra yorgun ve bitkin bir şekilde maça çıkarak 3-0 yenilmekten kurtulamadı

Bu nedenle Romanya'yı UEFA'ya şikayet etmeye karar veren Futbol Federasyonu yetkilileri meydana gelen durumun reglamana aykırı bir davranış olduğunu söylediler

Akaryakıt...

(Baştarafı 1. sayfada)

Doların değer kazanması yüzünden Türk lirasının değeri yüzde 5.2 düşürüldükten sonra petrol ürünlerine yüzde 13-15 oranında bir zam daha yapıldı.

Buna göre süper benzin 12, normal benzin 38 gaz, motorin 23.50, kalorifer yakıtı fuel-oil 18.20, sanayide kullanılan fuel-oillerden 5 nolu 17.30, 6 nolu 15.50'den satılacak.

Yapılan bu zam nedeniyle taşımadan, ev kirasına, sanayi ürünlerinden meyva sebzeye kadar her şey etkilenecek. Bu zamların ekime hazırlanan köylülerin içinde bulunduğu sıkıntıyı da çok artıracağı bildirildi.

Aynı şekilde petrolün yan ürünü olan naylon ve suni elyaf da bu zamdan etkileniyor.

Hükümetin IMF'nin talebine uygun olarak petrol ürünlerinde uygulanan bu modeli diğer ürünlerde de sürdüreceği, örneğin gübre gibi temel mallara yakında önemli zamlar yapılacağı bildirildi.

Beklemekten...

(Baştarafı 1. sayfada)

munun bu uygulamasını değiştirmesi gerekir. Eskiden banka şubeleri azdı, şimdi adım başı Ziraat Bankası şubesi var. Mesela biz Fatih ilçesine bağlı bir semtte oturuyoruz. Semtimizde banka şubesi olduğu halde tas oradan merkez ilçe şubesine geliyoruz. Yol parasına mı acısam, emeğime mi acısam, yoksa boşa geçen zamanıma mı acısam?"

Emeklilerin yanı sıra banka memurları da dertli. Emekli maaşlarının dağıtılması çalışma katlıktan çalışmaz duruma geldiklerini söylüyorlar. 'Merkez bankada çalışmak suç mu? Aybaşları geldiği zaman bütün sinirlerimiz ayağa kalkıyor ve hiç bir suretle olmayan yaşlı emeklileri kırdığımız bile oluyor. Bir de küçük şubelerdeki memurları düşünün. Bir şube en fazla kadar yüklenilmesi" diyerek, ödemenin bütün şubelerden yapılabilecek duruma getirilmesini istediler.

TKP'de...

(Baştarafı 8. sayfada)

durum iyiye değil, kötüye gitmiştir. İdeolojik karmaşa bugün daha yoğundur."

«Atılım, rüzgara göre dönüyor»

Merkezi Doğu Berlin'de bulunan TKP'nin Merkez Komitesi Üyesi Veli Dursun 'savunmasının' sonunda TKP'nin yayın organı Atılım'ın "eklektik" bir yapıya sahip olduğunu belirtip, rüzgara göre dönmesini şöyle anlatıyor:

"Partinin legal yayın organları korkunç bir durumdadır. Atılım eklektiktir. Rüzgara göre dönüyor. Bir sayfası ötekiyle, aynı yazıda bir paragraf ötekiyle çelişiyor.

"Önerimdir: Konuşmaları, tartışmaları kapalı kapılar ardından çıkaralım, militanlara götürelim. Canlı, yapıcı bir ideolojik ortam yaratalım.

"Kongre, Konferans, Plenum, MK toplantısı, Politik Büro toplantısı gibi yüksek düzeydeki toplantılarımızı gerçek bir tartışma ortamına sokalım. Herkesin cebinden çıkardığı, önceden görev aldığı konulardaki on dakikalık 'söylevler'iyle bizleri karşılayan dev gibi sorunları çözemeyeceğiz.

"İnsanlarla değil, fikirlerle uğraşalım.

"İdeolojik birlik olmayan yerde, örgüt birliği de uzun dönemde yokolur."

Hasan Erkılıç...

(Baştarafı 1. sayfada)

mekle görevlendirilenlere ulaştırıldığı, üç katilin de cinayeti nasıl işleyeceklerini en ince noktalarına kadar planladıkları öğrenildi. Sanıklardan ve Ateş adlı katillerin ayrıca, dokuz çocuk babası Kalman köyü Muhtarı Düzali Kocamış'ı kendilerinin öldürdüklerini, olayda Hüseyin Tekin adlı başka bir Apocunun da yer aldığını açıkladılar.

Hatırlanacağı üzere gazetemiz Düzali Kocamış cinayetinin üzerine gitmiş, cinayeti Apocuların işlediğini ispatlamıştı. Bunun üzerine Nazımiye ilçesinde ve çevresinde bulunan Apocular cinayeti başkalarının üzerine yıkmak için çeşitli söylentiler yaymış, cinayetin üstünü örtmeye çalışmışlardı.

Yakalanan Apocu kaçakların cinayetleri gerçekleştirdikleri diğer eylemler ise şunlar: Nazımiye Jandarma Karakol Komutanını yaralamak, Dereova nahiyesi dolaylarında jandarmaya kurşun yağdırmak, gümrek, Kutudere Orman Bölge Şefi Suat Ömezli'yi öldürmek, Kutudere araba soygununu gerçekleştirmek.

Kalman köyü Muhtarı Düzali Kocamış'ın katledilmesi olayına katılan üçüncü katil Hüseyin Tekin'in Nazımiye ilçesinin Dallıbahçe köyünde yerini tespit eden jandarmaya ateş ederek kaçtığı bildirildi. Ayağından yaralandığı belirtilen katil Hüseyin Tekin'in kaçabilmesi için saklandığı evden jandarmaya ateş açıldı.

BİR HALKIN KURTULUŞU TARAFTARINI DAHA ÖLDÜRDÜLER

Tunceli ve kazalarındaki anarşi olayları son günlerde hız kazandı. Yoğunlaşan olaylarda 1 kişi öldü 2 kişi de yaralandı.

Geçtiğimiz Çarşamba gecesi saat 22.00 sıralarında Apocular Tunceli Dağ Mahallesinde Halkın Kurtuluşu grubuna mensup Hıdır Demir adlı bir kişiyi göğsüne kurşun sıkarak öldürdüler. Hıdır Demir'in cenazesi önceki gün kendi köyü olan Kümbogazı köyünde toprağa verildi. Hıdır Demir'in vurulduğu saatlerde Halkın Kurtuluşu grubu taraftarları ise Apocu Edip Eroğlu'nun babası Musa Eroğlu'nu sırtından ve kalçasından vurdular. Ağır yaralanan Musa Eroğlu Elazığ Devlet Hastanesine kaldırıldı. Yine aynı grup taraftarları Tunceli Yeni Mahallede bir evi silaha taradılar. Aynı saatlerde Tunceli Hastane Mahallesi civarında Mehmet Babaoğlu adlı Siverekli bir memurun evi de tarandı. Mehmet Babaoğlu'nun olayda hafif yaralandığı öğrenildi.

Ayrıca Tunceli'nin Pertek ilçesinde Dev-Solcular çeşitli yerlere panolar astılar ve bildiriler dağıttılar. Dev Solcular "Apocu çeteye karşı mücadele edelim, mücadeleci halkımız" başlıklı bildirilerinde Apoculara karşı mücadeleye başladıklarını duyurdular. Pano ve bildirilerle ilgili olarak yedi kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Tunceli Çemişkezek ilçesinde ise ÜGD'liler tarafından iki yere patlayıcı madde atıldı. Ali Temel adlı bir ilkokul öğretmeni ve Saycan Aygördü adlı bir vatandaşın evine atılan bombanın patlaması esnasında can kaybı ve yaralanan olmadı. Ancak maddi hasar meydana geldi.

Adana...

(Baştarafı 1. sayfada)

fışkıran sular evlerin birinci katlarını yeniden doldurdu.

Dün sabah yapılan ölçümlere göre Adana'da metrekareye 35 kilogram yağış düştü. Bu arada ikinci kez taşan Seyhan ve Ceyhan Irmakları civarındaki evler boşaltıldı. Şehirde yağışların durmasından sonra bastıracak sıcaklar yörede salgın hastalık tehdidi yaratacak. Tahliye kanalları da baraj gölüne bağlı olmasından dolayı Adana'yı basan sel suları boşaltılamıyor.

DİYARBAKIR'DA ZARAR 150 MİLYON

Öte yandan Diyarbakır ve yöresinde etkisini sürdüren şiddetli yağışlardan özellikle buğday ekili alanlarla sebze bahçelerinde büyük zarar meydana geldi. Karayolları 9. Bölge Müdürlüğü yetkilileri ise yağışların meydana getirdiği sellerden şehirlerarası karayollarında büyük ölçüde hasar görüldüğünü, zararın yaklaşık 150 milyon lira dolayında bulunduğunu açıkladılar.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ ADANA'YA YARDIM YAPACAK

Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil dün yaptığı açıklamada, "Türkiye Belediyeler Birliği olarak olanaklar ölçüsünde Adana Belediye'sine yardımcı olmaya çalışmaktayız" dedi.

Bulunamayan...

(Baştarafı 1. sayfada)

36.8 artış söz konusu olurken mutfak margarinlerine yüzde 53.3 oranında zam verilmesinin yeterli olmadığını iddia ettiler.

Hükümetin son ekonomik önlemlerin fiyat artışlarının önünü keseceğini ilan etmesine karşılık, halkın sürekli o veya bu nedenle artan fiyatlar karşısında bütçesinin sürekli açık vermesi tepkilere yol açıyor.

Nispeten yüksek gelir elde edebilenlerin itibar ettiği mallarda hem bir fiyat hem de üretim azalmasına rağmen, daha çok dargelirlilerin kullandığı hatta kullanmak zorunda olduğu temel mallara üstüste zamlar yapılıyor.

İktidar...

yanlısı yasadışı bir ortam hazırlamak için işçileri sokağa dökme çabası içinde olduğunu" belirten Nusret Aydın, planlanan oyunların bozulacağını, ücretleri dondurma, kıdem tazminatlarını sınırlama ve 5 yıl boyunca toplusözleşme düzenini askıya alma çabalarının sonuç vermeyeceğini kaydetti.

KREDİ VE YURTLAR KURUMU

Oleyis Genel Başkanı, Kredi ve Yurtlar Kurumunda çalışan 1700 işçi adına imzaladıkları toplusözleşmeyi hükümet yetkililerinin tanımamasını ve Kurum Müdürlüğünü Mahkemeye vermesini yasadışı bir davranış olarak niteledi. Nusret Aydın, asıl kendilerinin işçilerin ödenmeyen haklarının yasal yoldan faizi ile birlikte tahsil edeceklerini söyledi.

Tüm işçi kuruluşlarını Demirel iktidarına karşı birleşmeye çağıran Aydın, bu iktidarın demokratik yöntemlerle yıkılacağını belirtti.

Oleyis Genel Başkanı bir soru üzerine hükümetin işçileri yasadışı davranışlara kışkırtmasına karşın, Türkiye'yi bir iç savaşa sürüklemek isteyen birtakım sol görünüşlü ajan provokatörlerin de bulunduğunu kaydetti. İktidarın tutumunun bu güçlere saha açtığını ve onların işçi arasına sızmasına yaradığını belirten Aydın, bu güçlere karşı uyanık olacaklarını ve onların işçi hareketi içine sızmasına izin vermeyeceklerini, mücadelenin yasal planda demokratik yöntemlerle yürütüleceğini sözlerine ekledi.

KAYIP— Nüfus Hüviyetimi kaybettim. Hükümsüzdür.
OKTAY YEŞİLYURT

Temaslar..

(Baştarafı 1. sayfada)

konuda bir yorum yapmak istemediğini de bildirdi.

Toplantıya katılan MSP ve MHP grup başkanvekilleri ise bu tür toplantıları yararlı bulduklarını ve bu toplantılara katılmaya her zaman hazır olduklarını açıkladılar. MSP ve MHP grup başkanvekilleri, seçimin önümüzdeki hafta sonuçlanması için pazartesinden itibaren oylamaların gece saat 24.00'e kadar devam etmesini önereceklerini de söylediler.

TÜZÜN'ÜN ÖNERİSİ

Toplantının yapılamamasından sonra bir basın toplantısı düzenleyen Tüzün, pazartesiye kadar beklemenin gereksiz olduğunu savunarak, somut önerilerini şöyle sıraladı:

—İsteyenler adaylıklarını bugün saat 9.30'a kadar TBMM Başkanlığına iletsinler.

—Ya da grup başkanvekilleri yetkiliyse aday göstersinler.

—Bu adaylarla cumartesi günü saat 15.00'te oylamaya geçilsin.

—Tur aralarında grupların ve adayların kendi durumlarını değerlendirmeleri için yarımşar saat ara verilsin.

—Cumartesi günü adaylardan biri yükselme gösterirse, oylamalar pazar günü saat 12.00'ye kadar kesintisiz devam etsin.

ERBAKAN'IN TEMASLARI

Bu arada MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan da Parlamentodaki grupların liderleriyle bir dizi görüşme yaptı.

Erbakan temaslarına saat 9.30'da Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ile görüşerek başladı. Erbakan daha sonra 14.00'te CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'i, 15.00'te MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'i, 16.00'da Milli Birlik Grubu Başkanı Fahri Özdilek'i, 17.00'de de Kontenjan Grubu Başkanı Baykara'yı ziyaret etti.

Saat 9.30'da Başbakan Demirel'i makamında ziyaret eden MSP Genel Başkanı Erbakan, AP'den "Şu adayları münasip görüyoruz" şeklinde bir teklif beklediklerini, bu adayı da istedikleri şartlara uygun olduğu takdirde destekleyeceklerini söyledi.

45 dakika kadar süren görüşmeden sonra yaptığı açıklamada Erbakan, pazartesi gününden başlayarak Meclis'te sıkı bir çalışmayla en kısa zamanda Cumhurbaşkanını seçmeye çalışacaklarını söyledi.

Erbakan, AP içinden münasip bir adayın seçilmesi konusunda ellerinden gelen gayreti göstereceklerı şeklindeki görüşünü tekrarlayarak, CHP'den de bu konuda katkıda bulunmasını isteyeceklerini belirtti.

MSP Genel Başkanı bir soru üzerine de görüşmesinin hükümetin süresiyle ilgili olmadığını, Başbakanlıkta görüşme yapmasını şartların getirdiği bir zorunluluk olduğunu söyleyerek, yalnızca Cumhurbaşkanlığı seçimi için görüşme yaptığını kaydetti.

DEMİREL'İN GÖRÜŞMELERİ

AP bütün gruplar içinde en az hareketli olanı. AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel'in gece bazı temaslar yaptığı bildiriliyor. Demirel'in son günlerde Hacettepe Üniversitesi eski rektörlerinden İhsan Doğramacı ile birkaç görüşme yaptığını bildiren siyasal gözlemciler, Demirel'in Doğramacı'yı Cumhurbaşkanına vekalet edecek olan İhsan Sabri Çağlayangil aracılığıyla kontenjan senatörlüğüne getirdikten sonra Cumhurbaşkanlığına aday göstereceğini iddia ediyorlar.

Ancak gerek CHP, gerekse MSP'nin Doğramacı'nın adaylığını kabul etmeyeceği bildiriliyor.

KORUTÜRK'ÜN VEDA ZİYARETLERİ

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, haftalık olağan görüşmelerinden sonuncusunu yapmak ve Bakanlar Kuruluna veda etmek üzere, dün Başbakanlıkta Başbakan Süleyman Demirel'i ziyaret etti.

Saat 11.00'de başlayan ziyareti sırasında, Korutürk ve Demirel, haftalık olağan görüşmelerini yaptılar. Görüşmeden sonra, Bakanlar Kurulu üyelerine bir veda konuşması yapan Korutürk, ülkemizin enflasyon, anarşi ve terör gibi önemli sorunları bulunduğunu, bunları çözmek için artık siyasi partilerin çaba göstermesi gerektiğini söyledi.

Daha sonra konuşan Başbakan Demirel ise, Korutürk'ün Türkiye'nin en zor ve sıkıntılı günlerinde görev yaptığını, ancak bu sıkıntılı yıllardan ortak bir gayretle Türk demokrasisinin övünülecek bir durumda çıktığını söyledi. Demirel, kendilerine zor günlerinde önemli yardımlarda bulunduğunu söylediği Korutürk'e teşekkür ve şükran borçlu olduklarını belirtti.

Korutürk saat 17.00'de de Genelkurmay Başkanlığını ziyaret ederek Orgeneral Kenan Evren ve kuvvet komutanlarına veda etti. Korutürk Genelkurmaya geliş ve gidişinde askeri törenle karşılanıp uğurlandı. Korutürk bugün de Anıt Kabri ziyaret edecek. Korutürk yarın millete bir veda mesajı yayınladıktan sonra saat 17.00'de Çankaya Köşkünden ayrılıp, ikametine ayrılan Orduevindeki bir daireye yerleşecek.

AYGÜN'ÜN BASIN TOPLANTISI

AP Grup Başkanvekilleri Oğuz Aygün ve Gıyasettin Karaca dört partinin grup temsilcileri arasında Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili toplantıya "AP Genel Başkan Yardımcısı Necmettin Cevheri ile çok önemli bir parti sorununu tartıştıkları için yetişemediklerini" açıkladı.

AP Grup Başkanvekili Oğuz Aygün, "Toplantık liderlerin ayağına geçti, önümüzdeki hafta içinde Cumhurbaşkanını seçebilecek bir noktaya geleceğiz. Seçim gününden bir-iki gün sonra sonuç alabiliriz. Meyva olgunlaşmıştır. Pazartesinden sonra yenecek hale gelecektir. Mesele pişirildi, kotarıldı. Pazartesi günü liderler seviyesinde kontaktlardan sonra bir-iki gün içinde çözüleceğini sanıyorum" şeklinde konuştu.

Aygün, Cumhurbaşkanının seçimi için bütün grupların mutabakatının şart olduğunu belirterek, "En müttehit grup bizimki, biz de dahi bir adaya firesiz oy çıkacağını sanmıyorum" dedi.

AP Grup Başkanvekili, Cumhurbaşkanının görev süresinin 7 Nisan Pazartesi biteceğini öne sürerek bunun gerekçesini de şöyle açıkladı. "Bütün resmi muamelelerde son gün tatil günü olursa, süre ertesi çalışma gününün sonuna kadar uzar. 6 Nisan pazar olduğu için süre 7 Nisana uzayacaktır."

Halkın Kurtuluşçuları TİKP Tuzluçayır Lokaline saldırdı

ANKARA (ÖZEL)

Önceki gece TİKP Tuzluçayır Lokali Halkın Kurtuluşu taraftarlarının saldırısına uğradı.

Lokale gelen Halkın Kurtuluşu grubu taraftarları, camı kırarak binaya girdiler. İçerideki kitapları parçalayarak çöplüğe attılar. Daha sonra eşyaları da tahrip eden saldırganlar kutuda bulunan 15 lira çay parasını da alarak gittiler.

Saldırganlar, lokalin duvarına, "Zama, zulme, işkenceye, sıkıyönetime ve faşist katliamlara karşı TDKP önderliğinde genel grev için ileri", "Sedat Uslu'nun katili MHP'li, ÜGD'li faşistlerden hesap soracağız, YDGD" sloganları yazdılar.

Birkaç gün önce, Abidinpaşa'da Sedat Uslu adındaki bir garson, komandolar tarafından öldürülmüş, Uslu'yu öldüren komandolar daha sonra evlerinde silahla oynarken Selim Sak isimli arkadaşlarını da öldürmüşlerdi.

Son üç günde...

(Baştarafı 1. sayfada)

Nihat Tok, Adnan Büyükbaş ve Adem Açıkgöz adlı komandoların saldırısına uğradı. Saldırganlar Zeki Ok'un burun kemiğini kırdılar.

3 Nisan günü aynı komandolar öğrencileri okula sokmadıkları için okulda öğretim yapılamadı. O günün akşamı Sümerbez fabrikası işçilerinden Ali İhsan Şılgın, kimlikleri bilinmeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldü.

4 Nisan sabahı komandolar Fevzi Çakmak ve Ardıncık Lisesi dışındaki bütün liselerde zorla öğretimi durdurarak öğrencileri önce Ülkü Yolu Derneğine sonra da hastaneye götürdüler. Böylece tüm liseler bir günlük mecburi tatil yaptılar.

Kayseri Lisesi Müdürünün komandoların okulu boşaltma girişimlerine karşı çıkması üzerine komandolar "nasihat istemiyoruz" diye Müdür Mehmet Gentar'a çıkıştılar. Daha sonra komandolar kendi aralarında çatıştılar ve okulu polis kordonu altında terkederek öğrencileri önce ÜYD'ye oradan da hastaneye götürdüler. Müdürün istifa edeceği söyleniyor. Hastane önünde toplanan komandolar emekli öğretmen Mehmet Şimşek'e saldırarak dövdüler.

4 Nisan saat 13.30'da komandolar Mustafa isimli şahsı ağır biçimde yaraladılar. Yaralı hastanede tedavi altına alındı.

Battalgazi Mahallesinde de başı kesilmiş bir ceset polisler tarafından bulundu. Aynı gün Kurtuluş Mahallesinde komandolar ellerinde silahlarla bildiri dağıttılar. Aynı mahallede bir de belediye otobüsü saat 21.00'de komandolarca tahrip edildi.

Plevne Mahallesinde de iki kişi silahlı saldırı sonucu yaralandılar ve hastanede tedavi altına alındılar. Gruplar halinde dolaşan komandolar bayilerden Aydınlık gazetelerini de toplayarak yırttılar.

Öte yandan iki ayrı mahallede Şener Kaynar ve Mustafa Mannaslar adlı lise öğrencilerini tabancayla yaralayan Mustafa Karaman, Tuncay Yağmur ve Ali Üç adlı kişiler güvenlik kuvvetlerince yakalandılar. Yakalanan saldırganların üzerinde bir tabanca ve 8 mermi ele geçirildi.

Bu arada basına açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) Kayseri İl Örgütü, MHP'nin yeni tertiplerine dikkat çekerek şunları belirtti:

"Son olaylar anarşinin kaynağı MHP'nin ilimizde yeni tertipler hazırladığını göstermektedir. 1 Nisan akşamı AP İl binasının bombalanması yeni tertiplerin işaretidir. Bugün ise iki komandonun yaralanmasını fırsat bilen komandolar bütün liselerde terör estirip okullarda öğretimi durdurdular. Okullar, mahalleler ve fabrikalar zorbaların kol gezdiği alanlar haline gelmiştir. Ama kazanan zorbalar değil halk olacaktır. Partimiz zorbaların yakasını bırakmayacaktır. Kayseri halkını tertip ve kışkırtmalara karşı uyanık olmaya ve mücadele etmeye çağırıyoruz."

Kayseri Devrimci Liseliler Birliği (DLB) ise basına bir açıklama yaparak komandoların okullardaki zorbalığını protesto etti. DLB'nin açıklamasında şu görüşlere yer veriliyor:

"Liselerimizin baskı ve zorbalık alanı haline gelmesinde ilimiz yetkililerinin sorumluluğu büyüktür. Okullarda öğrencilere saldıran zorbalar yetkililer tarafından açıkça desteklenmektedir. Okul yöneticilerinden aldıkları desteğe güvenen zorbalar okul öğrencilerini ÜYD'den referans getirmeye zorluyor. Getirmeyenleri ise okula almıyor. 2 Nisan günü ise iki komandonun yaralanmasını bahane eden komandolar Fevzi Çakmak Lisesinde kargaşalık çıkarıp öğrencilere saldırdılar. Okul idaresinin tutumu ise kargaşaya önderlik etmek oldu"

KAYIP— Nüfus Hüviyetimi kaybettim Hükümsüzdür.
AYŞE AYŞEN YEŞİLYURT

Ortadoğu...

Bilindiği gibi aynı gazetenin Başyazarı İlhan Darendelioğlu da geçen yıl Beyazıt'ta bir silahlı saldırı sonucu öldürülmüştü. Bu olaydan sonra İsmail Gerçeksöz'ün çeşitli kereler tehdit edildiği öğrenildi.

Öte yandan dün İstanbul'da iki ayrı yere atılan patlayıcı maddeler geniş hasara yol açtı. Fatih'te bir kahvehanede, Kartal Maltepe'de banka şubesinde meydana gelen patlamalarla ilgili soruşturmaya başlandı.

İZMİR'DE MHP'LİLER BİRBİRİNİ VURDULAR

MHP İzmir İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu üyesi Bülent Kutlu önceki gece Çankaya'daki parti binasında tabanca ile yaralanarak arkadaşları tarafından hastaneye kaldırıldı. Bülent Kutlu'yu hastaneye götüren arkadaşları polise verdikleri ifadelerinde Kutlu'nun dışarıdan açılan ateş sonucu yaralanmış olabileceğini belirtmelerine karşılık, olay yerinde inceleme yapan yetkililer, MHP İl Binasına dışarıdan herhangi bir saldırının söz konusu olmadığını, Bülent Kutlu'nun içerideki arkadaşları tarafından vurulduğunu belirttiler.

Hatay semtinde Mehmet Canıtez adlı bir tornacı evinin önünde otomobiline binerken uğradığı silahlı saldırı sonucu öldü.

Önceki gün sabaha karşı Konak Meydanında denizde kimliği henüz saptanamayan bir erkek cesedi bulundu. Kıyıya vuran 40 yaşlarında olduğu tahmin edilen cesedin kime ait olduğunun saptanmasına çalışılıyor.

4 Nisan NATO'nun kuruluş yıldönümü nedeniyle İzmir'in çeşitli yerlerinde bombalı süsü verilen pankartlar asıldı. Sabah saat 08.30 sıralarında da Alsancak Camisi karşısındaki Austin firmasının mağazasına Dev-Sol'cu oldukları bildirilen bir grup tarafından patlayıcı madde atıldı. Dev-Sol imzalı yazılar yazan eylemcilerin yakalanamadığı patlama sırasında çevrede hasar meydana geldi. Ölen ya da yaralanan olmadı.

Çeşitli yerlere asılan bombalı süsü verilen pankartlar da polis tarafından indirildi.

İkinci Kordon'daki bir kebapçıyı basan saldırganlar burada, yaptıkları bombayı patlattıktan sonra kaçtılar. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

MANİSA'DA

Manisa'da Maraş Mahallesi diye bilinen Yeni mahalle semtinde yapılan operasyon sırasında bir evden güvenlik kuvvetlerine ateş açıldı, bir polis öldü, beş polis de yaralandı. Saldırganların dördü yaralı ikisi de sağlan olarak ele geçirildi.

Operasyonda yaralanan polislerden Mehmet Öztürk adlı polis memuru hastanede ölürken, Muzaffer Güven adlı Alaybey Karakolu Başkomiserinin de durumunun ağır olduğu belirtildi. Diğer yaralı 4 polisten ikisinin bayan olduğu ve Manisa Devlet Hastanesinde tedavi altına alındıkları öğrenildi.

Bu arada operasyon sırasında görev yapmaya çalışan gazeteci Mehmet Mert polisin saldırısına uğradı. Vali Fahrettin Turan'ın önünde yerlerde sürüklenerek dövülen gazeteci Mert'in fotoğraf makinesi de elinden alınarak Valiye teslim edildi.

TİREBOLU'DA

Tirebolu ilçesinin Yeniköy Mahallesinde, bir kaç gün önce Trabzon cezaevinden tahliye edilmiş olan Emin Türker adlı sağ görüşlü bir genç tabancayla arkasından vurularak öldürüldü. Türker'in öldürülmesi üzerine ilçede olaylar çıktı ve 10 kadar dükkan tahrip edildi. Durumun gerginliğini koruması üzerine Tirebolu'da sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

GİRESUN'DA

Fatih Caddesinde bildiri dağıtan sol görüşlü bir gruba kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından ateş açıldı, iki kişi yaralandı. Yaralılardan Erol Uyar'ın durumunun ağır olduğu ve tedavi için Ankara'ya sevkedildiği, diğer yaralı Halil Aksu'nun da Giresun Devlet Hastanesinde tedavi altına alındığı bildirildi. Olayla ilgili olarak 4 kişi gözaltına alındı.

URFA'DA BİR POLİS ÖLDÜRÜLDÜ

Urfa'nın Eyyübiye karakolunda görevliyken Kars'ın Çıldır ilçesine atanan ve eşyalarını almak üzere Urfa'ya gelen polis memuru Mustafa Sarı kimliği belirlenemeyen bir kişinin silahlı saldırısı sonunda hayatını kaybetti.

MALATYA'DA

Mehmet Ali Çilesiz adlı bir ilkokul öğretmeni tabanca ile vurularak öldürüldü.

HİLVAN'DA

Hilvan ilçesinde görevli ilkokul öğretmeni Bekir Dirsek silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı ve Diyarbakır Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

ADANA'DA

Yemli Akbulut adlı Eğitim Enstitüsü hademesi ile Hasan Toprak adlı bir işçi iki ayrı olayda uğradıkları silahlı saldırı sonucu yaralandılar. Yemli Akbulut kaldırıldığı Numune Hastanesinde öldü.

DİYARBAKIR'DA

Geçen yıl Şehitlik semtinde bir genci öldüren ve bu suçtan dolayı tutuklu bulunduğu Diyarbakır Cezaevinden kaçan Orhan Aydın Kermik'te yakalandı. Yetkililer Orhan Aydın'ın firar ettikten sonra da çeşitli olaylara karıştığının sanıldığını, soruşturmanın bu yönde derinleştirildiğini söylediler.

GAZİANTEP'TE

Karagöz Mahallesindeki AP binasına gelen üç kişi odacıyı etkisiz duruma getirerek ellerindeki patlayıcı maddeyi binaya bıraktılar. Daha sonra meydana gelen patlamada bina büyük ölçüde hasar gördü.

Islahiye ilçesinde ise silahlı dört kişi bir bakkal dükkanını basarak kasada bulunan 60 bin lira ve 2 teybi alarak kaçtı.

MERSİN'DE

Mersin 1. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanını ve eşini öldürdüğü iddiasıyla hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan Zeynep Yüreg yakalandığı Samsun'un Terme ilçesinden Mersin'e getirildi. "Yılan Zeyno" diye tanınan ve THKP—C Acilciler mensubu olduğu bildirilen Zeynep Yüreg'in Ankara'ya götürülerek diğer örgüt sanıklarıyla birlikte yargılanacağı öğrenildi.

İSTANBUL'DA

Kabataş Akşam Ticaret Lisesi öğrencilerinden Cengiz Oral okulda boykot yapmak isteyen Dev Sol, İGD ve SGB adlı grupların taraftarlarınca saldırıya uğrayarak ağır yaralandı. Cengiz Oral öğrenimin engellenmesine karşı çıktığı için tehdit edildiğini ve daha sonra kendisine pusu kurularak saldırıya uğradığını belirtti.

Öte yandan, Zeytinburnu Veliefendi Mahallesi Muhtarı Kerim Ali Tohumat yazıhanesinin önünde silahlı saldırıya uğradı ve ağır yaralandı. Saldırgan kaçtı.

Laleli Kocaragıppaşa Caddesi üzerindeki Huzur Kıraathanesine patlayıcı madde atıldı. Can kaybının olmadığı olayda büyük ölçüde hasar meydana geldi.

KONYA'DA

Karaman ilçesinde karşıt görüşlü öğrenciler arasında çıkan çatışmada beş öğrenci taş ve sopalarla yaralandı.

Öte yandan Akşehir ilçesinde Sulh Ceza Hakiminin evine patlayıcı madde atıldı. Can kaybının olmadığı

ZONGULDAK'TA

Karabük İlçe Seçim Kurulu Başkanı ve Sulh Ceza Mahkemesi Hakimi Burhan Güneş'in evine atılan bomba sonucu çevredeki evlerin camları kırıldı.

Hükümet...

(Baştarafı 1. sayfada)

süreci içinde prim borcu, bilet transferi-acenta borçları gibi kalemler de hesaba katıldığı takdirde maddi zararın 7.5 milyarı aştığı belirleniyor. Sanayi kuruluşları ve çeşitli işletmelerin grev nedeniyle uğradığı zaman ve iş süreci gibi ekonomiyi etkileyen yan kayıpların ise görülmeyen büyük maddi zararlara yol açtığı kaydediliyor.

Öte yandan önceki THY Genel Müdürlüğü ile Hava-İş Sendikası arasında başlayan görüşmelerin yeniden kesilmesi hükümet çevrelerinin grevin "ekonomik" yönünü ciddiye almadığının ve "başka hesaplar" içinde olduğunun bir göstergesi olarak değerlendiriliyor.

Bu arada kurucuları arasında iki Ermeni ve bir Türk işadamının bulunduğu özel bir şirket olan Bursa Havayolları bir Arap Emirliğinden kiraladığı DC—8 tipi uçakla Almanya'ya Charter seferleri düzenleyerek çok kısa bir süre içinde çok yüksek kârlar sağlamaya devam ediyor. Ayrıca bu şirketin Charter seferlerinde sadece işçi yurttaşlarımız taşıması gerekirken her türlü yolcuyu alarak yolsuzluk yaptığı da belirtiliyor.

Hükümetin Bursa Havayollarına yurt dışına ve İstanbul-Ankara hattı dahil yurt içine uçuş izni vermesi de havayollarını özel işletmelere devretme çabalarının bir parçası olarak değerlendiriliyor.

Ayrıca yabancı havayolu şirketlerinin Türkiye'deki ortakları da THY grevinin uzamasından büyük kârlar sağlıyorlar.

HÜKÜMET İÇİNDE GÖRÜŞ AYRILIKLARI

Grevin uzaması nedeniyle hükümet çevrelerinde de görüş ayrılıklarının ortaya çıktığı ve Sanayi ve Turizm Bakanlıklarının grevin bir an önce sona erdirilmesi yönündeki çabalarına karşın THY Genel Müdürlüğü ile görüş birliği içinde olan Ulaştırma Bakanlığının "uzlaşmaz" tutumunu sürdürdüğü gözleniyor.

THY Yönetim Kurulu içindeki Ümit Utku gibi kimliği kamuoyu tarafından bilinen kişilerin görüşmelerin yeniden başladığı gün sendikayı suçlayan açıklamalar yaparak uzlaşmazlığı körüklemesi de THY yönetimindeki bir kesimin "kasıtlı" bir tutum içinde olduğunu gösteriyor.

Sözleşmedeki en önemli uyuşmazlık konularından biri olan Kadro İstihdam Kurulunun gerek THY Genel Müdürlüğü gerek Ulaştırma Bakanlığı tarafından reddedilmesi ise yöneticilerin THY'yi çalışanlarla diyalog içinde işletmekten kaçındıklarını ortaya koyuyor.

Yeni yönetim işbaşına geldikten sonra THY'de gerçekleştirilen keyfi personel alımları ise bu kuşkuları daha da artırıyor.

THY grevinin kısa süre içinde bir anlaşma ile sonuçlanmaması halinde 15 gün içinde greve çıkacak olan Uçsen ile birlikte yabancı şirketlerin uçuşlarının da durması ve Yeşilköy'ün uluslararası hava trafiğine de büyük ölçüde kapanması bekleniyor.

Muhabirimiz Ali Birtan Yazıcı ölümünün 1. yıldönümünde anıldı

SAKARYA (ÖZEL)

Geçtiğimiz yıl ölen Ali Birtan Yazıcı, ölümünün 1. yıldönümünde Türkiye İşçi Köylü Partisi Sakarya İl binasında yapılan toplantıda anıldı. Toplantıya partililer ve öğrenci arkadaşları katıldı.

Saygı duruşu ile başlayan toplantıda öğrenci arkadaşları adına bir konuşma yapan Şerafettin Memiş, "Birtan arkadaş okulda anarşiye ve kargaşalığa karşı bütün öğrencileri birleştirmek için mücadele etti" dedi.

TİKP İl Yönetimi adına bir konuşma yapan İl Başkanı Necdet Demirdöğer, Ali Birtan Yazıcı'nın mücadelesini ve anılarını anlatarak "Birtan arkadaşı bugün anmak Partiye ve Parti görevlerine sımsıkı sarılmak ve onun gönüllü muhabirliğini yaptığı Aydınlık gazetesini yaşatmak ve güçlendirmek demektir" dedi ve Ali Birtan Yazıcı'nın anısının Türkiye halkı ve TİKP yaşadığı sürece yaşayacağını belirtti.

İl Başkanı Necdet Demirdöğer'in "Birtan'ı anmanın ve onu yaşatmanın yolu bugün Aydınlık için daha fazla fedakarlık etmekten geçer, bütün arkadaşları kampanyayı güçlendirmeye çağırıyorum" demesinden sonra toplantıda 2 bin 200 lira destek sağlandı. Toplantı bu şekilde sona erdi.

Döverek...

(Baştarafı 1. sayfada)

Durmuş Bakır cezaevine gider gitmez hasta olduğunu belirterek hastaneye sevkini yaptırdı. Aynı gün Adapazarı Jandarma Komutanlığı Bakır'ın asker olduğunu ve askeri bir cezaevinde yatması gerektiğini belirten bir yazı gönderdi. Aynı gün sanık avukatları olan CHP Senatör adayı Zeki Baltacı ve eşi Necla Baltacı Bolu Ağır Ceza Mahkemesine tutuklama kararına itiraz ettiler. Dosya Düzce Ağır Ceza Mahkemesinden istendi. Ertesi gün dosya Bolu'ya memur kanalıyla elden gönderilerek Bolu Ağır Ceza Mahkemesine verildi. Mahkeme aynı gün Bakır'ın tahliyesine karar verdi.

Durmuş Bakır gene aynı gün saat 23.00'de serbest bırakıldı.

Tahliyesinden sonra 11 Mart günü Jandarma Genel Komutanlığınca açığa alındı.

Önceki gün yapılan ikinci duruşmadan önce durumu öğrenen müdahil avukat Uğur Uzer, duruşmada olayı anlatarak, "İşlemlerin bu kadar hızlı yürütülmesi kafalarda şüphe uyandırmaktadır. Araya girenler sayesinde işlemler hiç bir zaman olmayacak şekilde hızlandırılmıştır. Sanık tutuklandıktan iki saat sonra hasta olduğunu belirterek hastaneye sevkini yaptırmıştır. Ben Tutuklu ve Mahkumlarla Dayanışma Derneği Genel Sekreteriyim. Sağlık konusunda yüzlerce şikayet mektubu alıyoruz. Bu kadar hızlı sevketmeye ender rastlanır.

Bolu Ağır Ceza Mahkemesinin kararında memur kaçmaz deniliyor. Oysa Türk Ceza Yasasında memurların suçlarına dair maddeler vardır. Yasa koyucu devlet memurlarının da suç işleyebileceklerini belirtmiştir. Birinci duruşmada 10 tanık dinlendi. O halde delil yok denilemez.

Sanık Durmuş Bakır ikinci duruşmada gelmedi. Müdahil avukatın konuşmasından sonra sanık avukatı, sanığın hasta olduğunu belirten Düzce Devlet Hastanesi raporunu mahkemeye sundu.

Samandağ'daki belediye meclisi seçimlerine TİKP bağımsız aday ile katılıyor

SAMANDAĞ (ÖZEL)

20 Nisan 1980 Pazar günü Samandağ'da yapılacak olan Belediye Meclisi seçimlerine CHP, Türkiye Birlik Partisi, AP, TSİP, TİP ve bağımsız aday Refik Deniz'in katılacağı açıklandı.

25 üyenin seçileceği Belediye Meclisi 15 Şubat 1980'de hiç bir karar alamadığı gerekçesi ile feshedilmişti. Eski Mecliste TBP 9, CHP 8 ve AP 8 üye ile katılıyordu. Seçimlere bağımsız aday olarak katılan Refik Deniz aynı zamanda Türkiye İşçi Köylü Partisi Samandağ İlçe Örgütü Yönetim Kurulu üyesi. Bu arada Samandağ'da TSİP ve TİP listelerinin tamamen İGD'lilerden oluştuğu öğrenildi. Bu partilerin Samandağ'da güçleri olmadığı, onun için listelerini İGD'lilerle doldurdukları belirlendi.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni, ORAL ÇALIŞLAR
Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL
Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 – 26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA
BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857
YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Görgün, Duvgrand S/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72
ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL.
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL.
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.
İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL
1 99340-737

Aydınlık

İSRAİL ZİNDANLARINDA 7 YIL Faik Bulut anlatıyor

ŞİMDİ ONLAR AKDENİZ'İN ALTIN KÖPÜKLERİYLE YIKANAN BİR YAMACINDA YİNE FİLİSTİN HALKIYLA OMUZ OMUZA MÜCADELE EDİYORLAR. BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK İÇİN GÖSTERİLEN FEDAKARLIĞIN TUNÇTAN BİR ANITI OLARAK FİLİSTİN DAVASI İÇİN BİTMEZ TÜKENMEZ BİR GÜÇ KAYNAĞIDIRLAR

1973 yılında 21 Şubatı 22'ye bağlayan gece İsrail komandoları Nahr El Bared kampında 8 Türk devrimciyi öldürdü. Bora Gözen, Cafer Topçu, Kerim Öztürk, Ali Kiraz, Ahmet Özdemir, Yücel Özbek, Gürol İlban, Şükrü Öktü dünya halklarının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde can verdiler.

ANADOLU'NUN FİLİSTİN'E ARMAĞANI

Önümde iki seçenek vardı...

Ya teslim olacaktım, ya da kaçmaya kalkışıp arkadan vurulacaktım. İlk anda kaçmayı düşündüm. Sonra çok anlamsız geldi bana kaçarken arkadan vurulmak. Savaşın kendine göre kuralları vardı. Şimdi düşünüyorum, çatışırken ölebilirdim. Ama o anda vuruşma olanağım yoktu. Çünkü mermisi çoktan tükenen silahımı atmıştım bile...

İhanete uğramıştık

Ve şu nokta çok önemliydi. İhanete uğramıştık. Saldırganlar kampın konumunu çok iyi biliyorlardı. Bunu top ateşinin düzeninden ve şaşmazlığından anlamak mümkündü. İlk olarak nereyi vuracaklarını ve sonra nereleri çökerteceklerini iyi biliyorlardı. İlk elde Türklerin barakasını vursalar, nizamiye kapısına yakın olan Araplar kaçabilir, nöbetçiler kendilerini koruyabilirlerdi. Oysa ilk atış nizamiye kapısını ve nöbetçi kulübesini yerle bir etti. Top atışı daha sonra kapalı yerlere doğru ilerledi ve Türkler köşede sıkıştılar.

Bir saat kadar süren bombardıman durduktan sonra revirin güneyindeki ateş yuvalarından denize doğru tarama ateşi başladı. Bu yuvaların daha önceden saptanmamış olması da İsrail baskınının genel bir operasyon değil, esas olarak kampa yönelik bir saldırı olduğunu kanıtlıyordu. Bu yuvaları bilselerdi onları da ilk tarama sırasında yokederlerdi. Çünkü ciddi sayılabilecek tek savunma buradan geldi. Ama etkisizdi, yerlerini belli eder etmez susturuldular.

Saldırı iki yönlü olmuştu. İsrail komandoları helikopterlerle kampın 3 km. kuzeyindeki açık araziye inmişler, sessizce yaklaşmışlardı. İlk tarama ateşi gemilere verilen bir işaretti. Bombardıman bittikten sonra kampa girip son darbeyi vurdular. Yaptıkları işten o denli eminlerdi ki, kamp çökertildikten sonra bütün ölüleri teker teker süngülediler. Kampa yardıma gelebilecek tek güç El Bedevi kampıydı. Ancak İsrail kuvvetleri bu kampı da daha önceden sarmış ve oyalamışlardı.

Ve ben saldırı başlar başlamaz bir arabanın hızla uzaklaştığını duydum. Görmedim, ama biliyorum ki, giden El Muhammed'di...

Helikopterler kalkmaya hazırdı

Teslim oldugum anda ellerim ve gözlerim bağlandı. Başıma vurulan bir dipçik darbesiyle yere yıkıldım. O arada ilk kez konuşmalarından bunların İsrailli olduklarını anladım. Aynı anda kurşuna dizileceğimi düşündüm. Herkesi öldürmüşlerdi, beni sağ bırakmaları için bir neden yoktu. Kendimi hazırladım. Kurşuna dizilirken mutlaka başım dik olmalıydı ve haykırmalıydım yüzlerine karşı... Tüm Filistin adına, henüz vücutları soğumamış olan yiğit şehitler adına.... "Yaşasın Türkiye ve Filistin devrimcilerinin kardeşliği!"

Bekledim, ateş eden olmadı...

Boynuma bir ip taktılar ve beni sürüklemeye başladılar. Her adım atışımda içi kan dolu botlarımdan tuhaf sesler çıkıyordu. Yoldan çıkıp okul sahasını geçtiğimizi hissettim. Sonra yüksek otlarla kaplı bir arazide yürüdük. Motor ve dönen pervanelerin sesleri geliyordu. Gittikçe yaklaştık. Bir helikoptere bindirildiğimi anladım.

Sırtıma bir namlu dayandı. Yüzükoyun yatırıldım. Biri sırtıma bastı. Havalandık.

■ Anadolu Filistin'e armağan verdi onları. Nahr El Bared mülteci kampında yaşayan 30 bin Filistinli kendi davaları için şehit olan bu yiğit insanlara karşı son saygı duruşunda, kadını erkeği, yaşlısı genciyle önlerinden geçip cansız vücutlarını öptüler. Ve birer gül sunarak yolcu ettiler onları ölümsüzlüğün ülkesine

Bir gün aydınlanacak

7 yıllık tutsaklığım böyle başladı. 12 Mart, Ankara, Suriyeli kaçakçı, izinden dönen asker, Filistin bürosu, Türkiyeli gençler ve Nahr El Bared...

Baskın olmasaydı birkaç saat sonra Avrupa'ya hareket edecek olan Bora Gözen, Cafer Topçu, Kerim Öztürk, Ali Kiraz... Ve diğer arkadaşlar...

Anadolu Filistin'e armağan verdi onları. Nahr El Bared mülteci kampında yaşayan 30 bin kişi kendi davaları için şehit olan bu yiğit insanlara karşı son saygı duruşunda kadını erkeği, yaşlısı genciyle önlerinden geçip cansız vücutlarını öptüler ve birer gül sunarak yolcu ettiler onları ölümsüzlüğün ülkesine.

Şimdi onlar Akdeniz'in altın köpükleriyle yıkanan bir yamacında yine Filistin halkıyla omuz omuza mücadele ediyorlar. Bağımsızlık ve özgürlük için gösterilen fedakarlığın tunçtan bir anıtı olarak Filistin davası için bitmez tükenmez bir güç kaynağıdırlar

Nahr El Bared katliamında 12 Mart'ın karanlık güçleriyle, İsrail Mosad'ının işbirliği vardır. Gerçeği örten karanlık, bir gün aydınlanacak. Mutlaka!

Yarın: İşkence...

Baskından sağ kurtulan bir Türk anlatıyor

Nahr El Bared baskınından sağ kurtulan bir Türk o gece barakada ne olduğunu anlattı. İsrail komandoları diğerleriyle birlikte onu da öldü diye bırakmışlardı. Karnında süngü yarasının izini hâlâ taşıyor.

İlk nöbetçi bendim. Akşam altıdan sekize kadar nöbet tuttum. Bitirdim nöbeti. Barakaya döndüm ve yattım.

Bir gürültü oldu. Hepimiz uyandık. Sürekli böyle patlamalar olurdu. Böyle durumlarda herkes ayağa kalkardı, ne olup bittiğini anladıktan sonra yeniden yatılırdı. Kural buydu. Gürültüyle birlikte yerimizden fırlamıştık ki, arkadan başka patlamalar oldu.

Şubatın 21'ini 22'sine bağlayan geceydi bu, 1973 yılında. İlk patlama geceyarısı olmuştu.

Sürekli patlamalar oluyordu bir biri ardı sıra. Çevreye ışıklar saçılıyordu. Bizim biraz üst tarafımızda Filistinlilerin polis teşkilatı vardı. Onlar ateş ediyorlardı. Karşılıklı ateş sesleri geliyordu. Biz biraz düşündük ne yapalım diye. Dışarı çıkıp çıkmama konusunda karar veremiyorduk. Çünkü tam bizim bulunduğumuz yeri havan topuyla dövüyorlardı. Etrafta şarapneller parçalanıyordu. Ne yapacağımızı tam kararlaştıramadık. Bir yandan da bize bırakılan destek silahını bulmaya çalışıyorduk. Küçük silah nöbetçideydi. Biz büyük silahı kurmaya çalışırken kapıdan ateş etmeye başladılar. Ben bacağımdan yaralandım. Arkadaşlar yanlara attılar kendilerini. Sürekli ateş ediliyordu. Ben ayaktaydım. Kenara çekilirken karnımdan da yaralandım. O anda yapacak bir şey yoktu. Arkadaşların üzerine düştüm. Bir takım gölgeler girer gibi oldu içeri. Ne yaptıklarını tam olarak izleyemedim. Çıktılar dışarı. Yeniden bir patlama oldu. Bu patlamayla ben bayılmışım. Ondan sonra arkadaşları öldürmüşler.

Son patlamayla birlikte baraka göçmüş. Duvarlar dışarıya doğru yıkılmış. Patlama temelden almış götürmüş duvarları. Kendime geldiğimde kafam temele sarkıyordu. Ben daha yüksekte kalmıştım. Kopuk kopuk görüntüler hatırlıyorum. Aradan ne kadar zaman geçtiğini ise çıkarmak çok güç. Bir ara bir arkadaşı kaçarken gördüm. Sonra karnımda bir acı hissettim. O sırada bizim arkadaşlara saldırıyorlarmış. Benim her tarafım kan içindeydi, gözlerim, saçlarım yanmıştı. Yine de öldüğümden emin olmak için karnımdan bir kere daha süngülemişler. Duyduğum acı bundan ötürüymüş.

"Kendime geldiğim zaman ortalık durulmuştu. Kafam temelden aşağı sarkıyordu. Yavaşça doğruldum. Etrafıma baktım. Kimseyi göremedim. Biraz uzağımda bir ateş yanıyordu. Kalktım düşe kalka yürümeye başladım. Üst taraftaki mahalleye ulaştım, bir eve girdim. Sesim çıktığı kadar bağırdım. Bir süre sonra birileri geldi. İlk önce onları da İsrailli sandım. Aralarında konuştular. Filistinli olduklarını anladım. Beni bir arabaya koydular ve hastaneye götürdüler.

BİR MERKEZ KOMİTESİ ÜYESİ DOĞU BERLİN TKP'SİNİ ANLATIYOR 5

«TKP'de ideolojik birlik yoktur»

■ 1 Mayıs 1977'den bu yana Partimizde tıkanıklık vardır. Yavaş yavaş bir kriz geliyor!

TKP Merkez Komitesi Üyesi Veli Dursun, Politik Büroda yapmış olduğu savunmasının son bölümünde 1 Mayıs 1977 yılında İstanbul'da TKP'nin ortam hazırladığı ve kontrgerillanın sahneye koyduğu katliamdan sonra TKP'nin gelişmesinin durduğunu, CHP'nin iktidarında tekelci burjuvaziye karşı mücadele edemediklerini anlatıyor.

"1 Mayıs 1977'den bu yana partimizde tıkanıklık vardır. Yavaş yavaş bir kriz geliyor. Gerçekleri görmek, kendimizi aldatmamak, önlemleri almak zorundayız.

"Partili yoldaşların önemli bir bölümü giderek çıraklık dönemini arkada bırakıyor. Sorular her gün katıyla artıyor. Devrimci durumda yeni bir yükselme olduğunda, ki olacaktır, bu krizin iyice şiddetleneceğini, derinleşeceğini göreceğiz.

«Tıkanıklığın nedeni ideolojik düşüklüktür»

"Bu tıkanıklığın baş nedeni ideolojik düşüklüktür. Devrimci duruma uygun hedefler gösterememektir. Özellikle CHP'nin iktidara gelişinden bu yana, tekel dışı burjuvazi karşısında elimiz kolumuz bağlı kalmışızdır.

"Ülkemizde yeni bir durum var. Biz ise hep genel, yuvarlak sözlerle idare etmeye çalışıyoruz. Bu nedenle, Atılım'ın bir sayısını ötekinden ayırmak olanağı olmuyor. Bu konuda iki örnek vereceğim.

"Biz tutturmuşuz, 'CHP'nin her ileri adımını destekleriz, her yanlışı eleştiririz'. CHP iktidar olmuş, bu kadar zaman geçmiş, şu kadar iş yapmış, e haydi... Biz hâlâ o türküdeyiz. Sonra, eleştiri somut olur, eylemle desteklenir.

"Biz tutturmuşuz, 'Her savaşım yolu kullanılır.' Ama onu bize kimse sormuyor. Onu herkes, her kitapda buluyor."

«TKP'de ideolojik birlik yoktur»

İşçi sınıfının öncü gücü" olduğunu öne süren TKP'de Veli Dursun, ideolojik bir birliğin olmadığını "devlet ve devrim, Kürt meselesi, barışçı yol, cephe" gibi konularda değişik görüşlerin varlığını şöyle anlatıyor:

"Türkiye Komünist Partisinde ideolojik birlik yoktur. Devlet ve devrim, ileri demokrasi, barışçı yol, devrimci durum, cephe, Kürt sorunu, devrimci taktikler, 'ulusal burjuvazi' vb. konularda ciddi hatalar vardır. Partimizdeki tıkanıklığın nedeni Leninci ideolojik birliğin olmayışıdır.

"Partimizde ideolojik birliğin olmadığına ve bunun sonucunda bugünlerin hazırlanacağına MK Plenumu'nda yaptığım konuşmada dikkati çekmiştim. Aradan çok zaman geçti. Ne yazık ki

(Devamı sayfa 7 sü. 1'de)

Açıklamaların özü

TKP Merkez Komitesi Üyesi Veli Dursun'un İngiltere'de yayınlanan İşçinin Sesi dergisindeki açıklamaları bu partinin içinde bulunduğu durum hakkında ilginç bilgiler veriyor. Özetlersek,

1. Türkiye işçi sınıfının öncüsü sloganıyla ortaya çıkan TKP, Türkiye'den değil, Doğu Berlin'den yönetilmektedir. Veli Dursun'un da belirttiği gibi Türkiye'deki örgütler, TKP için "yöre örgütleri"nden ibarettir.

2. TKP'de çeşitli kanat ve hizipçikler mevcuttur. Bu kanatlardan biri olan İngiltere kanadıyla Doğu Alman kanadı arasında şimdi kıyasıya bir mücadele sürmektedir. Devlet, devrim, barışçı yol, cephe, Kürt sorunu, taktikler, ulusal burjuvazi gibi en temel konularda TKP içinde görüş birliği yoktur. Tam bir muğlaklık vardır ve çeşitli gruplar fikir esasına göre değil kişisel dayanışma esasına göre mevzilenmiştir. "Proletaryanın demir disiplini" sözünü bol bol kullanan TKP'de, fikir birliği değil, çıkar esasına dayanan federatif birlik gözlenmektedir.

3. TKP yöneticileri TKP'liler tarafından değil, Sovyetler Birliği tarafından seçilmiştir. TKP 1960'lara doğru Kruşçev tarafından örgütlendikten beri hiç kongre yapılmamıştır.

4. Parti içinde merkezle taban, üst örgütlerle alt örgütler, başkanla yöneticiler arasındaki ilişkiler bir "kurtlar sofrası" ortamı içindedir. Tam bir şeflik sistemi ve azınlık yönetimi (oligarşi) mevcuttur. Dursun'un açıkladığı gibi, görüş tartışması yerine farklı fikir savunanın sorguya çekilmesi yöntemi uygulanmaktadır.

5. TKP Genel Sekreteri İ. Bilen, Veli Dursun'a "Ötekiler ben öldükten sonra yerime göz dikmiş, sen ölmeden diktin" demektedir. "Ötekiler" diye adlandırılanlar Bilen'in en yakın adamlarıdır. Bu durum, TKP yöneticilerinin birbirlerini sırtlarından hançerleyecek kadar iç çekişme ve kariyer yarışı içinde bulunduklarını kanıtlamaktadır.

6. TKP, çeşitli entrikaların, komploların yapıldığı, toplantıların yangından mal kaçırırcasına düzenlendiği bir teşkilat durumundadır. Bu örgüte açıklık ve dürüstlük değil, kişisel ve hizipsel manevra sistemi hakimdir.

7. TKP'de fikir özgürlüğü, iki görüşün mücadelesi, eleştiri serbestliği gibi kavramlara rastlamak olanaksızdır. Yazı yazma, tartışma Merkez Komitesinin hatta Politik Büronun iznini gerektirmektedir. Tartışma yoluyla birliğe varmak yöntemi yerine, zorbalık ve dayatmaya boyun eğdirmek yöntemi uygulanmaktadır. Karşı görüşlere aman verilmemektedir.

8. Bütün bu özellikleriyle, TKP'nin işçi sınıfı partisinin yöntemlerini uygulamadığı açıkca ortadadır. Ancak, bu örgütün Türkiye'deki düzen partileriyle karşılaştırılması bile AP, CHP gibi örgütlere haksızlık demektir. Ayakları Türkiye toprağına basan hiç bir örgüt TKP gibi değildir. TKP'nin örgütsel özellikleri bir siyasal partiden çok büyük devletlerin istihbarat örgütlerini andırmaktadır. Ve bu partide Hitlervari yöntemler bulunmaktadır.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Sohbet

Çoktan beri görüşemediğimiz emekli subay bir dostum var. İstanbul'a gelmişken, ziyaret edip hatırını sorayım istedim.

İlerici, halkının, ülkesinin mutluluğunu isteyen bir insandır. Her görüşmemizde sosyalizme olan inancını tekrarlar.

Bu sefer de söze öyle başladı. Bütün bu sıkıntıların geçeceğine, Türkiye'nin bu bozuk düzenden sosyalizmle kurtulacağına olan güvenini kaybetmemişti.

Ama kuşkuları vardı.

Sosyalizm ve solculuk adına yürütülen anarşinin, terörün halkın başına daha kötü dertler açacağından kuşkulanıyordu.

Başından geçen bir olayı anlattı.

Dostumuzun evi kendi deyimiyle son derece "stratejik" bir yerdeydi. Bir lisenin tam karşısında, liseye giden iki yolun arasında. Gerisini kendisinden dinleyelim:

"Bu yüzden bizim evin duvarları yaz-boz tahtasına döndü. Her gün biri yazı yazıyor.

"Bir gün pencereden baktım, yine 15-16 yaşlarındaki üç çocuk ellerinde boya, fırça, duvara yazıyorlar. Pencereyi açıp sordum:

'Çocuklar niye bu duvara bu yazıları yazıp kirletiyorsunuz? Sonra biz silip temizlemek zorunda kalıyoruz.'

'Sen karışma amca, içeri gir, bizi görmemiş ol' dediler.

"Çocukları eve davet ettim. 'Peki, bari işinizi bitirdikten sonra gelin de biraz oturalım'. dedim.

"Geldiler. Konuşmaya başladık. Evde kalmış biraz viski vardı. Üçüne de birer bardak viski verdim. Çocuklar herhalde hayatlarında ilk defa viski içiyorlardı. Bardakları bitince dilleri çözüldü. Anlatmaya başladılar:

'Amca sen mert bir insana benziyorsun, anlatalım' dediler.

"Bu işlerle bir ilgileri olmadığını, bir şey de anlamadıklarını söylediler. Bir matematik öğretmenleri varmış. Bizim evle birlikte karşıdaki bir blok apartmanı daha göstermiş, 'Bu evlerin duvarlarına şu yazıları yazacaksınız' demiş. Bu yazıları yazdıkları takdirde, 'Matematik, fizik ve kimyadan sınıfı geçeceksiniz, yoksa geçemezsiniz' demiş. 'Yarın her iki binanın önünden geçerken bakacağım, dediğimi yapılmış görürsem merak etmeyin, sınıfı geçeceksiniz' demiş.

"Çocuklar da almışlar boya ile fırçayı, 'ev ödevi' yapar gibi yazı yazmaya çıkmışlar.

"Yaptıklarının doğru bir şey olmadığı fikrime itiraz etmiyorlar. 'Doğru söylüyorsunuz, ama biz de sınıfta kalmak istemiyoruz' diyorlar.

"Sonunda da 'bak amca' dediler, 'bu yazı şimdi sizin duvarda yarın akşama kadar dursun. Öğretmen yarın geçip yazının yazılmış olduğunu görsün. Biz notları alalım. Sonra size söz veriyoruz, gelip yazıyı kendimiz sileceğiz.'

"Gerçekten de yazı ertesi gün duvarda durdu. Öbürgün sabah kalktığımda bir baktım, yazı silinmiş, duvar temizlenmiş."

Dostum olayı anlattıktan sonra yorumunu da ekledi: 'Evet Türkiye eninde sonunda sosyalizmle kurtulacak. Ama herhalde benim gibi yandaşlarını bile karşısına alıp tereddüte düşüren bir sosyalizm değil. Ve bu öğretmenin gencecik çocuklara bir şeyler öğreteceği yerde bu yaptığını yaptıran bir sosyalizm de değil."

Bu söylenene bizim ekleyebileceğimiz başka hiç bir şey yok.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

17.00 HABERLER

17.05 FLIPPER

17.30 ÇOCUK VE ÇAĞI

Yıldız Sağtürk'ün hazırladığı ve sunduğu programda, Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikasındaki hammaddeden mamule kadar olan safhalar işleniyor.

18.00 KÜÇÜK EV

Sürekli filmin 'Benimle Dans Eder misiniz?'' adlı bölümünde Küçük Ev'in bireylerinin duyguları işleniyor.

18.45 YENİ SESLER

İlgün Soysev'in hazırladığı programda, İstanbul'dan amatör ses Jale Ertürk ve Ankara'dan Orhan Saygıcı bahar şarkıları sunacaklar.

19.10 KAPTAN ONEDİN

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 22. bölümünde kendi gemisi tamire girdiği için James Branganzanın fıçılarını kiralık bir gemiye taşımak zorunda kalır. Afrika'ya sözde mal götüren gemi aslında açık denizde batmak üzere hazırlanmıştır.

20.00 HABERLER

20.40 MİNİK KONSER

20.45 KAYNANALAR

21.30 ZAMAN ZAMAN İÇİNDE

Zeynep Esen, Sacit Doğruyol, ve Zafer Ası'nın birlikte hazırladıkları Halit Kıvanç'ın sunduğu programa Nezahat Bayram, Metin Dükey, Berkant Zaliha, Esma Engin, Yeliz, Seden Kızıltunç ve Özkan Kaymak katılıyorlar.

22.35 HASTANE

23.25 HABERLER

Kaynanalar nihayet ekranda

Yayınına uzun süre ara verilen sevilen dizi Kaynanalar, Tijen hanımı, Nurisi, Kantarlarıyla bu gece yine ekrana geliyor. Evlilik yıldönümü adlı bölümle başlayan Kaynanalar çok eski bir resmin ortaya çıkarılmasıyla çok geriye, çocukluk yıllarına dönerler.